

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

Obor: Evropská integrace

Diplomová práce

**Potenciál pro malé a střední podniky v ČR: Operační program
podnikání a inovace pro konkurenceschopnost**

Autor: Bc. Kateřina Bendlová
Vedoucí práce: Mgr. Jarolím Antal, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Potenciál pro malé a střední podniky v ČR: Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“ vypracovala samostatně a vyznačila všechny citace z pramenů. Použitá literatura je uvedena v seznamu literatury na konci diplomové práce.

V Praze dne _____

_____
Bc. Kateřina Bendlová

Poděkování

Ráda bych srdečně poděkovala panu Mgr. Jarolímu Antalovi Ph.D. za cenné rady, připomínky, trpělivost a odborné vedení mé diplomové práce. Panu Ladislavu Kučerovi a Světlaně Máčalové z Úřadu Vlády ČR bych ráda poděkovala za praktické připomínky a návrhy, kontakty a čas při konzultování obsahové stránky diplomové práce. Srdečné poděkování patří i zástupcům malých a středních firem, státních orgánů i Evropské komise, se kterými jsem měla možnost vést produktivní osobní pohovory a jejichž výpovědi se staly praktickým obsahem této diplomové práce.

Obsah

Seznam tabulek.....	III
Seznam grafů	III
Seznam použitých zkratk	IV
Úvod	1
1 Malé a střední podniky a jejich význam	5
1.1 Charakteristika malých a středních podniků z pohledu EU.....	5
1.1.1 Definice malých a středních podniků	5
1.1.2 Vývoj malých a středních podniků v EU.....	7
1.2 Malé a střední podniky v České republice.....	9
1.3 Programy podpory malých a středních podniků 2014-2020.....	13
1.3.1 Komunitární programy	14
1.3.2 Evropské strukturální a investiční fondy	15
1.3.3 Alternativní programy MSP v ČR.....	21
1.4 Zdroje financování MSP	22
1.4.1 Zdroje financování MSP a podpora Evropské unie.....	23
1.4.2 Zdroje financování MSP v České Republice.....	25
2 Komparativní analýza podmínek, priorit a cílů OP PI a OP PIK	28
2.1 Operační program Podnikání a inovace 2007-2013	28
2.2 Analýza čerpání OP PI 2007-2013	30
2.2.1 Kvalitativní analýza – vybrané indikátory.....	33
2.3 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014-2020 ...	35
2.3.1 Jednotlivé prioritní osy operačního programu OP PIK	37
2.3.2 Změny v nastavení prioritních os OP PI a OP PIK	38
2.4 Srovnání operačních programů OPPI a OPPIK	39
2.4.1 Administrativní změny	40
2.4.2 Věcné změny	42
2.5 Zkušenosti MSP a institucí z minulých programů.....	44
2.5.1 Zhodnocení nastavení OP PI podle MSP	45
2.5.2 Nejčastější chyby MSP při podávání žádostí o dotace a realizaci projektů ..	47
3 Zkušenosti úspěšných malých a středních podniků při žádostech o dotace z OPPI....	53
3.1 Kompetence a postavení MPO, CzechInvest a MMR z pohledu jejich odborníků.....	53
3.2 Dopad dotací na ekonomiku a na MSP.....	56

3.3	Rozdíly mezi OP PI a OP PIK a jejich nedostatky – praktický pohled	57
3.3.1	Změny jednotlivých složek operačních programů.....	57
3.3.2	Změny a nedostatky monitorovacího systému	59
3.3.3	Administrativní náročnost OP PI a přechod na OP PIK.....	60
3.3.4	Postavení agentury CzechInvest.....	62
3.4	Klíčové faktory úspěšnosti MSP při žádostech o dotace	62
3.5	Analýza zkušeností MSP s dotacemi z OPPI.....	64
3.5.1	Společnost zabývající se internetovým marketingem	65
3.5.2	ELLA-CS s.r.o.....	66
3.5.3	MEDIWARE s.r.o.	71
3.5.4	SVT Park s.r.o.	72
3.5.5	Shrnutí překážek a faktorů úspěšnosti na základě případových studií	75
3.6	Diskuze výsledků diplomové práce	77
3.6.1	Překážky pro MSP související se změnou operačních programů.....	77
3.6.2	Klíčové faktory úspěchu malých a středních firem	79
	Závěr.....	81
	Seznam použité literatury	86
	Příloha.....	92

Seznam tabulek

Tabulka 1	Kategorie malých a středních podniků	6
Tabulka 2	Podpora MSP v OPPI k 31. 12. 2014, poskytnuté prostředky v EUR	33
Tabulka 3	Klíčové faktory úspěšnosti MSP a poradenských společností na základě osobních rozhovorů	76
Tabulka 4	Překážky při žádostech o dotace z OP PI/OP PIK podle MSP a poradenských společností na základě osobních rozhovorů	76

Seznam grafů

Graf 1	Překážky malých a středních podniků v Evropské unii	9
Graf 2	Vývoj počtu malých a středních podniků v České republice	11
Graf 3	Účetní přidaná hodnota MSP mezi lety 2009-2014	12
Graf 4	Vývoj počtu zaměstnanců v letech 2009-2014	13
Graf 5	Operační programy 2014-2020 a jejich alokace v České republice v mld. EUR	19
Graf 6	Způsoby financování malých a středních podniků v roce 2014 a 2015 v Evropské unii	24
Graf 7	Míra finančního plnění alokace OPPI podle jednotlivých prioritních os k 31. 12. 2014 v %	31
Graf 8	Regionální rozdělení podpory poskytnuté v letech 2007 – 2014	32

Seznam použitých zkratk

COSME	Komunitární program pro konkurenceschopnost podniků COSME 2014-2020 (Programme for the Competitiveness of Enterprises and small and medium-sized enterprises)
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
EASME	Výkonná agentura pro malé a střední podniky (The Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises)
EEN	Služby pro podporu a zvyšování konkurenceschopnosti malých a středních podniků (Enterprise Europe Network)
EFRR	Evropský fond regionálního rozvoje
EIB	Evropská investiční banka
EIF	Evropský investiční fond
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Malé a střední podniky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NRP	Národní rozvojové priority
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
OP PI	Operační program podnikání a inovace
OP PIK	Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
UEAPME	Asociace malých a středních podniků (the European Association of Craft, Small and Medium-sized Enterprises)
UKT	Unie kapitálových trhů

Úvod

Malé a střední podniky hrají klíčovou roli pro budoucí vývoj konkurenceschopnosti Evropské unie v globálním měřítku. Tyto podniky, které tvoří více než 99 % všech firem v Evropské unii a zaměstnávají více než dvě třetiny její populace¹, jsou hnací silou hospodářského růstu, zaměstnanosti a inovační kapacity, které jsou nezbytné pro udržení evropské ekonomiky ve světové špičce. Kritickou výzvou, která však stojí před většinou začínajících i etablovaných podnikatelů, je otázka **jak zajistit udržitelný růst firmy v období stagnujícího hospodářského vývoje Evropské Unie i České republiky?** Jako odpověď na tuto otázku, s cílem podpořit a ulehčit rozvoj podnikání zvýšením investic do hospodářské obnovy EU, vytváří Evropská komise programy a fondy na rozvoj podnikatelského prostředí a udržitelného růstu ekonomiky EU.

Evropská komise zintenzivnila podporu malým a středním podnikům uvedením „Aktu malých a středních podniků“ v roce 2008, jehož cílem je zjednodušit podmínky MSP pro podnikání a přizpůsobení právního, politického prostředí. V souvislosti s tímto přístupem tvoří nevýznamnější podporu podnikům dotace z **komunitárních programů a Evropských strukturálních a investičních fondů**. V případě komunitárních programů jde o programy financované pouze z rozpočtu EU a vychází především ze dvou projektů na podporu hospodářského růstu. Zatímco program „Horizont 2020“ se snaží zajistit globální konkurenceschopnost Evropské unie², program „COSME“ podporuje konkurenceschopnost podniků a usnadňuje MSP přístup k financím v různých fázích jejich životního cyklu prostřednictvím záruk a protizáruk vůči finančním institucím.³ Na druhou stranu Evropské strukturální a investiční fondy vychází ze spolufinancování jednotlivými členskými státy, které jsou zodpovědné i za jejich strategickou implementaci. V České republice jsou například tyto fondy zastoupeny tématickými operačními programy, z nichž nevýznamnější jsou Operační program Doprava, Integrovaný operační program či Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

---

¹The annual report 2015. *European Commission - SME Performance Review* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

²Horizon 2020. *European Commission* [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/what-horizon-2020>

³SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf)

Malé a střední podniky tvoří významnou součást i ekonomiky České republiky, jelikož představují téměř 99,84 % podílu na počtu všech podnikatelských subjektů a necelými 60 % se podílejí na tvorbě zaměstnanosti v zemi.⁴ Mimo jiné jsou tyto firmy klíčové tvorbu potřebných inovací a přidané hodnoty k udržení konkurenceschopnosti Evropské unie i jednotlivých členských států.⁵ V České republice bylo čerpání prostředků na inovace, rozvoj podnikání a konkurenceschopnost v minulém finančním rámci 2007-2013 primárně podporováno z **Operačního programu Podnikání a Inovace** (dále jen OP PI), který v roce 2015 přešel na nový operační program **Podnikání a Inovace pro Konkurenceschopnost** (dále jen OP PIK) pro finanční období 2014-2020. Právě tyto dva programy jsou hlavním předmětem zkoumání této diplomové práce. V rámci finančního plánu 2014-2020 došlo k navýšení investic do operačního programu OP PIK v České republice o 4 mld. EUR.⁶ OP PIK se částečně liší od předchozího programu OP PI z minulého rámcového období 2007-2013 především novými prioritními osami a strategickým zaměřením, které je více propojeno s dlouhodobou strategií Evropské unie „Evropa 2020“. Právě změny v novém programu mohou odemknout nové příležitosti, stejně jako přinést komplikace pro malé a střední podniky při podávání žádosti o dotaci z tohoto programu.

Průzkum ČSOB však poukazuje na významný fakt, že téměř **polovina českých firem ještě nevyužila žádnou dotaci z EU**, což může do značné míry omezovat možnosti jejich rozvoje. Průzkum dále uvádí, že existuje celá řada demotivátorů, které odrazují při žádání o dotace z EU, a je proto nutné se věnovat jejich minimalizaci, která by vedla k podpoření zájmu malých a středních podniků hledat nové zdroje financování a růstu.⁷

Tato diplomová práce se proto zabývá analýzou přechodu na nový operační program OP PIK a dopadů těchto změn na malé a střední podniky. Cílem této práce je objasnit **motivy zájmu firem o dotační programy na základě analýzy překážek a klíčových faktorů**

---

⁴Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2014. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

⁵Podniky. *Politiky Evropské unie* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/enterprise_cs.pdf

⁶Vláda schválila dvacet programů podpory OP PIK. *MPO*. [online]. [cit. 2015-06-23]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument155807.html>

⁷DANIEL, P. Polovina českých firem ještě nevyužila žádnou dotaci z EU. *Patria online*. [online]. [cit. 2015-06-23]. Dostupné z: <http://www.patria.cz/zpravodajstvi/2881345/polovina-ceskych-firem-jeste-nevyuzila-zadnou-dotaci-z-eu-rozhovor.html>

úspěchu při žádosti o dotace, která vychází z porovnání literatury a praktických zkušeností expertů a firem, které úspěšně žádaly o dotace z těchto programů. Zdroje práce zahrnují dokumenty Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva pro místní rozvoj, Evropské komise a CzechInvestu, ale také praktické perspektivy, výpovědi a zkušenosti zástupců malých a středních podniků v České republice, kteří úspěšně získali dotace z OP PI v minulém programovém období. Doplnujícím zdrojem jsou i zkušenosti poradenských společností, které asistují firmám při žádostech, a expertů z Evropské komise a řídicích a zprostředkujících subjektů jako např. Ministerstva průmyslu a obchodu, příspěvkové organizace CzechInvest či Ministerstva pro místní rozvoj, které je v této souvislosti označováno jako Národní orgán pro koordinaci zodpovědný za realizaci a provádění všech operačních programů v České republice.

První kapitola se věnuje otázce „Proč je vůbec nutné podporovat malé a střední podniky v Evropské unii a České republice?“ Cílem této kapitoly je definovat objekt - malé a střední podniky - a popsat jejich vývoj a význam v posledních letech v rámci Evropské unie i České republiky. V této části proto kapitola zkoumá význam malých a středních podniků z pohledu jejich zastoupení v ekonomice EU i ČR, přidané hodnoty a zaměstnanosti. Na tuto analýzu navazuje druhá část této kapitoly, která odpovídá na otázku „Jaké mají malé a střední podniky v EU/ČR možnosti podpory čerpání z komunitárních programů a z Evropských strukturálních a investičních fondů?“. Za tímto účelem je přehledně popsán systém fondů a dotačních programů, ze kterých malé a střední podniky mohou čerpat finanční zdroje pro svůj rozvoj. Jelikož je cílem této práce taktéž zvýšení informovanosti a zájmu malých a středních firem v České republice o dotace z evropských prostředků, věnuje se tato část práce aktuálnímu finančnímu rámci 2014-2020 a porovnává fondy, ze kterých firmy nyní mohou čerpat finanční prostředky. Doplnujícím zdrojem praktické perspektivy jsou v této sekci i rozhovory s experty z Evropské komise a dalších institucí.

Druhá kapitola se zaměřuje konkrétně na cíle, podmínky a priority OP PI a OP PIK. Stěžejní výzkumnou otázkou této kapitoly je: „Jaké jsou klíčové změny operačních programů OP PI a OP PIK pro MSP?“ Práce se v této části především zaměřuje na změny prioritních os a administrativní a věcné změny, které budou následně diskutovány se zástupci malých a středních firem. Pro odpověď na výše zmíněnou výzkumnou otázku je třeba nejprve popsat OP PI z předchozího programového období 2007-2013 a analyzovat čerpání v rámci tohoto programu. Součástí této kapitoly je i shrnutí nejvýznamnějších překážek pro

malé a střední podniky a jejich zkušeností během přechodu na nový operační program a rozbor dokumentů agentury CzechInvest o nejčastějších chybách a faktorech úspěchu malých a středních firem při žádostech o dotace a realizaci projektů. Právě tyto informace slouží pro strukturování pohovorů s experty a budou následně porovnány s praktickými zkušenostmi malých a středních firem.

Třetí kapitola věnuje porovnání praktických zkušeností malých a středních podniků, poradenských společností, zprostředkujícího orgánu OP PIK – CzechInvestu, řídicího orgánu – Ministerstva průmyslu a obchodu, Národního orgánu pro koordinaci – Ministerstva pro místní rozvoj a oddělení EU fondů Úřadu Vlády ČR. Tato kapitola na základě kvalitativního výzkumu porovnává a analyzuje motivy, překážky a klíčové faktory úspěchu malých a středních podniků i poradenských společností při vypracovávání žádostí a realizaci projektů. Zkušenosti úspěšných malých a středních podniků při žádostech o dotace jsou konkrétně zpracovány do případových studií, které vznikly na základě osobních či telefonických pohovorů v průběhu března a dubna 2016. Kapitola je rozdělená do tří stěžejních sekcí. První dvě sekce odrážejí rešerši literatury první a druhé kapitoly a využívají především poznatků expertů z řad státní správy i nezávislých konzultantů při hodnocení ekonomických dopadů dotací na českou ekonomiku a problémů a změn mezi OP PI a OP PIK. Třetí sekce se zaměřuje konkrétně na malé a střední podniky a jejich zkušenosti s žádostmi o dotace z prostředků Evropské unie, kde je cílem porozumět motivům pro podávání žádosti o dotace z evropských prostředků a díky formátu případových studií i konkrétním situacím, ve kterých se firmy nacházely během tohoto procesu.

1 Malé a střední podniky a jejich význam

Pro lepší pochopení dotačních programů - Operační program podnikání a inovace (OP PI) a Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) a jejich priorit je nejprve nutné definovat cílovou skupinu, pro kterou jsou primárně určené. Z tohoto důvodu se tato kapitola zaměřuje na malé a střední podniky (dále jen MSP). První část se zabývá otázkou „Proč je vůbec nutné podporovat malé a střední podniky v Evropské unii a České republice?“ a definuje malé a střední podniky, jejich vývoj a význam v Evropské unii i v České republice. Druhá část identifikuje programy podpory malých a středních podniků pro období 2014-2020. Cílem této kapitoly je analyzovat význam malých a středních podniků z makroekonomického pohledu a pochopit jaké možnosti podpory jsou vhodné pro jaké účely.

1.1 Charakteristika malých a středních podniků z pohledu EU

Malé a střední podniky jsou hnací silou hospodářského růstu, zaměstnanosti a tvorby inovací. Podle každoroční zprávy SME Performance Review⁸, vydávané Evropskou komisí (dále jen EK), je v EU registrováno téměř 22 mil. MSP, které představují 99 % všech podnikatelských subjektů EU, z čehož podniky kategorie „mikro“ tvoří absolutní většinu. Kromě toho malé a střední podniky vytváří více než dvě třetiny pracovních míst celého soukromého sektoru a přispívají 58 % k hrubé přidané hodnotě unie.⁹ EK považuje MSP za významné zajištění hospodářského růstu, pracovních míst a vytváření inovací a prostřednictvím různých programů popsaných níže, se je snaží podpořit.

1.1.1 Definice malých a středních podniků

Programy a dotace z prostředků EU mají přesně stanovené své cílové skupiny, kde konkrétně OP PI a OP PIK jsou vyhrazeny pro malé a střední podniky. Je třeba si proto definovat oblast malých a středních podniků tak, jak ji upravuje Doporučení *Evropské komise* 2003/361/ES.¹⁰ Základními kritérii pro členění malých a středních podniků je počet zaměstnanců, bilanční sumy roční rozvahy a roční obrát. Evropská unie definuje jako malé

---

⁸The annual report 2015. *European Commission - SME Performance Review* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

⁹SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf).

¹⁰Definice MSP. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/definice-msp>

a střední podniky firmy, jejichž počet zaměstnanců nepřesahuje 250 a tržby 50 mil. EUR nebo rozvaha 43 mil. EUR. MSP dále členíme na mikro, malé a střední podniky. Pod pojmem mikro podniky rozumíme osoby samostatně výdělečně činné či rodinné firmy s méně než deseti zaměstnanci a obratem/rozvahou menší než 2 mil. EUR. V malých podnicích se jedná o méně než 50 zaměstnanců a obratu/rozvaze do 10 mil. EUR.¹¹

Tabulka 1 Kategorie malých a středních podniků podle Evropské komise

Klasifikace podniků	Počet zaměstnanců	Obrat	Rozvaha
Střední	< 250	≤ € 50 m	≤ € 43 m
Malý	< 50	≤ € 10 m	≤ € 10 m
Mikro	< 10	≤ € 2 m	≤ € 2 m

Vlastní zpracování. Na základě zdrojů dostupných zde: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition/index_en.htm

Pro dotační pravidla je však nutné brát v potaz kromě výše zmíněných kritérií také potenciální změnu statusu při jejich růstu či vazby na jiné podniky. Podniky se rozrůstají a časem expandují nebo naopak se jejich velikost např. rozdělením na několik samostatných jednotek může zmenšit. Tyto situace mohou ovlivnit MSP při zpětném uznávání dotace a kontrole finančními orgány, proto při vyplacení dotace platí pravidlo, že alespoň dvě po sobě jdoucí účetní a zdaňovací období firmy, musí být podnik klasifikován v kategorii malý nebo střední podnik.¹² S podmínkami čerpání dotace souvisí i fakt, že všechny MSP nejsou skutečně samostatnými podnikatelskými subjekty, a tudíž ne všechny podniky mohou být příjemcem dotace, jak by se na první pohled mohlo zdát. Při výpočtech, zda-li daná firma spadá do kategorie malých a středních podniků, a má tudíž nárok na čerpání dotace, je nutné zjistit vlastnický podíl MSP k propojeným podnikům, jelikož pro dotační účely je třeba brát v potaz podnik nejen samotný, ale i podniky propojené či v partnerství s jinými subjekty. Prvním typem jsou nezávislé neboli samostatné podniky, které jsou buď zcela nezávislé, nebo mají menšinové partnerství s ostatními podniky maximálně do výše 25 % základního kapitálu. Pokud je podnik vlastněn z 25 % až 50 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv jiným subjektem (firmou) znamená to, že jsou tyto organizace v tzv. partnerství. Více než 50% podíl jedné firmy na druhé značí jejich propojenost či spojenost.¹³

¹¹What is an SME? *European Commission* [online]. 2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition/index_en.htm

¹²Změny statutu MSP. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/zmeny-statutu-msp-298.pdf>

¹³Definice MSP-vazby. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/definice-msp-vazby-297.pdf>

1.1.2 Vývoj malých a středních podniků v EU

MSP v Evropské unii utrhly významnou ztrátu produktivity během krize, což se projevilo v pokrizovém období relativní ztrátou konkurenceschopnosti a přidané hodnoty. V roce 2009 zaznamenaly MSP pokles přidané hodnoty o 10 %. I přes mírné oživení v roce 2011 se však přidaná hodnota dostala na původní úroveň z roku 2009 až v roce 2014.¹⁴ Podobný vývoj zaznamenala i úroveň zaměstnanosti v MSP, která během let 2008-2013 průběžně klesala. Teprve v roce 2014 se zvýšila, stále však nedosáhla takových hodnot jako před krizí. Počet MSP se prudce snížil po roce 2008, avšak od roku 2010 konstantně narůstá. V roce 2014 činil počet MSP o 2,5 % více než v roce 2008. I díky podpoře Evropské unie se v roce 2014 ukazatele zaměstnanosti, přidané hodnoty a počtu MSP dostaly na původní úroveň.¹⁵ Jedním nástrojem oživení ekonomicky oslabených MSP bylo proto přijetí Aktu pro malé podniky v roce 2008, jehož cílem je zjednodušit podmínky MSP pro podnikání, přizpůsobení právního, politického prostředí a odstranit překážky, které jim brání v podnikání.¹⁶ Pro lepší orientaci o tom, jak EU podporuje malé a střední podniky v následujících kapitolách, je však nejprve nutné popsat pokrizový vývoj MSP, který značně ovlivnil úpravu programů na evropské, a posléze i národní úrovni. Definici vývoje lze pro zjednodušení na následujících stránkách uvést v souvislosti s klíčovými parametry počtu MSP, jejich přidané hodnoty, vývoje mezinárodního obchodu a vývoje bariér pro MSP.

Vývoj počtu malých a středních podniků

Téměř 93 % všech MSP v EU tvoří „mikro“ podniky, které představují téměř 30 % zaměstnanosti a 20 % přidané hodnoty Evropské unie. Co se týče počtu podniků dle jejich velikosti, mezi lety 2008-2014 zaznamenaly největší nárůst (4 %) právě „mikro“ podniky, zatímco u malých a středních nastal mírný pokles o 2-3 %. Avšak tento pokles se neodrážel na ziscích z přidané hodnoty, kde středně velké firmy zaznamenaly zisk okolo 5 %, zatímco mikro a malé firmy pouze 1 %.¹⁷ Valná většina MSP v Evropské unii se orientuje na

---

¹⁴SME Annual Report. *European Commission* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

¹⁵Tamtéž.

¹⁶Promoting entrepreneurship. *European Commission* [online]. 2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/promoting-entrepreneurship/index_en.htm

¹⁷SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf)

velkoobchod, maloobchod, stavebnictví, výrobu, ubytování a stravování a obchodní služby.¹⁸

Vývoj přidané hodnoty

V roce 2014 oproti předchozímu roku vzrostla výrazně přidaná hodnota MSP v EU o 3,3 %. V roce 2016 se dokonce očekává, že přidaná hodnota vzroste o 3,7 %.¹⁹ Tyto makroekonomické ukazatele však neodpovídají situaci v jednotlivých členských státech, kde je vývoj značně nerovnoměrný. Pro představu, např. v České republice, Řecku, Chorvatsku, Švédsku byl zaznamenán pokles přidané hodnoty a zaměstnanosti, zatímco na Kypru a Itálii tento ukazatel vzrostl.²⁰

Mezinárodní obchod

Z pohledu mezinárodního obchodu dochází ke značné upjatosti MSP na jednotný vnitřní trh, což může představovat rizika nedostatečné diverzifikace trhů EU. Dosud pouze 25 % všech MSP vyváželo své zboží z Evropské unie. Podle průzkumu „Eurobarometr Flash“ patří mezi hlavní překážky MSP při vstupu na trhy třetích zemí např. administrativní postupy, vysoké náklady na dopravu, identifikace obchodních partnerů a vysoké investice.²¹ Z tohoto logicky vyplývá, že hlavní cílovou oblastí MSP je vnitřní trh Evropské unie (80 %), kde jsou tyto bariéry o poznání nižší, následovaný oblastí Blízkého a Středního východu (15 %), východní Evropou, Kavkazem a Balkánem (14 %), USA (13 %) a dalšími.²² EK se však snaží podpořit vstup MSP na třetí trhy např. podporou konkurenčních výhod MSP, vyhledáváním obchodních partnerů v konkrétních oblastech, poskytováním daňových pobídek, grantových a dotačních iniciativ pro exportní i importní podniky, či výhodnějším financováním mezinárodních aktivit, a tím diverzifikovat své mezinárodní obchodní aktivity.²³

---

¹⁸SME Annual Report. *European Commission* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

¹⁹SME Annual Report. *European Commission* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

²⁰Tamtéž.

²¹14,513 malých a středních podniků z výroby, maloobchodu, služeb a průmyslovými odvětvími byly dotazovány v průzkumu.

Flash Eurobarometer on the internationalisation of SMEs. *European Commission* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/access-to-markets/index_en.htm

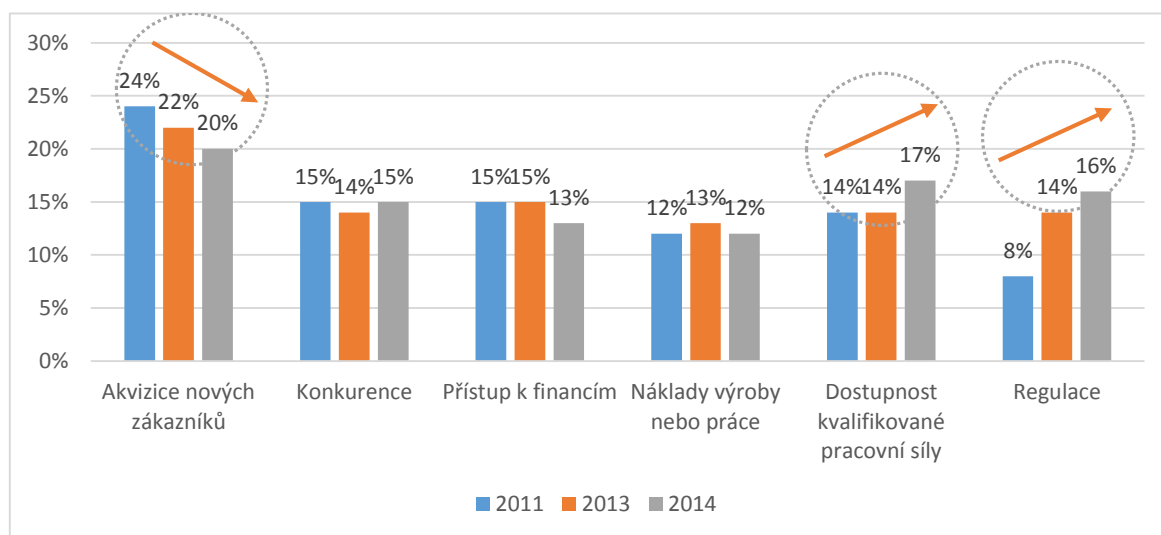
²²SMEs' access to markets. *European Commission* [online]. 2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/access-to-markets/index_en.htm

²³Tamtéž.

Bariéry podnikání

Z grafu 1 je zřetelný trend v oblasti vývoje vlivu bariér na podnikání, kterým čelí MSP v EU. Zatímco názory na bariéry, jako např. konkurence, přístup k finančním zdrojům či náklady na pracovní sílu se během posledních let výrazně nemění, MSP mění postoj k bariérám jako hledání nových zákazníků, kvalifikované pracovní síly či regulací.²⁴ Pokles problému akvizice nových zákazníků mezi lety 2011-2014 může souviset s tím, že firmy se postupně od roku 2008 vzpamatovávají z krize a neváhají více investovat a nabírat nové zaměstnance, kteří s sebou mohou přinést i nové zákazníky. Na druhou stranu však během let 2011-2014 vzrostl nedostatek kvalifikovaných pracovníků, což souvisí s demografickou krizí na území celé EU a rychle se měnícím trhem EU²⁵, či regulační aktivity, které jsou dány vývojem jednotného vnitřního trhu, kdy je třeba sladit legislativu.²⁶

Graf 1 Překážky malých a středních podniků v Evropské unii

Vlastní zpracování. Na základě zdrojů dostupných zde: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

1.2 Malé a střední podniky v České republice

Podkapitola 1.2 se věnuje malým a středním podnikům v České republice. Podobně jako u MSP na evropské úrovni, je nutné se zaměřit na současný vývoj a význam MSP pro ČR,

²⁴SME Annual Report. *European Commission* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

²⁵Pracovní mobilita je klíčová pro řešení demografických problémů a nedostatku pracovních sil v EU. *Press Release Database -European Commission* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1016_cs.htm

²⁶Pravidla na trhu EU. *Evropský portál pro malé podniky* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_cs.htm

jelikož programy OP PI a OP PIK jsou řízené na národní úrovni, a tudíž dostupné pro české subjekty.

„*Malé a střední podnikání v České republice upravuje zákon č.47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání.*“²⁷ Podle analýzy UniCreditBank, MSP zaměstnávají přes polovinu všech zaměstnanců v ČR. Významné jsou pro ekonomiku i z hlediska firemních investic, jelikož téměř třetinu z nich absorbují právě MSP.²⁸ Největší podíl na trhu mají tuzemské etablované MSP, kde většina z nich je na českém trhu přes patnáct let. Nejdůležitější roli z hlediska zaměstnanosti a přidané hodnoty na českém trhu hrají ty MSP, které jsou orientovány na výrobu zejména pro silný automobilový průmysl.²⁹

Vývoj množství malých a středních podniků

Malé a střední podniky dominují podnikatelskému prostředí v České republice. Podle Českého statistického úřadu bylo v roce 2014 registrováno na území České republiky 1,12 milionů právnických a fyzických osob, které spadají do kategorie MSP, a jejich podíl na celkovém počtu podnikatelských subjektů činil 99,84 %. Jak vyplývá z grafu 2, počet MSP narůstal do roku 2012, avšak od roku 2013 má klesající tendenci; v roce 2014 poklesl počet MSP oproti roku 2012 o 12 %. I přes tento nepatrný pokles, MSP stále hrají důležitou roli při hospodářském růstu České republiky a je nutné k nim vázat patřičnou pozornost, zejména ve vztahu k financování z evropských prostředků.³⁰

---

²⁷Role malého a středního podnikání ve společnosti. *IPodnikatel.cz* [online]. 2011 [cit. 2016-04-01].

Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/O-podnikani/role-maleho-a-stredniho-podnikani-ve-spolecnosti.html>

²⁸Chut' malých a středních firem investovat roste, průměrný úvěr dosahuje 6 milionů

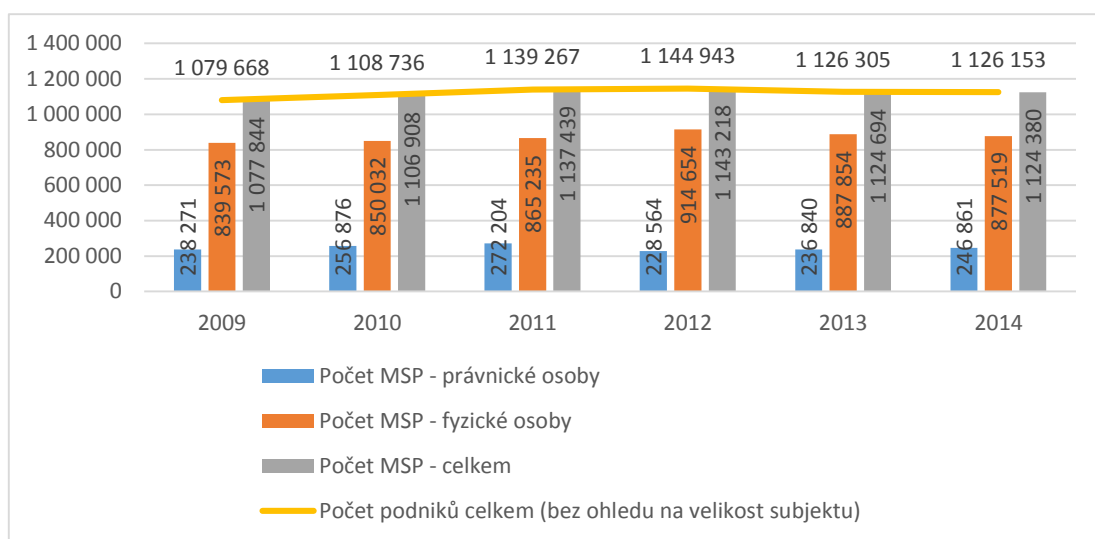
korun. *UniCreditBank* [online]. 2015 [cit. 2016-03-11]. Dostupné z:

<https://www.unicreditbank.cz/web/novinky/chut-malych-a-strednich-firem-investovat-roste-prumerny-uver-dosahuje-6-milionu-korun>

²⁹Tamtéž.

³⁰Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2014. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

Graf 2 Vývoj počtu malých a středních podniků v České republice

Vlastní zpracování. Na základě zdrojů dostupných zde: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

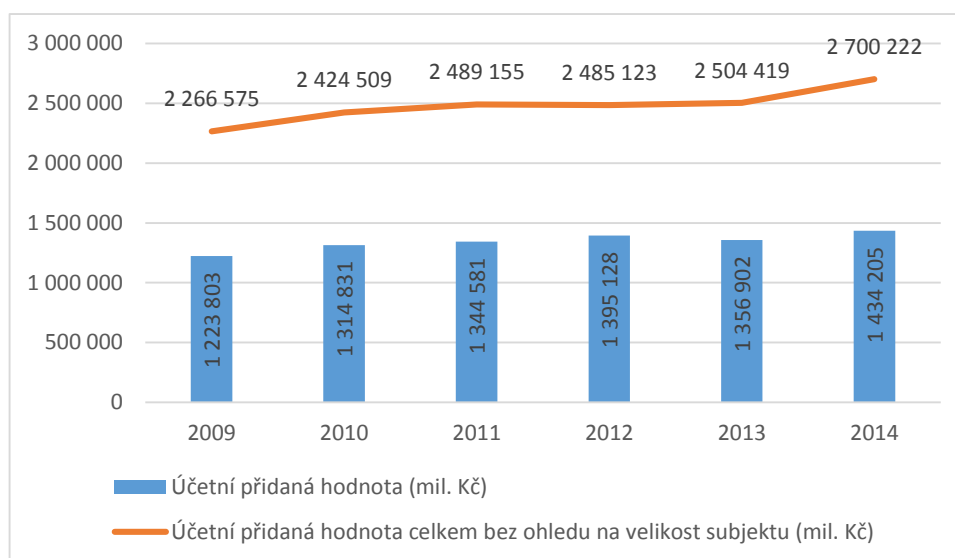
Vývoj účetní přidané hodnoty

Nedílnou součástí významného postavení MSP je také role při tvorbě účetní přidané hodnoty. V roce 2014 měly MSP podíl na účetní přidané hodnotě ve výši 1,4 bil. Kč, což představuje více než 50 % celkové přidané hodnoty všech podnikatelských subjektů. Účetní přidaná hodnota všech společností v ekonomice má dlouhodobě rostoucí tendenci. Přidaná hodnota MSP poklesla pouze v roce 2013 oproti předchozímu roku, avšak v roce 2014 se znovu zvýšila a překonala hodnoty z roku 2012.³¹ Vyrůstající přidaná hodnota vytvořená MSP i přes pokles podnikatelských subjektů a zaměstnaností tvořenou MSP značí, že MSP mají stále větší význam pro ekonomiku z hlediska efektivnosti a výkonnosti.³²

³¹Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2014. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

³²Tamtéž.

Graf 3 Účetní přidaná hodnota MSP mezi lety 2009-2014

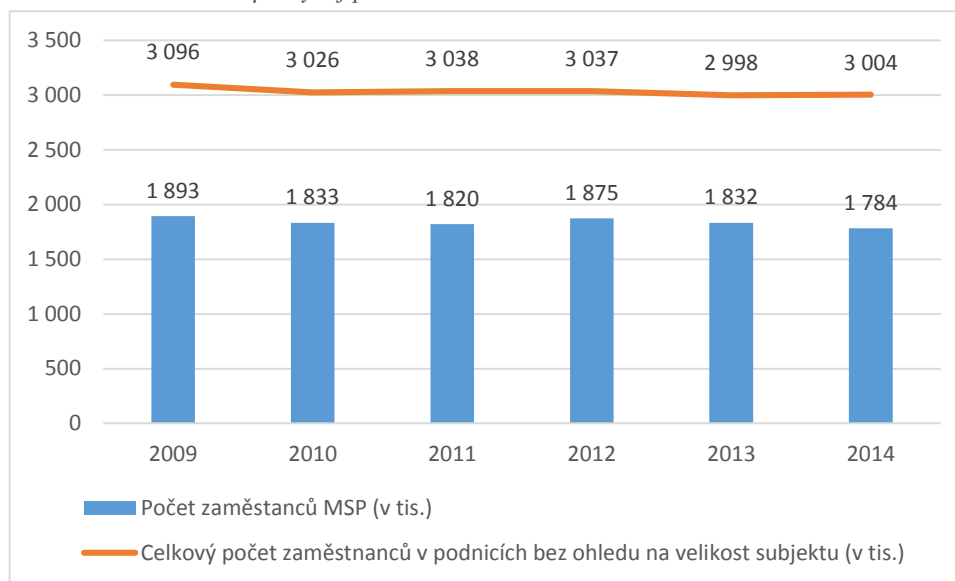
Vlastní zpracování. Na základě zdrojů dostupných zde: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

Vývoj zaměstnanosti

Co se týče zaměstnanosti, v roce 2014 bylo zaměstnáno malými a středními podniky více než 1,7 milionů pracujících. Nepatrně se snižující počet MSP v ČR má však vliv i na počet zaměstnanců, který měl sice do roku 2012 rostoucí tendenci, avšak pokles zaznamenáváme od roku 2013. Můžeme taktéž pozorovat silící trend významnosti MSP na zaměstnanost v podnikatelské sféře. Malé a střední podniky tvoří v České republice 59,39% podíl na zaměstnanosti v podnikatelské sféře. Pro porovnání, mezi lety 2003-2010 měly MSP podíl na celkovém počtu zaměstnaných 45,5 %.³³

³³Malým a středním podnikům v České republice dominují nejmenší firmy. Český statistický úřad [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/malym_a_strednim_podnikum_v_cr_dominuji_nejmensi_firmy20130301

Graf 4 Vývoj počtu zaměstnanců v letech 2009-2014

Vlastní zpracování. Na základě zdrojů dostupných zde: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

1.3 Programy podpory malých a středních podniků 2014-2020

Na základě definice a vývoje MSP se můžeme zaměřit na jejich podporu, která je nezbytná pro jejich rozvoj. MSP se potýkají s řadou překážek při čerpání dotací z evropských prostředků, ať už jsou to administrativní a legislativní procedury, špatná dostupnost kapitálu, nedostatku kvalifikované pracovní síly, byrokracie a další. Jednou z primárních komplikací pro většinu malých a středních firem může být identifikace a výběr programů, které jsou vhodné na podporu jejich konkrétních projektů. Za tímto účelem je konstruována následující podkapitola, která podává ucelený přehled o komunitárních programech, Evropských strukturálních a investičních fondech a národních možnostech financování. Jelikož je jedním z motivů této práce zvýšení publicity a zájmu o dotace z evropských prostředků pro malé a střední podniky v České republice, je považováno za logické věnovat se aktuálnímu finančnímu rámci 2014-2020 a přiblížit firmám fondy, ze kterých mohou nyní čerpat finanční prostředky. Přidanou hodnotou této práce jsou i komentáře expertů z Evropské komise pro doplnění již existujících zdrojů literatury.

Programy můžeme dělit na komunitární, které jsou připravovány především Evropskou komisí a financovány pouze z rozpočtu EU a jejichž příprava a realizace je na členských státech a na Evropské strukturální a investiční fondy, které jsou spolufinancovány z národního rozpočtu a dalších zdrojů.

1.3.1 Komunitární programy

Malé a střední podniky mohou žádat o finanční pomoc v rámci tzv. komunitárních programů, které jsou financovány pouze z rozpočtu EU. Jedním z takových nástrojů pro MSP je „Horizont 2020“ s cílem zajistit globální konkurenceschopnost Evropské unie. Na tento program, který navazuje na 7. Rámcový program pro výzkum a vývoj, je pro období 2014-2020 vyčleněn rozpočet 80 mld. EUR a podniky, včetně MSP, mají možnost čerpat na projekty týkající se inovací, průmyslové technologie a životního prostředí.³⁴ Zhruba 20 % prostředků tohoto fondu je vynaloženo čistě na MSP, které mohou mimo jiné čerpat z programů „Inovace v MSP“ a „Přístup k rizikovým financím“. Program rovněž podporuje MSP, které jsou zapojené do výzkumu na mezinárodní úrovni.³⁵ Pan Lipták z Generálního ředitelství pro Regionální politiku je toho názoru, že je nezbytné podporovat MSP a především jejich inovace. Samotná výzva, se kterou však jeho oddělení potýká, spočívá v identifikaci inovací, které doopravdy přispívají k naplnění konkrétních cílů těchto programů. Pan Lipták dodává, že je nezbytné zaměřit se na inovační potenciál MSP, k čemuž konkrétně slouží poradenství MSP specializované na inovace.³⁶

Na program Konkurenceschopnost a Inovace (dále jen CIP) 2007-2013, který se zaměřoval na MSP a jejich inovační aktivity, snadnější přístup k financím a další služby navazuje v období 2014-2020 program COSME - „Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises“ s rozpočtem 2,3 mld. EUR.³⁷ Cílem COSME je podpořit konkurenceschopnost podniků, usnadňovat MSP přístup k financím v různých fázích jejich životního cyklu prostřednictvím záruk a protizáruk vůči finančním institucím. Cílem nástroje je také zjednodušit podnikům přístup na trhy Evropské unie i třetích zemí, zvýšit konkurenceschopnost a zlepšit podnikatelské prostředí.³⁸ Některé projekty jsou přímo řízeny Výkonnou agenturou pro malé a střední podniky v EU – „The Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises“ (dále jen EASME).³⁹ Paní Astrid Bartles z Generálního ředitelství pro Růst dodává, že v novém programovém období je Evropský investiční fond

---

³⁴Horizont 2020. *European Commission* [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/what-horizon-2020>

³⁵SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf).

³⁶Osobní rozhovor. Radoslav Lipták. Generální ředitelství pro regionální politiku, Evropská komise. Září 2015, Brusel.

³⁷CIP 2007 – 2013. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/cip-2007-2013>

³⁸SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf).

³⁹EASME. *European Commission* [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/easme/>

(dále jen EIF) zodpovědný za provádění COSME úvěrových záruk a záručních prostředků „InnovFin“ malým a středním podnikům, což znamená, že EIF po podepsání smlouvy s finančními zprostředkovateli v jednotlivých zemích je způsobilý poskytovat půjčky a úvěry. Podle ní je při posouzení žádosti podniku o půjčku důležitá situace každého žadatele, záruky, solidarita a ostatní kritéria. COSME podporuje „start-upy“ a projekty delší pěti let, kterým přispívá částkou až 100 mil. EUR. Investičními úvěry podporuje také již existující produkty s delší dobou splatnosti, či nové produkty, u kterých je vyšší riziko.⁴⁰

Dalším komunitárním programem je nástroj LIFE, který financuje investice do životního prostředí a podporuje boj proti změně klimatu. Na finanční období 2014-2020 je vyčleněno 1,46 mld. EUR. Investice do MSP čerpajících z tohoto programu jsou řízeny EK a Výkonnou agenturou EASME. Nedílnou součástí podpory je i angažovanost MSP v kulturních a tvůrčích oblastech, kde mohou čerpat např. z programu „Tvůrčí Evropa“. Součástí nástroje LIFE jsou také programy zaměřené na sociální začleňování a na boj s nezaměstnaností v EU.⁴¹

Evropská unie pomáhá také MSP nefinanční podporou ve formě např. konzultací, koučinku či mentoringu. Cílem je pomoci MSP vytvořit a vést podnik, pomoci s dotacemi z EU, připravit byznys plán, zlepšit manažerské dovednosti a finanční znalosti.⁴²

Jak již bylo zmíněno výše, jednou z priorit EU je i podpora obchodu se třetími zeměmi. Pro tyto účely slouží nástroj Enterprise Europe Network (EEN), který je klíčovým nástrojem na podporu exportu a internacionalizaci MSP a spojuje více než 600 organizací, což umožňuje MSP podnikat nejen na vnitřním trhu EU, ale i celosvětově.⁴³

1.3.2 Evropské strukturální a investiční fondy

Cílem politiky soudržnosti EU (nazývána též regionální či politika hospodářské a sociální soudržnosti) je podpořit hospodářský růst EU a snižovat sociální a ekonomické nerovnosti mezi členskými státy a regiony. K tomu je určeno pět fondů, které jsou součástí Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen ESIF). *„Evropské strukturální a investiční fondy disponují v období 2014–2020 rozpočtem ve výši 454 mld. EUR, a jsou tak hlavním*

---

⁴⁰Osobní rozhovor. Astrid Bartles. Generální ředitelství pro Růst, Evropská komise. Září 2015, Brusel.

⁴¹SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf).

⁴²Tamtéž.

⁴³SMEs key to EU economic success. *The Parliament Magazine* [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <https://www.theparliamentmagazine.eu/articles/opinion/smes-key-eu-economic-success>

nástrojem investiční politiky Evropské unie.“⁴⁴ V současném programovém období jsou definovány dva primární cíle - první cíl s názvem „Investice pro růst a konkurenceschopnost“, na který je vyčleněno z EFRR, ESF a Fondu soudržnosti téměř 97 % a druhý cíl „Evropská územní spolupráce“, na který půjdou finanční prostředky z EFRR.⁴⁵

Politika soudržnosti je hlavním zdrojem financování MSP, jelikož MSP přímo přispívají k zaměstnanosti a konkurenceschopnosti jednotlivých regionů. MSP mohou čerpat finanční podporu z ESIF prostřednictvím tematických programů. Programy ESIF jsou řízené na národní a regionální úrovni, což znamená, že podniky přímo reagují na vypsání výzvy řídicími orgány jednotlivých států. Jedním z nich je **Evropský fond pro regionální rozvoj** (EFRR), který financuje převážně výzkum, inovace, informační a komunikační technologie (IKT), konkurenceschopnost MSP, ale také nízko-uhlíkovou ekonomiku. 20 % prostředků z tohoto fondu je přímo alokováno pro MSP. Dalším významným zdrojem financí pro MSP je **Evropský sociální fond** (ESF), který financuje vzdělávání a odbornou přípravu podnikatelů a zaměstnanců. Třetím fondem politiky soudržnosti, který se však podílí na financování MSP nejméně z výše uvedených, je **Fond soudržnosti**, který se zaměřuje na životní prostředí a dopravní infrastrukturu. V neposlední řadě mohou MSP také čerpat finanční pomoc z Fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF).⁴⁶ Tyto programy jsou zprostředkovány institucemi v jednotlivých členských státech, jako např. banky, úvěrové instituce, poskytovatelé mikro financí apod., avšak tyto instituce a jejich funkce pro podporu MSP jsou zastřešovány Evropskou investiční bankou (EIB) a Evropským investičním fondem (EIF), které dohlíží na jejich úvěrovou kapacitu. Kromě toho poskytují EIB a EIF malým a středním podnikům seznam zprostředkovatelů finančních služeb v konkrétní zemi, informace o možnostech jednotlivých finančních institucí, které poskytují půjčky, záruky a mikro financování pro MSP. Zprostředkovatelé poskytují MSP úvěry za zvýhodněných podmínek, které kryjí částečně rizika prostřednictvím finančních záruk EIB.⁴⁷

---

⁴⁴Evropské strukturální a investiční fondy. *Evropská komise* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_cs.htm

⁴⁵Abeceda fondů EU. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/eb8da430-a82d-419f-b102-87db6284a163/Abeceda_nahled.pdf?width=0&height=0

⁴⁶SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf).

⁴⁷Tamtéž.

Programy na národní úrovni

Jak již bylo zmíněno výše, zatímco část finančních prostředků je poskytována MSP prostřednictvím přímo komunitárních programů, které jsou financovány přímo z rozpočtu EK, tematické operační programy jsou příkladem finanční podpory zpracovávané lokálními finančními institucemi, které hrají úlohu jako prostředníci při poskytování půjček a úvěrů pro MSP a jsou řízeny na národní a regionální úrovni.⁴⁸

Pro současné programové období 2014-2020 bylo z ESIF vyčleněno pro Českou republiku 24 mld. EUR. Téměř polovina finančních prostředků je vyčleněna na Evropský fond pro regionální rozvoj. Třetina pak na Fond soudržnosti a zbytek na Evropský sociální fond, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a nejméně pro Evropský námořní a rybářský fond.⁴⁹

K jednotné spolupráci na evropské i národní úrovni slouží „Dohoda o partnerství“, jež je klíčovým dokumentem jednotlivých členských států, „*kteřá stanoví cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě vydefinovaných národních priorit.*“⁵⁰ Dohoda o partnerství pro Českou republiku byla schválena EK v srpnu roku 2014 a obsahuje národní priority a očekávané výsledky pro celé programové období 2014-2020.⁵¹ Národní rozvojové priority (dále jen NRP) tedy navazují na priority celé EU pomocí tematických cílů, kterých je dosahováno díky operačním programům.⁵² Cíle ČR pro současné období jsou zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, rozvoj podnikání, využívání inovací, fungující trh práce, rozvoj vzdělávání, rozvoj páteří infrastruktury, zvyšování kvality a efektivity veřejné správy a podpora sociálního začleňování, boje s chudobou, péči o zdraví a další. NRP navazují na cíle strategie Evropa 2020, která představuje dlouhodobou vizi EU, která definuje tři vzájemné priority a pět měřitelných cílů týkajících se zaměstnanosti, výzkumu a vývoje, klimatu a energie, chudoby a vzdělávání.⁵³

---

⁴⁸SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf).

⁴⁹Abeceda fondů EU. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/eb8da430-a82d-419f-b102-87db6284a163/Abeceda_nahled.pdf?width=0&height=0

⁵⁰Tamtéž.

⁵¹Dohoda o partnerství. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>

⁵²Tamtéž.

⁵³Strategie Evropa 2020. *Evropská komise* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_cs.htm

Přehled programů na národní úrovni

K plnění cílů uvedených v Dohodě o partnerství slouží **národní operační programy**.⁵⁴ „*Operační program (OP) je plán cílených intervencí, navržený pro stimulaci nebo rozšíření rozvoje jednoho nebo několika sektorů. Příprava OP, projednání a schválení představuje jednu ze základních podmínek získání finanční pomoci z fondů EU. Členění operačních programů odráží především hlavní oblasti, jež jsou předmětem podpory.*“⁵⁵

V České republice je na období 2014-2020 nejvíce finančních prostředků alokováno na Integrovaný regionální OP (IROP), OP Doprava a OP PIK; které obdržely dohromady přes 13,5 mld. EUR, což představuje více než polovinu všech prostředků pro národní operační programy (viz Graf 5).⁵⁶ Oproti předchozímu období 2007 – 2013 došlo pro zjednodušení k omezení počtu operačních programů a zavedení jednoho Integrovaného regionálního OP místo regionálních 7 programů. Změny nastaly kromě OP PI a OP PIK, také v rámci OP Praha Adaptibilita a Praha Konkurenceschopnost, který se sloučil na Praha-půl růstu, u OP Lidské zdroje a zaměstnanost upraveným na OP Zaměstnanost a sloučení OP Výzkum a vývoj pro inovace a Vzdělávání a konkurenceschopnost na OP Výzkum, vývoj a vzdělávání.⁵⁷ Z grafu 7 je patrné, že OP Doprava a Integrovaný regionální OP a OP PIK představují klíčové národní programy. Jelikož operačnímu programu OP PIK se budeme věnovat podrobněji v dalších částech této práce, jsou na následujících řádcích stručně popsány ostatní operační programy, ze kterých MSP mohou čerpat finanční prostředky v období 2014-2020.

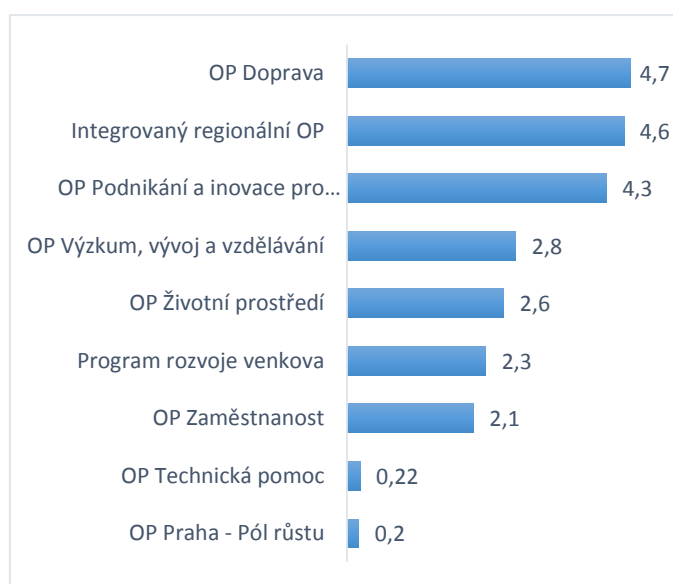
⁵⁴Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. *Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.opik.cz/files/opik-text-operacniho-programu.pdf>

⁵⁵Politika soudržnosti EU. *Národní portál pro evropský výzkum* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.evropskyvyzkum.cz/cs/cr-a-era/politika-soudrznosti-eu>

⁵⁶Programové období 2014-2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

⁵⁷Změny ve struktuře operačních programů v programovacím období 2014-2020. *Dotační.info* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/zmeny-ve-strukture-operacnich-programu-v-programovacim-obdobi-2014-2020/>

Graf 5 Operační programy 2014-2020 a jejich alokace v České republice v mld. EUR

Vlastní zpracování. Na základě zdrojů dostupných zde: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

Kromě výše zmíněných je dalším klíčovým programem Výzkum, vývoj a vzdělávání navazující na prioritní osu OP PIK - posilování kapacit pro kvalitní výzkum, jehož cílem je zlepšit spolupráci ve výzkumu mezi podnikatelskými subjekty a výzkumnými centry.⁵⁸ V operačním programu Životní prostředí, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo životního prostředí, mohou podnikatelské subjekty čerpat z prioritních os zaměřených na snížení znečištění vod, zlepšení kvality ovzduší, zkvalitnění nakládání s odpady a podpory biodiverzity.⁵⁹ V programu rozvoji venkova, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo zemědělství je cílem investovat do zemědělských podniků a podpořit jejich zpracování a zemědělské produkty na trh.⁶⁰ MSP mohou také čerpat z OP Zaměstnanost, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí, konkrétně z prioritních os „Sociální začleňování a boj s chudobou“ s alokací 572 mil. EUR a „Sociální inovace a mezinárodní spolupráce“ s alokací 42 mil. EUR. V rámci poslední zmíněné osy jsou podporovány sociální podniky – jejich vznik, vývoj, snadnější přístup k financování, ale také vzdělávání a poradenství. V rámci třetí osy budou podporovány projekty se sociálními inovacemi.⁶¹

⁵⁸Strukturální fondy. MŠMT [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv>

⁵⁹OPŽP pro podnikatele. OPŽP [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/500/opzp-pro-podnikatele/>

⁶⁰Program rozvoje venkova. Dotační info [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/program-rozvoje-venkova-2014-2020/>

⁶¹Operační program Zaměstnanost. Eurogrant Consulting [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.eurogrant.cz/dotacni-programy/programy-eu/2014-2020/opz/>

MSP (především start-upy) mohou být také financovány z OP Praha - Pól růstu, jehož řídicím orgánem je Hlavní město Praha v rámci prioritní osy posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací s alokací 62,5 mil. EUR, avšak spolufinancování z národních zdrojů je v rámci tohoto programu nutné minimálně ve výši 50 % hodnoty projektu.⁶²

Podmínky a management národních programů

Kromě změn ve struktuře programů byla taktéž nastavena jednotná pravidla pro celý systém, zpřísnil se monitorovací proces a je kladen větší důraz na provázanost operačních programů na cíle strategie Evropa 2020. Ke změnám došlo i na evropské úrovni v oblasti nastavení systému předběžných podmínek, větší důraz je kladen na plnění stanovených indikátorů a na rychlost a kvalitu čerpání dotací. Došlo také k integraci nových fondů zaměřujících se politiku rozvoje a na společnou námořní a rybářskou politiku.⁶³ Detailněji se obecnými rozdíly a rozdíly mezi OP PI a OP PIK budeme zabývat ve druhé kapitole.

Co se týče managementu operačních programů, jsou jednotlivé osy pod vedením řídicích orgánů, které mají na starosti vyhlásování výzev v OP a následné zpracování a vyhodnocení žádostí o podporu dotace. Tyto orgány odpovídají daným ministerstvům, přičemž Národním orgánem pro koordinaci řídicích orgánů je Ministerstvo pro místní rozvoj. V dotačních procesech však hrají významnou úlohu i ostatní subjekty, jako např. zprostředkující orgán, monitorovací výbor, auditní či platební orgán. Zprostředkující subjekt je instituce, která napomáhá řídicímu orgánu k řízení operačního programu.⁶⁴ Monitorovací výbor se schází několikrát ročně a projednávají se na něm klíčové strategie a dokumenty programů. Auditním orgánem je v ČR Ministerstvo financí, které kontroluje správnost celého procesu od nastavení programu po schválení jednotlivých projektů. Po realizaci projektu začíná proces vyplacení zpětně. Žádost o platbu, která je kontrolována řídicím nebo zprostředkujícím subjektem je předána Platebnímu a certifikačnímu orgánu (Ministerstvo financí) a probíhá předfinancováním projektu ze státního rozpočtu tzv. spolufinancováním.

---

⁶²Operační program Praha-Pól růstu ČR. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z:

http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/budoucnost2014plus/OPP/OP_Praha_7.0_ceska_verze.pdf

⁶³Programové období 2014-2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.opik.cz/files/opik-text-operacniho-programu.pdf>

⁶⁴Abeceda fondů EU. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/eb8da430-a82d-419f-b102-87db6284a163/Abeceda_nahled.pdf?width=0&height=0

Evropská komise poté zpětně proplatí finanční prostředky do rozpočtu Ministerstva financí.⁶⁵

1.3.3 Alternativní programy MSP v ČR

Operační programy OP PI a OP PIK, kterým se věnují podrobněji další kapitoly této práce, jsou převážně určeny pro MSP. Tyto firmy však mají také možnosti alternativní podpory z čistě národních programů aktivně řízených státní správou, které doplňují jednotlivé výše zmíněné operační programy a komunitární zdroje jako např. Horizont 2020 a COSME. Pro přehlednost si uvedeme pouze příklady programů, které pomáhají MSP v oblastech výzkumu, vývoje a exportu, jelikož se právě tato odvětví významnou měrou podílejí na přidané hodnotě pro českou ekonomiku.

Výzkum a vývoj

Mezi programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy patří program „Kontakt II“, jehož cílem je podpořit mezinárodní projekty se státy, které nejsou členy EU se zaměřením na výzkum. Cílem dalšího projektu „Eureka“ je zvýšit konkurenceschopnost evropského průmyslu, zvýšit spolupráci evropských průmyslových malých a středních podniků a výzkumnými ústavy. Program „Eurostars“ podporuje MSP, které se orientují na výzkum a vývoj. Posledním programem je „Gesher/Most“, který podporuje MSP taktéž orientující se na výzkum a vývoj.⁶⁶

Významnými programy pro MSP v oblasti technologií, výzkumu a vývoje jsou programy Technologické agentury České republiky založené v roce 2009. Programy Alfa, Beta, Omega, Gama, Delta, Epsilon se specializují na různé aspekty vývoje a výzkumu.⁶⁷ Projekt Alfa je zaměřený na aplikovaný výzkum a experimentální vývoj v oborech jako např. životní prostředí, doprava a energetické zdroje a vykazuje vysokou míru podílu MSP na dotacích, kdy v roce 2014 tvořilo 70 % žadatelů právě MSP. Program Beta, jehož příjemci jsou MSP z 30 %, je projektem veřejných zakázek v oblastech, jako je výzkum, vývoj a inovace a je určen pro potřeby státní správy. Projekt Omega je zaměřen především na výzkumné instituce a podporuje projekty zaměřené na výzkum a vývoj, které ovlivní společenský život občanů

---

⁶⁵Abeceda fondů EU. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/eb8da430-a82d-419f-b102-87db6284a163/Abeceda_nahled.pdf?width=0&height=0

⁶⁶Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2014. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

⁶⁷Tamtéž.

ČR. Zatímco je Delta projekt založený na výsledcích ve výzkumu a vývoji, Gama projekt je učen na transformaci výsledků do praxe a program Epsilon je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti českého průmyslu. Kromě těchto projektů existuje navíc program Centra kompetence, který se zaměřuje na vznik center pro výzkum a vývoj za účelem růstu konkurenceschopnosti ČR.⁶⁸

Export

Mezi programy řízené Ministerstvem zahraničních věcí patří projekty ekonomické diplomacie a podpora exportérů, které pomáhají MSP při vstupu na ostatní trhy. Projekty se zaměřují především na obory, jako jsou nanotechnologie, energetika, zdravotnictví, technologie a těžební průmysl a podporuje MSP na veletrzích, výstavách a seminářích. V roce 2014 bylo také zřízeno klientské centrum pro export, které poskytuje MSP informace o vstupu na zahraniční trhy.⁶⁹

Malé a střední podniky jsou také podporovány exportním financováním. Česká exportní banka (ČEB) podporuje MSP prostřednictvím financování přímých vývozních aktivit a subdodávek pro vývozce, kdy uzavírají MSP dohody s komerčním bankovním sektorem s proexportními zárukami. Exportní garanční a pojišťovací společnost (EGAP) poskytuje MSP pojištění vývozních dodavatelských úvěrů, předexportního financování a bankovních záruk. EGAP spolupracuje s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou (ČMZRB) a Raiffeisenbank na podpoře MSP, které jsou výrobci a dodavateli subdodávek pro exportéry. MSP jsou dále podporovány exportním vzděláváním agenturou CzechTrade, která pořádá odborné semináře. MSP se mohou zúčastnit podnikatelských misí s vládním činitelem České republiky. Ministerstvo průmyslu a obchodu podporuje účast MSP na veletrzích a výstavách.⁷⁰

1.4 Zdroje financování MSP

Na základě znalostí programů, které byly popsány výše, je třeba se nyní zaměřit konkrétněji na otázku, jakými způsoby nejčastěji využívají malé a střední podniky k čerpání finančních zdrojů. Tato podkapitola slouží jako přehled pro potenciální žadatele o možnostech finančních nástrojů, kterými podniky čerpají prostředky z evropských fondů, a poukazuje na

---

⁶⁸Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2014. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zprava_2014_5.11.pdf

⁶⁹Tamtéž.

⁷⁰Tamtéž.

budoucí význam jednotného kapitálového trhu jako alternativního zdroje financování MSP. Informace v této části jsou též doplněny o názory expertů z Evropské komise či Asociace malých a středních podniků.

1.4.1 Zdroje financování MSP a podpora Evropské unie

Jedna z klíčových překážek vzniku a rozvoje MSP v Evropské unii je obtížný přístup k financím, jelikož během finanční krize se nabídka úvěrů malým a středním podnikům značně omezila, zavedly se přísnější úvěrové standardy a zvýšily se náklady na bankovní produkty. S tímto problémem souvisí i výše zmíněný prozatím nevyvinutý jednotný kapitálový trh v Evropské unii.⁷¹

Evropská komise proto spolupracuje s dalšími finančními institucemi, aby zajistila dostupné finanční prostředky pro MSP. Graf 6 poukazuje na fakt, že mezi nejčastější zdroje financování patří úvěrové linky (57 %), bankovní úvěry (52 %), leasing (49 %), obchodní úvěry (38 %) a naopak nejméně časté jsou dluhopisy (8 %). MSP podniky využívají finanční podporu nejčastěji na fixní investice (36%), inventář a pracovní kapitál (34%), vývoj nových produktů (14%) a najímání a školení zaměstnanců (13%). Podpora malých a středních podniků EK a dalšími institucemi v posledních letech výrazně zlepšila jejich finanční situaci, zvýšil se jejich brat, počet zaměstnaných a zvýšily se také jejich investice do aktiv.⁷² K těmto výsledkům přispěla i osa „Investiční plán pro Evropu“, která je jedna z priorit plánu prezidenta Evropské komise Jeana-Clauda Junkera na podporu snadnějšího přístupu k financování. Evropská unie podpoří finančně i nefinančně ročně přes 200 000 malých a středních podniků. Finanční pomoc zahrnuje granty, půjčky, záruky apod. a nefinanční pomoc zahrnuje podporu podnikání službami, poradenství a poskytování dalších informací.⁷³

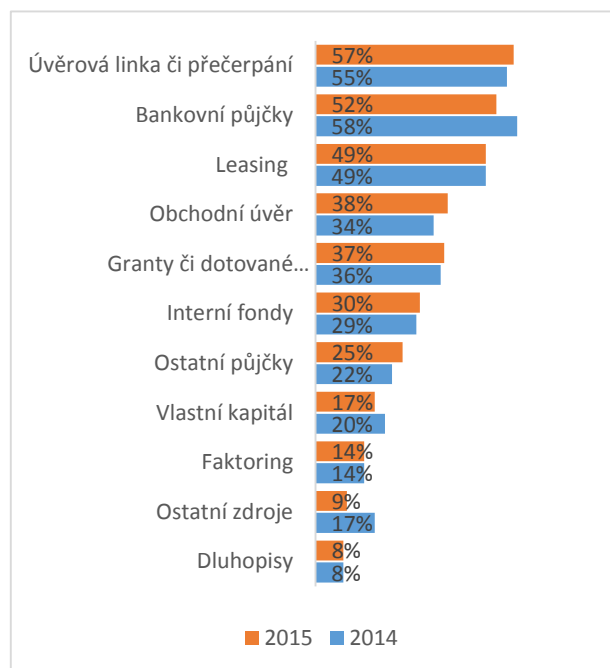
---

⁷¹SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf).

⁷²SMEs: the road to finance. *European Commission* [online]. 2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/access-to-finance/data-surveys/index_en.htm

⁷³SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf).

Graf 6 Způsoby financování malých a středních podniků v roce 2014 a 2015 v Evropské unii

Vlastní zpracování. Na základě zdrojů dostupných zde: http://ec.europa.eu/growth/access-to-finance/data-surveys/index_en.htm

V budoucnu se navíc očekává nárůst financování MSP v EU pomocí kapitálových trhů (např. firemními dluhopisy), které výrazně uleví firmám i investorům, co se týče např. problémů s nedostatečnou likviditou a vysokými náklady. V porovnání s americkými investory financujícími MSP, jsou ti evropští momentálně více averzní k riziku při nižší návratnosti investice, což se projevuje značnou skepsí investovat do start-upů a podpořit tak MSP v Evropě. Plánovaný kapitálový trh by však mohl podpořit a ulehčit financování MSP prostřednictvím např. cenných papírů, dluhopisů apod. V době dosud nezřízeného kapitálového trhu spoléhá totiž většina na financování svých aktivit pomocí bankovních úvěrů.⁷⁴ Pan Gerhard Huemer, ředitel hospodářské a fiskální sekce z Asociace malých a středních podniků - UEAPME, podporuje myšlenku nezbytného vybudování jednotného kapitálového trhu, jelikož existují určité výzvy pro podniky jako např. daně, insolvence a účetnictví, které je momentálně obtížné harmonizovat v rámci celé EU. Každopádně po vytvoření Unie kapitálových trhů (UKT) očekává pan Huemer jednodušší nastavení pravidel a snadnější přístup MSP k financím, což by mělo výrazně ovlivnit jejich budoucí vývoj, růst a postavení na trzích. Kromě toho dodává, že bude významným milníkem UKT možnost vzájemného financování mezi jednotlivými podnikatelskými subjekty, což může podpořit spolupráci, rychlost a transparentnost získání financí, jelikož cílem UKT je vytvořit centrální

⁷⁴SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf).

databázi, která by obsahovala kreditní informace o MSP dostupné pro rozhodování potenciálních investorů.⁷⁵

1.4.2 Zdroje financování MSP v České Republice

Jednou ze strategických priorit „Koncepce malých a středních podniků v České republice“ pro současné programové období je usnadnit jejich přístup k financím. Cílem je poskytovat finanční pomoc podnikům ve fázi před samotným založením, v raných fázích vývoje a k jejich dalšímu rozvoji. V současném programovém období 2014-2020 je kladen větší důraz na návratné nástroje, tzn. úvěry, záruky či přímé kapitálové vstupy a na kvalitnější zdůvodnitelnost jednotlivých projektů, přičemž musí být splněna podmínka efektivnosti, účelnosti a udržitelnosti. Předností toho nového systému je větší důraz na tzv. „blending“, což *„znamená kombinaci úvěrů finančních institucí s financováním formou nenávratné výpomoci a probíhá dvěma hlavními způsoby: buď paralelním spolufinancováním, kdy jednotliví partneři přispívají sami přímo na daný projekt či program, anebo společným spolufinancováním, kdy se finanční prostředky od jednotlivých partnerů spojí dohromady a následně putují na podporu daného projektu či programu.“*⁷⁶

V České republice využívají podniky především úvěry, záruky, kapitálové vstupy a poradenství s pomocí Českomoravské záruční a rozvojové banky a.s. (dále jen ČMZRB), jež je hlavním poskytovatelem podpory MSP prostřednictvím záruk a zvýhodněných úvěrů (především programů Start, Progres a Záruka).⁷⁷ *„Banka poskytuje podpory malým a středním podnikatelům formou záruk a zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků státního rozpočtu, strukturálních fondů a krajů či zvýhodněné úvěry pro rozvoj technické infrastruktury obcí.“*⁷⁸ Společnost se angažuje v celé řadě podpůrných programů pro financování MSP. Jedním z programů je program Záruka připravený za podpory MPSV a MPO v roce 2014, jehož cílem je usnadnit přístup MSP k bankovním úvěrům pomocí záruk, a podpořit tak jejich podnikatelské plány. Speciálně jsou zvýhodněny podnikatelské subjekty zaměřené na sociální sféru, pro které je vyčleněna individuální záruka.⁷⁹ Dalším produktem

---

⁷⁵Osobní rozhovor. Gerhard Huemer, ředitel Asociace malých a středních podniků, UEAPME. Září 2015, Brusel.

⁷⁶Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument119071.html>

⁷⁷Tamtéž.

⁷⁸Produkty a služby. Českomoravská záruční a rozvojová banka [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.cmzrb.cz/produkty-a-sluzby>

⁷⁹Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2014. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

je „Inostart“, jehož finanční pomoc mohou využívat podniky orientované na inovace do 3 let své existence. Finanční pomoc je v tomto případě poskytována pouze k úvěrům České spořitelny.⁸⁰ Kromě klasických zdrojů financování prostřednictvím úvěrových a záručních nástrojů, mohou MSP čerpat finanční pomoc na trhu rizikového kapitálu (např. SEED a VENTURE kapitálové fondy), který je ve vhodný pro podniky orientované na inovace. Podniky, které z jakýchkoliv důvodů nemohou být podpořeny z operačních programů, mohou čerpat prostředky z již zmíněných komunitárních programů.⁸¹

Je důležité zmínit i významnou roli prostředků, které nejsou finančního charakteru, avšak se značně měrou podílí na přidané hodnotě pro MSP, jako např. poradenství o možnostech podpory či pomoc s přípravou žádosti prostřednictvím např. Enterprise Europe Network či Národního kontaktního místa.⁸² V této oblasti se též aktivně zapojuje Agentura pro podporu podnikání a investic - CzechInvest, která je zároveň i zprostředkujícím orgánem při provádění operačního programu OP PIK. CzechInvest je příspěvková organizace MPO, jejímž cílem je podpořit konkurenceschopnost české ekonomiky prostřednictvím podpory MSP. Kromě operačních programů se také stará o podporu investic, investiční pobídky a propagaci ČR v zahraničí z hlediska investic.⁸³

MSP, které tvoří přes 99% všech podniků v EU i v jednotlivých ekonomikách, mají významný vliv na zaměstnanost a přidanou hodnotu. Tyto podniky však vyžadují, díky finanční krizi z roku 2008, zvýšenou pozornost a podporu jejich udržitelného růstu. Právě touto podporou mohou být evropské fondy a dotační programy, které zastřešují především oblasti s nejvyšší přidanou hodnotou, jako např. inovace, vývoj a výzkum. Z tohoto důvodu se tato kapitola zaměřuje i na ucelený přehled nejvýznamnějších dotačních možností pro MSP jednak na evropské (komunitární programy) a jednak na národní úrovni (ESIF, jednotlivé operační a alternativní programy) a jejich změn z přechodu na finanční období 2014-2020. V neposlední řadě s fondy souvisí metody čerpání, mezi kterými jsou nejčastější formou úvěrové linky, bankovní půjčky, leasing apod. V České republice existují orgány jako ČMZRB, které jsou hlavním zdrojem pro poskytování těchto metod čerpání. Na tento

---

⁸⁰Produkty a služby. *Českomoravská záruční a rozvojová banka* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.cmzrb.cz/produkty-a-sluzby>

⁸¹Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument119071.html>

⁸²Tamtéž.

⁸³O CzechInvestu. *CzechInvest* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/o-czechinvest>

úvod následně navazuje druhá kapitola zaměřující se na OP PI a OP PIK, což jsou stěžejní operační programy pro MSP v České republice.

2 Komparativní analýza podmínek, priorit a cílů OP PI a OP PIK

O tom, že Česká republika považuje podporu MSP jako páteří projekt pro její rozvoj, svědčí navýšení prostředků do OP PIK pro finanční rámec 2014 – 2020 na 120 mld. Kč, což je o jednu třetinu více než do předchozího OP PI během období 2007-2013.⁸⁴ Následující kapitola se proto věnuje klíčovému programu OP PIK, který je bezprostředně hlavním programem na podporu malých a středních podniků v České republice. Aby bylo možné pochopit význam a přínos OP PIK pro MSP v České republice, je třeba se však zaměřit i na jeho předchůdce OP PI a porovnat změny, které v novém programu oproti jeho předchozí verzi nastaly. Z tohoto důvodu obsahuje kapitola nejprve charakteristiku a analýzu čerpání z OP PI, která podává celkový přehled o úspěšnosti programu a následně je charakterizován OP PIK.

2.1 Operační program Podnikání a inovace 2007-2013

OP PI navazoval na Operační program Průmysl a podnikání (OP PP) 2004-2006. Cílem OP PI bylo zvýšit konkurenceschopnost průmyslu, podpořit rozvoj podnikání, inovací a podpořit růst hospodářství. OP PI se skládal ze 7 prioritních os a 15 programů podpory, které mohly podnikatelské subjekty ve zpracovatelském průmyslu čerpat z 85 % z Evropského fondu pro regionální rozvoj a zbytek ze státního rozpočtu prostřednictvím dotací a zvýhodněných úvěrů, záruk či soukromých zdrojů.⁸⁵ Zároveň bylo možné tzv. křížovým financováním získat podporu až do 10 % způsobilých výdajů z Evropského sociálního fondu. OP PI byl zaměřen především na malé a střední podniky, které spadaly do priorit Politiky soudržnosti „Konvergence“, avšak podporu mohly využít i velké podniky, vysoké školy a jiné vzdělávací instituce, neziskové organizace, veřejné výzkumné instituce a další. OP PI vycházel z Lisabonské strategie EU a jeho hlavním motivem bylo zvýšit konkurenceschopnost české ekonomiky a její inovační výkonnost, která by byla srovnatelná s ostatními vyspělými zeměmi v EU.⁸⁶ V minulém programovém období bylo dle MPO z dotačních programů podpořeno více než 6 500 malých a středních podniků v ČR, kde jedna třetina ze všech

---

⁸⁴OP PI je jediný fond, který vyčerpá všechny evropské peníze. *E15.cz* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/domaci/udalosti/oppi-je-jediny-fond-ktery-vycerpa-vsechny-evropske-penize-tvrdi-mladek-1151289>

⁸⁵Operační program Podnikání a inovace. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/podnikani-a-inovace>

⁸⁶Výroční zpráva Operačního programu Podnikání a inovace za rok 2014. *MPO* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/cz-vz-oppi-2014-5358.pdf>

produktových inovací v České republice bylo podpořeno právě z Operačního programu Podnikání a inovace 2007-2013.⁸⁷

OP PI vycházel z pilířů Národního strategického referenčního rámce (dále jen NSRR) 2007-2013, který představoval základní programový dokument ČR při využívání fondů mezi lety 2007-2013 a zajišťoval soulad priorit mezi Národním rozvojovým plánem a Strategickými obecnými zásadami Společenství. Schválen v roce 2007, NSRR byl v kompetenci Ministerstva pro místní rozvoj a obsahoval čtyři nosné pilíře, z nichž OP PI navazoval na první a posledně zmíněný pilíř níže.⁸⁸ První cílem byla podpora konkurenceschopného podnikatelského sektoru, zvýšení jeho produktivity a podpoření výzkumu a vývoje v ekonomice. Druhým cílem bylo vybudovat otevřenou, flexibilní a soudržnou společnost, která zajistí kvalifikovanou pracovní sílu a efektivní systém správy a služeb. Třetím cílem bylo zlepšit infrastrukturu, obnovit kvalitu životního prostředí a podpořit úspory energie. Posledním cílem bylo odstranit ekonomické rozdíly mezi regiony.⁸⁹

V období 2007-2013 bylo pro ČR na OP PI alokováno 3,6 mld. EUR. OP PI se skládal ze šesti prioritních os a osy Technická pomoc.⁹⁰ Téměř 85 % alokace v ČR však směřovalo na **tři prioritní osy** (dále jen PO):⁹¹

- **PO 2 – „Rozvoj firem“**, s cílem zvýšit konkurenceschopnost podniků, podpořit rozvoj ICT a služeb pro podnikání
- **PO4 – „Inovace“**, která měla podpořit technické a netechnické inovační aktivity podniků a zvýšit počet podniků s vlastními výzkumnými a vývojovými kapacitami

---

⁸⁷Bělohávková, K. Evropské fondy 2014-2020. *Příloha týdeníku Euro ve spolupráci s MMR* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prinosy-strukturalnich-fondu-a-fondu-soudrznosti-v-cr-69924.html>

⁸⁸Národní strategický referenční rámec. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>

⁸⁹Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e519cda8-7280-40b8-b5d1-451a82f555ff/Vysledky-intervenci_verze_s_ISBN.pdf?width=0&height=0

⁹⁰Výroční zpráva Operačního programu Podnikání a inovace za rok 2014. *MPO* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/cz-vz-oppi-2014-5358.pdf>

⁹¹Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.opik.cz/files/opik-text-operacniho-programu.pdf>

–**PO 5 – „Prostředí pro podnikání a inovace“**, která podporovala kultivaci prostředí pro začínající podnikatele a inovace prostřednictvím podnikatelských inkubátorů, vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů.⁹²

Na ostatní prioritní osy se čerpalo zbylých 15% z celého OP PI. Cílem „PO 1 – Vznik firem“ bylo podpořit začínající podnikatele a informovat je o využití podpory finančními prostředky. „PO 3 - Efektivní energie“ se zaměřovala na zvýšení využívání obnovitelných zdrojů v průmyslu a snížení energetickou náročnost výroby. „PO 6 - Služby pro rozvoj podnikání“ si zakládala na zlepšení poradenských a informačních služeb pro podnikatelské subjekty a „PO 7 - Technická pomoc“ měla zajistit technické podmínky pro realizaci OP.⁹³

2.2 Analýza čerpání OP PI 2007-2013

Podle analýzy čerpání Ministerstva pro místní rozvoj z prosince roku 2014, bylo od začátku roku 2007 proplaceno 72 % celkové alokace na OP PI. Zbývalo tedy proplatit ještě 23 mld. Kč. Kromě toho v prosinci 2014 bylo pozastaveno čerpání finančních prostředků ze strany Evropské komise kvůli korekci z auditu Evropské komise na úvěrové schéma Českomoravské záruční a rozvojové banky, a obnoveno opět v únoru roku 2015. Jelikož OP PI nebyl rizikovým operačním programem, nepřipravil pro něj řídicí orgán krizový plán, jako u ostatních rizikovějších operačních programů, a tudíž se kvůli těmto komplikacím počítalo s dočerpáním finančních prostředků během roku 2015 a začátkem roku 2016. K tomu, aby bylo využito 100 % alokovaných finančních prostředků, došlo k přerozdělení finančních prostředků mezi prioritními osami.⁹⁴

Na konci prosince roku 2015 Ministerstvo průmyslu a obchodu proplatilo poslední žádosti podnikatelských subjektů, a operační program OP PI byl tudíž zcela vyčerpán. Tím stal se prvním dočerpaným operačním programem v České republice. Z OP PI byla proplacena dotace celkem 11 168 žadatelům⁹⁵, z toho téměř 60 % byly společnosti s ručením omezením, dále pak 25 % akciové společnosti a z 15 % podnikající fyzické osoby. Typickým žadatelem

---

⁹²Zpráva o vývoji MSP. MPO [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z:

http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

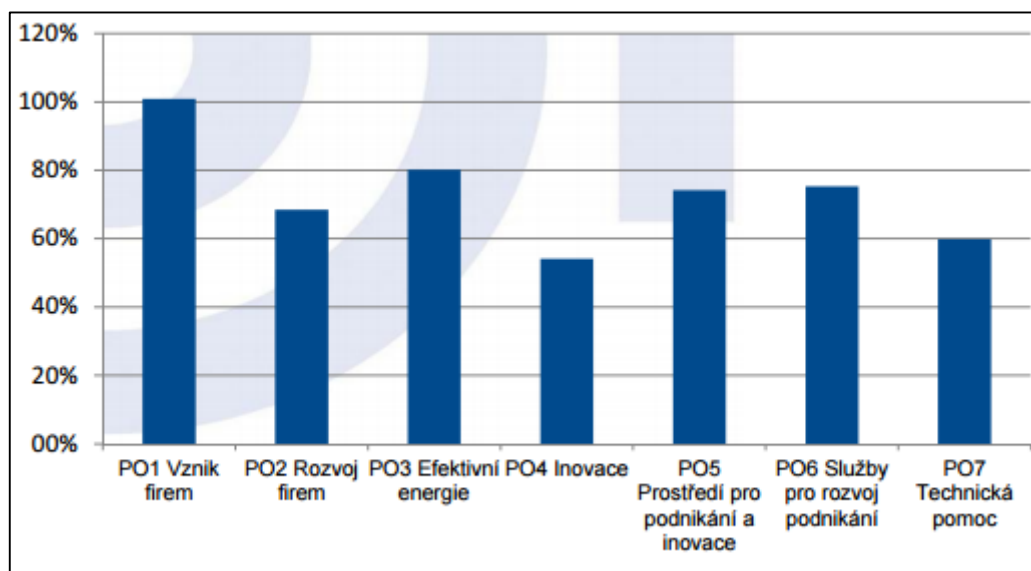
⁹³Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.opik.cz/files/opik-text-operacniho-programu.pdf>

⁹⁴Analýza čerpání evropských fondů a krizové plány 2015. MMR [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/f3b13af7-4fd1-4e07-ae7b-bcfce0aa13dd/Analýza_cerpani_a_krizove_plany_2015_final.pdf?ext=.pdf

⁹⁵Výroční zpráva Operačního programu Podnikání a inovace za rok 2014. MPO [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/cz-vz-oppi-2014-5358.pdf>

byla společnost s ručením omezeným s 25-49 zaměstnanci zabývající se obráběním.⁹⁶ Z grafu 7 vyplývá, že nejvíce finančních prostředků bylo k 31.12.2014 proplaceno v PO 1 - „Vznik firem“ a PO 3 - „Efektivní energie“, naopak nejméně v PO 4 - „Inovace“ a PO 7 „Technická pomoc“.

Graf 7 Míra finančního plnění alokace OPPI podle jednotlivých prioritních os k 31. 12. 2014 v %

Zdroj: Výroční zpráva Operačního programu Podnikání a inovace za rok 2014. MPO [online]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/cz-vz-oppi-2014-5358.pdf>

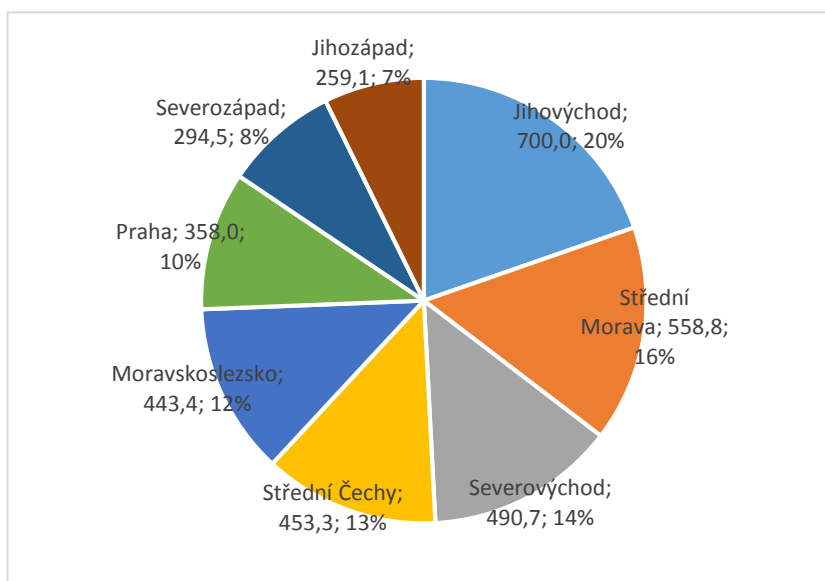
Regionální rozložení

Z grafu 8 vyplývá, že nejvíce finančních prostředků mezi lety 2007-2014 podle regionů na úrovni NUTS II čerpal region Jihovýchod (19 % celkové alokace v České republice). Téměř 70 % z regionu Jihovýchod připadlo na Jihomoravský kraj, který čerpal v hodnotě téměř 14 mld. Kč. Necelá polovina všech vyčerpaných prostředků putovala mezi tři kraje – Jihovýchod, Střední Moravu a Severovýchod. Naopak nejméně finančních prostředků získal region Jihozápad. Z toho tedy můžeme konstatovat, že největší koncentrace finančních prostředků z operačního programu Podnikání a inovace je soustředěna do ekonomicky silných regionálních center díky vyšší hustotě zalidnění a koncentraci pracovní síly, zákazníků i infrastruktury. Naopak v regionech, kde je nižší hustota zalidnění, a převládají zemědělské oblasti, je alokace finančních prostředků nižší.⁹⁷

⁹⁶Podpora podnikání v ČR: na kolik si přijdou české firmy z evropských dotací? *Česko v datech* [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.ceskovdatech.cz/clanek/33-podpora-podnikani-v-cr-na-kolik-si-prijdou-ceske-firmy-z-evropskych-dotaci/#article-content>

⁹⁷Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e519cda8-7280-40b8-b5d1-451a82f555ff/Vysledky-intervenci_verze_s_ISBN.pdf?width=0&height=0

Graf 8 Regionální rozdělení podpory poskytnuté v letech 2007 – 2014 (v mil. EUR a %)

Vlastní zpracování. Na základě zdrojů dostupných zde: <http://www.czechinvest.org/data/files/cz-vz-oppi-2014-5358.pdf>

Podle CZ-NACE činností získaly nejvíce finančních prostředků firmy působící v oblasti informačních technologií s téměř 4,5 mld. Kč, programování - 451 mil. Kč a ostatní vědecké, profesní a technické činnosti ve výši 217 mil. Kč.⁹⁸

Co se týče rozdělování prostředků podle velikosti firem, bylo mezi roky 2007-2014 z OP PI podpořeno více než 11 168 projektů malých a středních podniků a 571 velkých podniků. Kromě toho se MSP podílely 87% na poskytnutých dotacích, úvěrech a zárukách, což vedlo ke splnění cíle OP PI podporovat MSP alespoň ze 2/3.⁹⁹

⁹⁸Podpora podnikání v ČR: na kolik si přijdou české firmy z evropských dotací? *Česko v datech* [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.ceskovdatech.cz/clanek/33-podpora-podnikani-v-cr-na-kolik-si-prijdou-ceske-firmy-z-evropskych-dotaci/#article-content>

⁹⁹Výroční zpráva Operačního programu Podnikání a inovace za rok 2014. *MPO* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/cz-vz-oppi-2014-5358.pdf>

Tabulka 2 Podpora MSP v OPPI k 31. 12. 2014, poskytnuté prostředky v EUR

Velikostní kategorie podniků	Počet Projektů	Poskytnuté dotace, úvěry a záruky	Podíl na poskytnutých dotacích, úvěrech a zárukách
Malé a střední podniky	11 168	2 191 184 932	87%
Velké podniky	571	322 871 229	13%
Celkem	11 739	2 514 056 161	100%

Vlastní zpracování. Na základě zdrojů dostupných zde: <http://www.czechinvest.org/data/files/cz-vz-oppi-2014-5358.pdf>

2.2.1 Kvalitativní analýza – vybrané indikátory

Kvalitativní analýza se zaměřuje na cíle Národního Strategického referenčního rámce (dále jen NSRR), který představoval „základní programový dokument České republiky pro využívání fondů Evropské unie v období 2007–2013“. Motivem pro shrnutí těchto výsledků je lepší pochopení silných stránek České republiky, které mají pozitivní vliv na konkurenceschopnost ekonomiky.¹⁰⁰

Vznik nových firem

Jedním z cílů NSRR je podpořit zakládání a rozvoj podnikatelské struktury v České republice, čímž bylo dosaženo pomocí programů „Start“, „Záruka“ a „Progres“. Mezi specifické oblasti podpory patřila např. „Podpora začínajícím podnikatelům“ (Start), „Využití nových finančních nástrojů“ a „Bankovní nástroje podpory malých a středních podniků“ (Záruka a Progres). Tyto programy měly za úkol podpořit MSP, kterým brání v rozvoji nedostatek finančních prostředků prostřednictvím bezúročného úvěru či zvýhodněné záruky s finančním příspěvkem. Konkrétně program „Start“ podporoval MSP prostřednictvím Českomoravské záruční a rozvojové banky, která zprostředkovala záruky ve výši 49,9 mil. Kč a úvěry ve výši 62,5 mil. Kč. Prostřednictvím programu „Záruka“ byly poskytnuté záruky ve výši 4,2 mld. Kč a v programu „Progres“ ve výši 3,4 mld. Kč. Cílem bylo pomoci založit 200 nových firem, kdy ke konci roku 2014 bylo založeno 182 podniků.¹⁰¹

¹⁰⁰Národní strategický referenční rámec ČR (2007-2013). *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Strategicke-dokumenty/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007-2013>

¹⁰¹Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e519cda8-7280-40b8-b5d1-451a82f555ff/Vysledky-intervenci_verze_s_ISBN.pdf?width=0&height=0

Dalším pilotním projektem, který se měl zabývat poskytováním zajištění rizikového kapitálu novým inovativním firmám prostřednictvím Českého rozvojového, uzavřeného investičního fondu, a.s. byl fond „Seed“, jehož spuštění však kvůli nejasnosti zadávání veřejných zakázek v ČR nebylo zahájeno. Vláda ČR na zasedání v říjnu roku 2015 schválila vznik Národního inovačního fondu (NIF), který nahradí „Seed“ fond a měl by začít fungovat od roku 2017 se záměrem podporovat „start-upy“ a uvedení výsledků výzkumu a vývoje do praxe.¹⁰²

Malé a střední podniky

V období 2007-2013 bylo vyčleněno na operační programy Podnikání a inovace a Praha-Konkurenceschopnost pro malé a střední podniky celkem 82,6 mld. Kč. Z těchto finančních prostředků bylo podpořeno přes 6 tis. MSP, které čerpaly nejvíce ze dvou os - přes 30 mld. Kč z PO 5 – „Prostředí pro podnikání a inovace“ a přes 15,8 mld. Kč z PO 2 – „Rozvoj firem“.¹⁰³ Kromě těchto páteřních programů mohly MSP čerpat finanční pomoc i z dalších operačních programů, jako např. z OP „Lidské zdroje a zaměstnanost“, který činí přes 3,8 mld. Kč a je zaměřen na adaptabilitu zaměstnanců a na sociální integraci pracovníků. S podobnou tematikou sociální integrace znevýhodněných osob na trhu práce s cílem jejich zapojení do pracovního procesu v MSP pomáhal i Integrovaný operační program, který přerozdělil více než 7 mld. Kč mezi 370 malých a středních podniků.¹⁰⁴ Z OP „Výzkum a vývoj pro inovace“ byly MSP podporovány prostřednictvím sedmi programů o celkové výši 2,5 mld. Kč. Z OP „Doprava“ čerpaly MSP finanční prostředky ve výši 39 mil. Kč především na snížení negativních ekologických dopadů vnitrozemské vodní dopravy.

Inovace v podnikání

Jednou z priorit NSRR byla podpora inovačních aktivit MSP, které jsou nezbytné k dosažení konkurenceschopnosti českých podniků na mezinárodních trzích. Česká republika zaostává za evropským průměrem, a co se týče inovační výkonnosti, se řadí do tzv. průměrných inovátorů, díky nedostatkům zejména v oblasti lidských zdrojů a nízkou mírou investičních aktivit do podpory inovací. Inovační aktivity MSP byly dotovány v rámci OP PI prostřednictvím čtvrté osy, která se zaměřuje na technické i netechnické inovace MSP.

---

¹⁰²Vláda dnes dala zelenou návrhu MPO na vznik fondu na podporu startupů. *MPO* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument165184.html>

¹⁰³Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e519cda8-7280-40b8-b5d1-451a82f555ff/Vysledky-intervenci_verze_s_ISBN.pdf?width=0&height=0

¹⁰⁴Tamtéž.

Inovační aktivita byla v PO 4 sledována indikátorem „Uvedení nových nebo inovovaných produktů na trh“ pod kterým se nachází např. inovace produktu, inovace procesu, organizační inovace či marketingové inovace. Nejvíce byly podpořeny inovace produktů s téměř 2,5 tis. inovacemi a inovace procesů s více než 1,5 tis. inovacemi. Program si kladl za cíl vytvořit 4200 produktů a inovací v OP PI, který byl téměř naplněný, jelikož do roku 2014 bylo podpořeno 4038 produktů a inovací.¹⁰⁵

Patentové aktivity

K inovacím patří i patentové aktivity, kde Česká republika v porovnání s evropskými zeměmi, podobně jako u inovací, zaostává. Jako příklad bariéry můžeme uvést finanční náročnost patentové ochrany, nízká motivace zaměstnanců, právní bariéry či nedostatek patentových odborníků. Prostřednictvím OP PI bylo podpořeno přes 650 patentových aktivit. V porovnání s ostatními městy v ČR bylo nejvíce inovovaných produktů a patentových aktivit (téměř 106 vynálezů) v OP PI realizováno na území Brna, kde se jednalo především na inovace na výrobu ložisek a parních turbín. V rámci porovnávání měst je zřejmá určitá specializace na vybraná odvětví v různých regionech ČR. Co se týče oborů, zatímco např. v Praze a Středočeském kraji bylo nejvíce inovací zaměřených na oblast medicíny, např. ve městech Frenštát pod Radhoštěm a Rožnov pod Radhoštěm bylo nejvíce inovací a patentů podpořeno ve výrobě a marketingu v automobilovém průmyslu a stavebnictví a ve Zlíně byly naopak nejvíce zastoupeny inovace v gumárenském průmyslu.¹⁰⁶

2.3 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014-2020

S novým finančním rámcem 2014-2020, bylo nutné aktualizovat operační programy, aby odpovídaly současné situaci ekonomiky Evropské unie a posunuly ji směrem k naplnění strategie Evropa 2020. *„Cílem OP PIK je vytvořit konkurenceschopnou ekonomiku založenou na znalostech a inovacích, schopnost místních firem prosazovat se na světových trzích, vytvořit pracovní místa v dlouhodobém horizontu a podpořit environmentální dimenzi*

---

¹⁰⁵Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. *Ministerstvo pro místní rozvoj*[online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e519cda8-7280-40b8-b5d1-451a82f555ff/Vysledky-intervenci_verze_s_ISBN.pdf?width=0&height=0

¹⁰⁶Tamtéž.

hospodářského rozvoje. “¹⁰⁷ Tyto cíle OP navazují na čtyři priority ze sedmi priorit strategie Evropy 2020:¹⁰⁸

- „Inovace v Unii“ spočívající ve zlepšení rámcových podmínek a přístupu k financování výzkumu a inovací;
- „Průmyslová politika pro éru globalizace“ orientující se na zlepšení podnikatelského prostředí, zejména pro malé a střední podniky;
- „Evropa méně náročná na zdroje“ podporující přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku;
- „Digitální agenda pro Evropu“ zaměřující se na urychlení rozvoje vysokorychlostního internetu a využití jednotného digitálního trhu domácnostmi a podniky.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je stejně jako u OP PI, vypracován a řízen Ministerstvem průmyslu a obchodu, přičemž zprostředkujícím orgánem je agentura CzechInvest. OP byl schválen v dubnu 2015 na principu tzv. partnerství; tzn. úzké spolupráce s ostatními resorty, jako jsou např. MŽP, MŠMT, MPSV.¹⁰⁹

OP PIK spadá do prvního cíle politiky soudržnosti – „Investice pro růst a zaměstnanost“ a je nejen v souladu se strategií Evropa 2020 a obecném nařízení o EFRR, ale také s národními strategickými dokumenty, jako je Dohoda o partnerství 2014-2020, Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti, Koncepce podpory MSP a Národní inovační strategie.¹¹⁰

Pomocí OP PIK mohou podnikatelské subjekty čerpat finanční prostředky z EFRR prostřednictvím dotací, finančních nástrojů nebo kombinací těchto podpor.¹¹¹ Na současné programové období je alokováno 4,9 mld. EUR, z čehož 80 % z celkové částky připadne na malé a střední podniky. Projekt je především zaměřen na MSP ve zpracovatelském

---

¹⁰⁷Abeceda fondů EU. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/eb8da430-a82d-419f-b102-87db6284a163/Abeceda_nahled.pdf?width=0&height=0

¹⁰⁸Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.opik.cz/files/opik-text-operacniho-programu.pdf>

¹⁰⁹Podpora podnikání MSP. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

¹¹⁰Tamtéž.

¹¹¹Přehled programů OPPIK. *CzechInvest* [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/prehled-programu-op-pik-4691.pdf>

průmyslu, výzkumu a vývoje, avšak čerpat mohou i velké podniky a také orgány státní správy a samosprávy, výzkumné a příspěvkové organizace.

2.3.1 Jednotlivé prioritní osy operačního programu OP PIK

OP PIK je rozdělen na pět stěžejních os, které jsou podrobněji rozebrány níže, přičemž 60 % je vynaloženo na 1. a 3. prioritní osu - „Výzkum, vývoj a inovace“ a „Energetická a materiálová náročnost, energetická infrastruktura“, které jsou nejvíce provázané s cíli strategie Evropa 2020.¹¹²

Cílem prioritní osy 1 s názvem – „**Výzkum, vývoj a inovace**“ je podpořit investice soukromého sektoru na výzkumné a inovační činnosti. V oblasti vědy a výzkumu je nedostatečná spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem, proto je cílem prostřednictvím PO 1 investovat do zlepšení infrastruktury, modernizaci výzkumného vybavení, vývoje produktů a služeb a podpořit mezinárodní spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem. Oproti programovému období 2007-2013 je méně finančních prostředků vynaloženo do rozvoje infrastruktury a vědy a výzkumu a naopak prioritní oblastí se stává aplikovaný průmyslový výzkum. V rámci PO 1 je nejvíce (přibližně 20 %) finančních prostředků vynakládáno na zvýšení inovační výkonnosti podniků. Mezi programy této osy patří Inovace, Potenciál, Aplikace, Spolupráce, Inovační vouchery a Služby & infrastruktury.¹¹³

PO 2 s názvem – „**Konkurenceschopnost malých a středních podniků**“ napomáhá rozvoji malých a středních podniků. V prioritní ose 2 dochází ke změně podpory MSP, které mají možnost kromě dotací získat také finanční nástroje. Hlavní prioritou jsou systémové projekty a cílené intervence v regionech České republiky. Došlo také k redukci podpor na poradenské služby, internacionalizaci podnikatelských subjektů a na modernizaci průmyslových areálů. Mezi programy této osy patří Technologie, Poradenství, Marketing, Nemovitosti, Školící střediska, Progres a Rizikový kapitál.¹¹⁴

Cílem druhé nejvýznamnější prioritní osy s názvem PO3 - „**Energetická a materiálová náročnost, energetická infrastruktura**“ je dosažení nákladově efektivního a nízkouhlíkového hospodářství. Tato osa je přímo navázána na strategii Evropa 2020, jelikož

---

¹¹²Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.opik.cz/files/opik-text-operacniho-programu.pdf>

¹¹³Tamtéž.

¹¹⁴Tamtéž.

je zaměřena na ekoinovace, ekologické technologie a dosahování energetických úspor MSP. Oproti předchozímu programovému období se především zaměřujeme na modernizační opatření v přenosových a distribučních sítích. Mezi programy této kapitoly patří Obnovitelné zdroje energie, Úspory energie, Distribuční sítě, Nízkouhlíkové technologie a Přenosová síť.¹¹⁵

PO 4 – „**ICT infrastruktura a služby**“ se specializuje na méně rozvinuté regiony a snaží se zajistit pokrytí vysokorychlostním internetem a zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím především v místě, kde není žádný provozovatel sítě a nedá se předpokládat, že by se do tří let vybudovala infrastruktura. Mezi programy poslední osy patří Vysokorychlostní internet, ICT a sdílené služby.¹¹⁶

Poslední prioritní osa 5 – **Technická pomoc** navazuje na předchozí programové období a z celkové alokace na ni připadá 2,9 %.¹¹⁷ Cílem této osy je zajistit efektivní průběh operačního programu, zajistit dostatečnou informovanost, publicitu a absorpční kapacitu.¹¹⁸

2.3.2 Změny v nastavení prioritních os OP PI a OP PIK

Prioritní osa 1 v OP PIK „**Výzkum, vývoj a inovace**“ byla v předchozím programovém období obsažena v prioritní ose 4 (Inovace) a 5 (Prostředí pro podnikání a inovace). V PO 4 „Inovace“ byly dva programy Inovace a Potenciál zaměřené na podporu technických a netechnických inovací a na aktivity na podporu inovací v MSP. V prioritní ose 5 se jednalo o programy Spolupráce a Prosperita. Zatímco „Spolupráce“ se zaměřovala na odvětvové podnikatelské, ale i výzkumné a vzdělávací subjekty (tzv. klastry), program „Prosperita“ rozvíjel infrastrukturu pro výzkum, vývoj a inovace podnikatelských subjektů. Program „Spolupráce“ byl úspěšný, jelikož se vytvořilo více než 20 klastrových organizací. Prostřednictvím programu Prosperita bylo podpořeno 55 vědecko-technických parků a založeno 38 inkubátorů. V OP PIK je kladen větší důraz na přidanou hodnotu těchto projektů a spolupráci se zahraničními partnery ve vědecko-technické sféře.¹¹⁹

---

¹¹⁵Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.opik.cz/files/opik-text-operacniho-programu.pdf>

¹¹⁶Tamtéž.

¹¹⁷Tamtéž.

¹¹⁸Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/opik-cz>

¹¹⁹Programový dokument OPPI. *MMR* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9add63e2-a2a3-43f8-bbf3-1ea93e850110/Programovy-dokument-OP-PIK.pdf>

Prioritní osa 2 „**Konkurenceschopnost malých a středních podniků**“ prolínala v minulém programovém období čtyři různé prioritní osy. V prioritní ose 1 bylo cílem vytvořit podmínky pro vznik nových firem prostřednictvím programu „Start“. Prioritní osa 2 prostřednictvím programu „Záruka, Progres a Rozvoj“ podporovala rozvoj podnikatelských subjektů a podporovala konkurenceschopnost. Program „Školící střediska, Nemovitosti, Spolupráce a Prosperita“ páté prioritní osy se soustředil na infrastrukturu vzdělávacích aktivit pro podnikatelské subjekty. Na závěr programy jako např. CzechAccelerator, CzechEkoSystem, které poskytovaly poradenské a informační služby pro podnikatelské subjekty, byly součástí prioritní osy 6.¹²⁰

U prioritní osy 3 – „Efektivní Energie“ z OP PI došlo v OP PIK ke změně názvu na „**Energetická a materiálová náročnost, energetická infrastruktura**“. Cílem osy bylo prostřednictvím programu Eko-energie snížit energetickou náročnost podnikatelských subjektů. *„Téma snižování energetické náročnosti je jedním ze stěžejních i pro programovací období 2014-2020. Přetrvávající vysoká energetická a surovinová náročnost českého hospodářství, rostoucí ceny energií, závislost na neobnovitelných zdrojích energie a postupné zastarávání a nedostatečná kapacita energetické infrastruktury jsou příčinou toho, že prioritní osa 3 představuje vedle podpory VaV a inovací v prioritní ose 1 druhou hlavní oblast podpory v OP PIK.“*¹²¹

Prioritní osa 4 – „**ICT infrastruktura a služby**“ navazuje na prioritní osu ICT a strategické služby z předchozího programového období. „ICT infrastruktura“, jejíž cílem je modernizace sítí elektronických komunikací, nebyla však v předchozím období v OP PI obsažena v takové míře.¹²²

2.4 Srovnání operačních programů OPPI a OPPIK

Poté, co jsme si definovali prioritní osy operačních programů a jejich změny v jednotlivých obdobích, je třeba se zaměřit též na změny, které jsou pro všechny operační programy stejné a vztahují se tedy i na OP PIK, kde se konkrétně u tohoto programu jedná o změny administrativní a věcné. Cílem této podkapitoly je připravit souhrn nejvýznamnějších změn, které jsou následně diskutovány se zástupci malých a středních firem ve třetí kapitole.

---

¹²⁰Programový dokument OPPI. MMR [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9add63e2-a2a3-43f8-bbf3-1ea93e850110/Programovy-dokument-OP-PIK.pdf>

¹²¹Tamtéž.

¹²²Tamtéž.

2.4.1 Administrativní změny

V oblasti administrativních změn operačních programů lze uvést úpravu veřejné podpory, veřejných zakázek a vytvoření jednotné metodiky, která je spojena s úpravou podmínek čerpání a novým informačním systémem.

Maximální intenzita regionální podpory v OP PI se lišila u jednotlivých regionu soudržnosti NUTS II kromě regionu hl. m. Prahy, na kterou se regionální podpora nevztahuje. Pro malé a střední podniky činila intenzita maximální míry veřejné podpory od 40-60 %, přičemž maximální podpora mohla být do výše 50 mil. EUR. Pro porovnání na velký podnik mohla být poskytnuta podpora ve výši 30-40 %.¹²³ V současném programovém období 2014-2020 je regionální podpora pro všechny NUTS regiony i podniky stejná. Konkrétně podpora pro malé podniky činí max. 45 %, pro střední 35 % podpory a pro velké pouze 25 %.¹²⁴

Existují však určité výjimky v podobě tzv. **blokových výjimek**. „*Blokovými výjimkami jsou nařízení upravující veřejnou podporu určenou malým a středním podnikům, veřejnou podporu na zaměstnanost, veřejnou podporu na vzdělávání, regionální rozvoj a další.*“¹²⁵ Bloková výjimka veřejné podpory vychází z nařízení Evropské komise - Nařízení o blokových výjimkách pro veřejnou podporu (GBER) schválené v roce 2014 a může být udělena malým a středním podnikům, přičemž podniky mají povinnost zaslat EK potřebné informace. Veřejná podpora tak může být v některých případech navýšena např. na projekty zabývající se oblastí výzkumu a vývoje, např. pro průmyslový výzkum činí 50 %; experimentální vývoj 25-40 %; a výzkumnou infrastrukturu 50 %.¹²⁶

Další novinkou je změna systému podpory malého rozsahu „**de minimis**“, která není považována za veřejnou podporu a jedná se o podporu, která nemůže s ostatními podporami „de minimis“ během tří let převýšit částku 200 tis. EUR na celou strukturu propojených podniků, nikoli na jedno IČ jako tomu bylo doposud.¹²⁷ Kromě toho není kumulovatelná

---

¹²³Veřejná podpora a de minimis. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/verejna-podpora>

¹²⁴Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/oppik-cz>

¹²⁵ Veřejná podpora a de minimis. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/verejna-podpora>

¹²⁶Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/oppik-cz>

¹²⁷Zásadní změny pro podniky. *ENovation* [online]. [cit. 2016-04-27]. Dostupné z: <http://www.oppik.cz/dotacni-radce/eurofondy-2014-zasadni-zmeny-pro-podniky>

s ostatními veřejnými podporami na stejné způsobilé výdaje, což může způsobit snížení výše veřejné podpory pro podniky.¹²⁸

U **veřejných zakázek** nad 500 tis. Kč bez DPH bylo nutno postupovat podle Pravidel pro výběr dodavatele. U zakázek nad 2 mil. Kč se zadavatelé museli řídit podle Zákona o veřejných zakázkách. Od novely Zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, která vstoupila v účinnost v roce 2012, platí, že malé podniky, u kterých míra podpory přesáhla 50 %, musely postupovat v souladu se Zákonem o veřejných zakázkách, pokud jejich zakázky přesáhly 2 mil. Kč u dodávek a služeb a 6 mil. Kč u stavebních prací.¹²⁹

V současném období 2014-2020 se nová **Pravidla pro výběr dodavatele**, která byla schválena v červnu roku 2015, nijak výrazně neliší od Zákona o veřejných zakázkách, avšak došlo k jistým legislativním změnám a konverzi Pravidel pro výběr dodavatele se Zákonem o veřejných zakázkách. Zakázky jsou rozdělené podle předmětu na služby, dodávky a stavební práce a na výši předpokládané hodnoty, kdy do 500 tis. Kč je možné realizovat zakázku bez výběrového řízení, do 10,5 mil. Kč s výběrovým řízením a nad 10,5 mil. Kč výběrové řízení s přísnějšími pravidly.¹³⁰

Jedna z nejdůležitějších změn nastavení je Jednotné metodické prostředí (dále jen JMP), což v praxi znamená **jednotnou metodiku** při žádostech o dotace pro všechny operační programy. U všech OP v období 2014-2020 platí stejné postupy, limity, lhůty pro vyřízení monitorovací zprávy a souhrnné žádosti o platbu či stejná terminologie, což vede k benefitu jednak pro státní správu, ale především pro žadatele, kteří budou následovat jednodušší administrativní postupy, jednotná pravidla a terminologii.¹³¹

Další významnou změnou související s JMP je **zprůsnění podmínek pro žádosti**. Je dbán větší důraz na dodržování stanovených lhůt, ať už ve výběrových řízeních, či v jednotlivých etapách projektu.¹³² S touto změnou došlo také k institucionální změně, kdy EK požadovala,

---

¹²⁸Veřejná podpora a de minimis. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/verejna-podpora>

¹²⁹Výběr dodavatele. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/vyber-dodavatele-v-oppi-000>

¹³⁰Vybíráme dodavatele v OPPIK. *ENovation-Informační portál* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.oppiik.cz/dotacni-radce/vybirame-dodavatele-v-oppiik>

¹³¹Bělohlávková, K. Evropské fondy 2014-2020. *Příloha týdeníku Euro ve spolupráci s MMR* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prinosy-strukturalnich-fondu-a-fondu-souhrnlosti-v-cr-69924.html>

¹³²Kvíz, J., Dotace pro podnikání: Od OPPI k OPPIK aneb Poučení z krizového vývoje. *BusinessInfo.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dotace-pro-podnikatele-od-oppi-k-oppiik-poucení-z-krizoveho-vyvoje-62507.html>

aby vznikla agentura v rámci služebního zákona obsluhující pouze fondy EU. Z tohoto důvodu došlo v České republice v březnu 2016 ke schválení Novely zákona o podpoře malého a středního podnikání, se kterou vznikne nová **příspěvková organizace** "Agentura pro podnikání a inovace" (API), se 130 zaměstnanci, kteří přejdou z agentury CzechInvest a budou mít na starosti pouze čerpání finančních prostředků z EU.¹³³

Se změnou JMP byl také zaveden monitorovací systém **MS2014+ (IS KP 14+)** Ministerstva pro místní rozvoj, který nahradil elektronický systém agentury CzechInvest - eAccount a je tedy nyní pro všechny žadatele o dotace v různých operačních programech stejný. Systém se skládá ze základních typů registrů, rejstříků či databází. Cílem je mít jednotný přehledný systém, který je přívětivý k žadatelům a usnadní jim práci, protože si nebudou muset složitě obstarávat a dohledávat dokumenty a podmínky výzev a programů. Veškerá administrativa v něm se vyřizuje online a podle administrátorů je uživatelsky přístupný a orientace je přehledná.¹³⁴

V současném období 2014-2020 také došlo ke **zrušení dvoukolových žádostí**, tzn. složených z předběžné a hlavní žádosti. Podniky v rámci OP PI odevzdávaly v předběžné žádosti finanční analýzy, podle kterých se rozhodovalo, jestli je podnik způsobilý k získání dotace, avšak s přechodem na nový operační program tyto žádosti zanikly, což by mělo mít vliv na zkrácení lhůt pro podávání žádostí.¹³⁵ Změny spojené s procesem žádostí si popíšeme detailněji v závěru kapitoly.

2.4.2 Věcné změny

Věcné změny můžeme klasifikovat z pohledu zavedení nového principu tematické koncentrace, zohledňování finančních nástrojů při čerpání dotací, předběžných podmínek i nově zavedené Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky.

Po vyhodnocení programového období 2007-2013 bylo nutné operační program přizpůsobit nejen novým podmínkám a výzvám, kterým čelí česká ekonomika, ale také ho adaptovat nové evropské legislativě, která klade větší důraz na koncentraci, zjednodušení

---

¹³³Novela zákona o podpoře malého a středního podnikání prošla třetím čtením. MPO [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument170834.html>

¹³⁴Bělohávková, K. Evropské fondy 2014-2020. *Příloha týdeníku Euro ve spolupráci s MMR* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prinosy-strukturalnich-fondu-a-fondu-soudrznosti-v-cr-69924.html>

¹³⁵OPPIK letos mění pravidla, žadatelé o dotaci nesmí otálet. *Oppik.cz* [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.oppiik.cz/dotacni-radce/oppiik-letos-meni-pravidla-zadatele-o-dotaci-nesmi-otalet>

implementace a kvalitu výsledků. Operační programy jsou více propojené se strategickými národními dokumenty, např. se Strategií regionálního rozvoje ČR 2014-2020. Co se týče jednotlivých oblastí, cílem je podpořit znalostní ekonomiku a inovace, vylepšit podnikatelské prostředí a individuální podpory se zaměřením zejména na finanční nástroje. Větší důraz je kladen i na spolupráci výzkumného sektoru a podnikatelské sféry.¹³⁶

Struktura OP PIK 2014-2020 je založena na principu tzv. **tematické koncentrace**. Podstatou tohoto principu je dodržování souladu operačních programů se strategií Evropa 2020. Novinkou v programu OP PIK je, že prioritní osy musí odpovídat alespoň jednomu tematickému cíli Strategie a zahrnovat investiční priority daného tematického cíle. Pod investičními prioritami jsou specifické cíle místo oblasti podpor. Poslední úrovní jsou jednotlivé programy podpory, kde uživatelé vkládají své žádosti o dotaci.¹³⁷

V OP PIK došlo k navýšení finančních prostředků oproti OP PI z 92 mld. Kč na téměř 120 mld. Kč. S tímto navýšením je však spojena i částečná změna strategie čerpání. MPO v rámci OP PIK klade daleko větší důraz nejen na využití dotací, ale především na **finanční nástroje** jako jsou např. úvěry, záruky, rizikový kapitál či kombinace úvěru/záruky s dotací používané MSP s cílem zapojení tzv. pákového efektu, což znamená, že MSP doplní dotace i svými soukromými investičními zdroji. Tento pákový efekt vytvoří daleko efektivnější alokaci zdrojů, která bude mít dlouhodobější dopad na firmy díky jejich vlastnímu finančnímu závazku. MPO očekává taktéž zapojení více uchazečů o dotace v rámci jedné přihlášky, čímž se k podpoře prostřednictvím záruk, zvýhodněných úvěrů či rizikového kapitálu dostane více podnikatelských subjektů.¹³⁸

OP PI byl realizován pomocí 6 prioritních os a osy Technická podpora. V OP PIK došlo ke snížení prioritních os na 4 a osy Technické pomoci. I přesto, že se OP PIK soustředí především na MSP v oblasti inovací, vývoje a výzkumu, může být velkým podnikům také poskytnuta finanční pomoc v případě propojení s cíli operačního programu OP PIK. V porovnání s OP PI se prioritními oblastmi staly energetická infrastruktura, nízkouhlíkové technologie a také infrastruktura pro vysokorychlostní internet. Finanční prostředky jsou

---

¹³⁶Očko, P. Aktuální informace o financování výzkumu, vývoje a inovací v novém programovacím období 2014 -2020: Klíčové grantové a finanční programy MPO. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2013 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: https://www.cuni.cz/UK-5525-version1-prispevek_c2_ocko_seminar_1311.pdf

¹³⁷Zpráva o vývoji MSP v roce 2014. *MPO* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

¹³⁸Tamtéž.

tedy nejvíce alokovány na výzkum, vývoj a inovace, zvyšování energetické účinnosti v podnicích a na podporu spolupráce mezi podniky a vědecko-výzkumnými institucemi.¹³⁹

Nově je také nastaven systém **předběžných podmínek**, které jsou definovány v oblastech jako je nediskriminace, rovné příležitosti, veřejné zakázky, veřejná podpora apod. Tento systém je klíčový pro účinné čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů, jelikož Evropská komise může v případě porušení těchto podmínek pozastavit průběžné platby programu, které mohou vést k pozastavení plateb na konkrétní projekty.¹⁴⁰ Se systémem předběžných podmínek souvisí nové založení Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 Strategie), jejíž hlavní náplní je efektivní zacílení evropských, národních a soukromých finančních prostředků v oblastech výzkumu, vývoje a inovací. Tato strategie se vztahuje na OP PIK i OP VVV (Věda, výzkum a vzdělávání) a OP Praha-pól růstu. OP PIK je hlavním nástrojem této strategie, který má naplňovat cíle RIS3 Strategie prostřednictvím PO 1 - „Výzkum, vývoj a inovace“ a PO 4 - „ICT infrastruktura a služby“. ¹⁴¹

2.5 Zkušenosti MSP a institucí z minulých programů

V poslední části této kapitoly se zaměříme na zkušenosti malých a středních podniků v České republice v minulém OP PI mezi lety 2007-2013. Hlavním předpokladem této podkapitoly je, že se firmy mohou poučit z klasických chyb žádostí z minulých operačních programů, a tudíž lépe připravit na současné i budoucí žádosti. Z principu věci došlo k některým změnám programů, formálních náležitostí i procesů podávání přihlášky, v realitě se však mohou stále projevit standardní chyby z minulého OP PI, které mohou mít značný vliv na úspěšnost žádostí v současném OP PIK. Z tohoto důvodu se v této kapitole věnujeme analýze zkušeností z minulého OP PI, se kterým mají firmy v současnosti firmy více zkušeností než s OP PIK i díky tomu, že se tento program kvůli nedočerpání protáhl až do roku 2015. Podkapitola nejprve poukazuje na klíčové překážky z pohledu malých a středních podniků v rámci OP PI objevující se v literatuře a analyzuje i dokumenty agentury CzechInvest k této problematice. Na základě těchto informací jsou následně postaveny expertní rozhovory s podniky, poradenskými společnostmi i zástupci státní správy.

---

¹³⁹Programový dokument. MPO [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.opik.cz/files/opik-text-operacniho-programu.pdf>

¹⁴⁰Programové období 2014-2020. Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. 2013 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>

¹⁴¹RIS 3 Strategie. CzechInvest [online]. 2013 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/narodni-ris3-strategie>

2.5.1 Zhodnocení nastavení OP PI podle MSP

Jeden z největších problémů období 2007-2013 byla **byrokratická zátěž** operačního programu, což znamená, že celý proces žádosti byl náročný na personální, finanční i časové zdroje nejen pro malé a střední podniky, ale i pro administrátory programu, protože k žádosti bylo třeba dodat vysoký počet příloh, které často tento proces komplikovaly. Z tohoto důvodu téměř 70 % žadatelů oslovilo poradenské společnosti, které jim s přípravou pomáhaly. Poradenské služby si najímají převážně menší podniky, protože nemají na vypracování žádosti dostatek času, zkušeností či personální kapacitu. Středně velké firmy si naopak žádosti vypracovávají samostatně.¹⁴² Na komplikace s podáváním žádosti o dotace poukázal i průzkum MPO z roku 2014, kde čtvrtina dotázaných příjemců podpory by znovu o dotace nepožádala z důvodu **administrativní náročnosti, roztržitosti zdrojů informací, nadměrné kontroly a častých průběžných změn podmínek**, kdy MPO často vracelo žádosti malým a středním podnikům kvůli podmínkám, které byly změněny během samotného procesu. Z těchto zdrojů taktéž vyplývá, že MSP nevyhovovalo přílišné zaměření MPO a CzechInvestu na formální úpravy spíše než na věcné plnění cílů.¹⁴³

Klíčovým problémem osy „Technická pomoc“, jejímž cílem bylo vytvořit institucionální, technické a administrativní podmínky pro realizaci operačního programu, byla **vysoká fluktuace úředníků řídicího orgánu**, kdy odborníci na danou problematiku často odcházejí z důvodu např. nízkého platu a nahrazují je noví.¹⁴⁴ Cílem MPO i agentury CzechInvest by mělo být zajištění dostatečné administrativní kapacity řídicího a zprostředkujícího orgánu, která by pomohla překonat často se měnící legislativu na národní i evropské úrovni.¹⁴⁵ I přestože v období 2007-2013 došlo k výraznějším změnám zaměstnávání pracovníků (vyšší platy, méně propouštění a restrukturalizace) oproti období 2004-2006, zůstává tento problém i nadále stěžejní pro kvalitní podporu firem.¹⁴⁶

---

¹⁴²Zimmermannová L., Brown L., Problematika čerpání prostředků ze strukturálních fondů v České republice: překážky limitující plynulé čerpání z fondů. *Vysoká škola ekonomická v Praze* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://nf.vse.cz/wp-content/uploads/fewpp_article-cerpani-SF-zimmermannova-brown.pdf

¹⁴³Podpora podnikání MSP. MPO [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/msp/97>

¹⁴⁴Co to je OPPI. CzechInvest [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/co-je-to-oppi>

¹⁴⁵Programový dokument OP PIK. MPO [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9add63e2-a2a3-43f8-bbf3-1ea93e850110/Programovy-dokument-OP-PIK.pdf>

¹⁴⁶Zimmermannová L., Brown L., Problematika čerpání prostředků ze strukturálních fondů v České republice: překážky limitující plynulé čerpání z fondů. *Vysoká škola ekonomická v Praze* [online]. 2015 [cit.

Ministerstvo pro místní rozvoj, které mělo na starosti věcný a finanční monitoring projektů nejen z OP PI, se také potýkalo s několika problémy. Jednak nebyly správně nastavené **kontrolní mechanismy** a jednotná data, ale také byly zaznamenány případy jejich nesprávné interpretace.¹⁴⁷

Podle průzkumu ČSOB polovina českých firem ještě nevyužila žádnou dotaci z důvodů **neinformovanosti o programech podpory**.¹⁴⁸ Propagaci OP měl na starosti CzechInvest a MPO. Zelené linky byly však v některých případech přetížené a odpovědi úředníků byly zpožděné. V některých případech nebyly jejich výstupy sladěné a nepůsobily stejným dojmem a přílišné množství informačních brožur vedlo spíše k dezorientaci žadatele.¹⁴⁹ V současném období je nutné zlepšit informovanost pomocí cílených informačních a komunikačních kampaní. Je nutné se též zaměřit na potenciální žadatele a budoucí příjemce programu prostřednictvím odborných seminářů, specializovaných brožur, odborných článků, help-linky a přehledných stránek MPO a CzechInvestu. K podpoře informovanosti bude sloužit také placená inzerce v tisku a médiích a pravidelné zveřejňování statistik úspěšných projektů.¹⁵⁰

Korupce a podvody související se schvalováním a proplácením projektů jsou dalším problémem, které sužovaly nejen OP PI. V roce 2015 bylo odvoláno několik manažerů ve společnosti CzechInvest kvůli korupčním skandálům. Manažeři, kteří hodnotí projekty, by měly být nestranní a transparentní, což v některých případech bylo porušeno podplácením ze strany podniků.¹⁵¹ Souvislost mezi výše uvedenými překážkami neinformovanosti a

---

2016-04-07]. Dostupné z: http://nf.vse.cz/wp-content/uploads/fewpp_article-cerpani-SF-zimmermannova-brown.pdf

¹⁴⁶Podpora podnikání MSP. MPO [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/msp/97>

¹⁴⁷Zimmermannová L., Brown L., Problematika čerpání prostředků ze strukturálních fondů v České republice: překážky limitující plynulé čerpání z fondů. *Vysoká škola ekonomická v Praze* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://nf.vse.cz/wp-content/uploads/fewpp_article-cerpani-SF-zimmermannova-brown.pdf

¹⁴⁸Podpora podnikání MSP. MPO [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/msp/97>

¹⁴⁹Daniel, P., Polovina českých firem ještě nevyužila žádnou dotaci z EU. *Patria online* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.patria.cz/zpravodajstvi/2881345/polovina-ceskych-firem-jeste-nevyuzila-zadnou-dotaci-z-eu-rozhovor.html>

¹⁵⁰Tamtéž.

¹⁵¹Programový dokument OP PIK. MPO [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9add63e2-a2a3-43f8-bbf3-1ea93e850110/Programovy-dokument-OP-PIK.pdf>

¹⁵²Blažek, V., Ředitel CzechInvestu odvolal manažera kvůli korupci. Ted' otáčí: Nic se nestalo. *Ihned.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://archiv.ihned.cz/c1-63411900-reditel-czechinvestu-odvolal-manazera-kvuli-korupci-ted-otaci-nic-se-nestalo>

korupce je však nejasná. Otázkou zůstává, do jaké míry jsou české podniky o dotacích neinformovány nebo zda jsou ovlivněny médii, které často informují o podvodech a korupci spojenými s dotacemi. „Česká republika přijala „Strategii pro boj s podvody a korupcí v rámci čerpání fondů SSR v období 2014-2020“, kterou zpracoval MMR-NOK v roce 2013.“¹⁵²

2.5.2 Nejčastější chyby MSP při podávání žádostí o dotace a realizaci projektů

Stále více malých firem využívá služeb poradenských společností, které s nimi zpracovávají dotační žádosti. Ty největší jsou často součástí bank, jako např. KB EU Point součástí Komerční banky, Erste Grantika Advisory součástí České spořitelny, EU Centrum ČSOB či Evropské kompetenční centrum UniCredit Bank. Úspěšnost poradenských společností při žádostech se pohybuje okolo 85-95 %, kdy např. EU Centrum ČSOB pomohlo svým zákazníkům získat dotace v kumulativní výši 19 mld. Kč, zpracovalo 500 žádostí a jejich úspěšnost byla přes 96 %. Poradenským společnostem je provize většinou vyplácena předem, avšak u některých jako u ČSOB je vyplácena zpětně, což může do jisté míry ovlivňovat přístup a motivaci poradců vykonávat kvalitní služby s tak vysokou úspěšností.¹⁵³ Erste Grantika Advisory České spořitelny podpořila kolem 3000 projektů a umožnila jim tak získat dotace ve výši 15 mld. Kč při úspěšnosti pohybující se okolo 84 %. Banky neposkytují pouze služby související s vypracováním žádostí o dotaci ale také finanční služby, jako například zajištění úvěru na předfinancování dotací se zvýhodněnými zárukami s EIB či EIF. Od roku 2004 je patrný trend vstupu nových nebankovních poradenských firem jako např. firma eNovation, která v minulém programovém období připravila okolo 440 projektů s úspěšností podaných žádostí činící 96 %.¹⁵⁴

Ať už však firma podává přihlášku sama nebo s dotačním poradcem, existuje celá řada chyb, kterých je se třeba vyvarovat pro úspěšné získání dotace z fondů EU. Pro lepší organizaci je následující pasáž rozdělena podle procesu podávání žádosti v OP PI. Jak již však bylo zmíněno výše, i přes věcné a administrativní změny operačních programů se při žádostech objevují standardní chyby, které mohou ovlivnit i žádosti v OP PIK. V této části se proto

---

¹⁵²Programový dokument OP PIK. MPO [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9add63e2-a2a3-43f8-bbf3-1ea93e850110/Programovy-dokument-OP-PIK.pdf>

¹⁵³Erste Grantika Advisory je jedničkou v EU poradenství pro podnikatele, získala pro ně dotace v hodnotě 15 mld. Kč. *Investujeme.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/erste-grantika-advisory-je-jednickou-v-eu-poradenstvi-pro-podnikatele-ziskala-pro-ne-dotace-v-hodnote-15-mld-kc/>

¹⁵⁴Mašek F., Využití peněz z evropských fondů dál brzdí byrokracie. *Příloha Peníze Hospodářských novin*. 29.3.2016.

zaměřujeme na zdokumentovaný OP PI, v rámci kterého mají instituce i společnosti více zkušeností, ze kterých mohou firmy čerpat pro současný OP PIK v období 2014-2020. Abychom zhodnotili největší problémy administrace operačního projektu, je potřeba nejdříve definovat fáze tohoto procesu. Celý proces začíná založením tzv. Master účtu, což trvá obvykle 5 dní. Dále byla v minulém OP PI podána Registrační žádost a ekonomické zhodnocení, které trvá 2-4 týdny. Zde je však nutné připomenout, že tento postup platil v minulém operačním programu OP PI, jelikož současném období již ve většině programů byly dvoukolové žádosti zrušeny, tzn., že se místo Registrační žádosti odevzdává přímo Plná žádost o podporu.¹⁵⁵ Nyní tedy firmy podávají přímo Plné žádosti, což trvá 1-3 měsíce a na jeho konci firma obdrží hodnocení projektu řídicího a zprostředkujícího orgánu a jejich podmínky, přílohy a metodiky. V době, kdy je vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace, žadatel může zažádat o platbu. Poslední fází je monitoring projektu.¹⁵⁶

Nejčastější chyby MSP při přípravě na proces žádosti

Podle průzkumu společnosti Deloitte existuje 14% šance, že je žádost o dotaci zamítnuta. Nejčastějšími důvody bývají nekvalitní podnikatelský záměr, nedostatečné prostudování dokumentů či nevhodný výběr dotace.¹⁵⁷ Hlavní chybou při přípravě žádosti bývá nekvalitně připravený podnikatelský záměr, jelikož podniky nemají jasnou vizi a projekt neodpovídá ekonomickým možnostem či je nerealizovatelný. Zároveň podniky nedodrží podmínku efektivnosti a udržitelnosti, která zajišťuje, že projekt má nějakou přidanou hodnotu.¹⁵⁸ Podniky v některých případech podávají žádosti „pouze“ za účelem získání dotace, i když ze žádosti zřetelně vyplývá, že bez dotace by byly projekty zcela nereálné.¹⁵⁹ MSP si často nevhodně naplánovaly finanční krytí projektu, jelikož finanční podpora fungovala v OP PI zpětně a bylo nutné, aby podniky měly zajištěné krytí nákladů z vlastních či cizích zdrojů.¹⁶⁰

---

¹⁵⁵Pravidla pro žadatele a příjemce. *CzechInvest* [online]. 2013 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z:

<http://www.czechinvest.org/data/files/pravidla-pro-zadatele-a-prijemce-z-op-pik-obecna-cast-4754.pdf>

¹⁵⁶EAccount. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/eaccount>

¹⁵⁷Podpora podnikání v ČR: na kolik si přijdou české firmy z evropských dotací? *Česko v datech* [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.ceskovdatech.cz/clanek/33-podpora-podnikani-v-cr-na-kolik-si-prijdou-ceske-firmy-z-evropskych-dotaci/#article-content>

¹⁵⁸Nejčastější chyby žadatelů při podávání žádosti o dotaci a realizaci projektu. *CzechInvest* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/nejcastejsi-chyby-zadatelu-final-2266-cz.pdf>

¹⁵⁹Kvíz, J., Dotace pro podnikání: Od OPPI k OPPIK aneb Poučení z krizového

vývoje. *Businessinfo.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z:

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dotace-pro-podnikatele-od-oppi-k-oppi-poucení-z-krizoveho-vyvoje-62507.html>

¹⁶⁰Nejčastější chyby žadatelů při podávání žádosti o dotaci a realizaci projektu. *CzechInvest* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/nejcastejsi-chyby-zadatelu-final-2266-cz.pdf>

Dalším problémem, který značně komplikoval úspěch žádostí, byla nedostatečná informovanost podnikatelů o dotačních titulech a jejich podmínkách, což vedlo k tomu, že žádost byla podána na nesprávný dotační titul a v důsledku zamítnuta.¹⁶¹ Kromě nesprávně podaných žádostí byl problémem i nesprávně připravená žádost, kdy si podniky neprostudovávají pravidla výzev a výběrových řízení, která jsou obsažena v dokumentech jako např. Výzva programu, Pokyny pro žadatele a příjemce dotace, Náповěda k aplikaci eAccount, Podmínky poskytnutí dotace a ostatní společné přílohy.¹⁶² Podniky si taktéž nevyhrazovaly dostatek času na přípravu žádosti a nestačily tudíž kvalitně připravit žádost, konkrétně vymezit role při úkolech, technickou náročnost projektu, sestavit projektový tým apod.¹⁶³

Chyby při založení Master účtu

Master účet je nutné založit na některé regionální kanceláři agentury CzechInvest, aby žadatel dostal přístup do internetové aplikace eAccount a mohl podat žádost (v rámci OP PIK došlo ke změně systému na MS2014+). Aktivace obvykle trvá 5 dní, s čímž většinou žadatelé nepočítají a v minulosti se kolikrát ukázalo, že tato časová prodleva způsobila promeškání termínu uzavírky žádostí.¹⁶⁴ V žádostech o Master účet chybí také údaje, jako je např. statutární zástupce, způsob jednání za společnost, registrace CZ-NACE či některé uvedené údaje jsou nepřesné.¹⁶⁵

Chyby při zakládání Registrační žádosti (pouze pro OP PI)

Při vyplňování registrační žádosti docházelo nejčastěji k nesprávně uvedeným identifikačním údajům žadatele, neuvedení všech statutárních orgánů společnosti, nesprávně odhadnuté způsobilé výdaje a výše dotace. Spolu s Registrační žádostí žadatelé odesílali nesprávně vyplněný finanční výkaz, na jehož základě mohlo být vypracováno hodnocení finančního zdraví podniků, klíčové pro rozhodnutí o dotaci. Dalšími problémy týkající se

---

¹⁶¹Kvíz, J., Dotace pro podnikání: Od OPPI k OPPIK aneb Poučení z krizového vývoje. *Businessinfo.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dotace-pro-podnikatele-od-oppi-k-opik-pouceni-z-krizoveho-vyvoje-62507.html>

¹⁶²Kvíz, J., Dotace pro podnikání: Od OPPI k OPPIK aneb Poučení z krizového vývoje. *Businessinfo.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dotace-pro-podnikatele-od-oppi-k-opik-pouceni-z-krizoveho-vyvoje-62507.html>

¹⁶³Tamtéž.

¹⁶⁴Nejčastější chyby žadatelů při podávání žádosti o dotaci a realizaci projektu. *CzechInvest* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/nejcastejsi-chyby-zadatelu-final-2266-cz.pdf>

¹⁶⁵Tamtéž.

Registrační žádosti byly chybějící povinné přílohy jako např. rozvaha a výkaz ztrát za poslední dvě uzavřená účetní období. Podpisy na všech seznamech dokumentů byly elektronické, tudíž nestačila pouze plná moc, se kterou žadatelé přicházeli. Některé podniky správně neodeslaly svou žádost či si nechávaly žádosti na poslední den odevzdání a aplikace eAccount byla tudíž značně přetížená. Kromě toho byla klíčovou a nejčastější chybou MSP obsahová stránka žádosti, kdy popis projektu byl příliš obecný a nebyl tak v souladu s cíli a předmětem dané výzvy.¹⁶⁶

Chyby při zakládání Plné žádosti

Nejčastějšími chybami při vyplňování Plné žádosti byly nesprávně uvedené detaily žadatele, neshodující se adresa místa realizace projektu s adresou uvedenou v projektové dokumentaci. Projekty byly často nedostatečně popsány např. u technické stránky inovací. Při dokládání výpisu z katastru nemovitostí nebylo zcela jasné, zda není uzavřen pouze na přechodnou dobu. Přílohou Plné žádosti byla studie proveditelnosti, která nebyla často dostatečně konkrétní a nebyla v souladu s ostatními přílohami a úředníci tudíž nemohli kvalitně ohodnotit jejich žádost. Podniky také často zapomínali k žádosti dodat potřebné přílohy či k uvedeným informacím zapomněly přiložit podklady, např. pokud podnik uvedl, že spolupracuje s univerzitami, je potřeba to vždy doložit například dokumentem zakládajícím tuto spolupráci.¹⁶⁷

Nejčastější chyby při realizaci projektů

Mezi nejčastější chyby při realizaci projektu patřilo nedodržení firmami stanovených termínů a podmínek poskytnutí dotace. Při realizaci projektů měly podniky komplikace při shánění potřebných povolení, kdy se projekty dostávaly do citelných zpoždění, či díky neznalosti zákona o veřejných zakázkách musely dokonce rušit výběrová řízení. MSP často nevhodným plánováním neodhadly etapy projektu, čímž docházelo k nedodržení harmonogramu, což vedlo k prodloužení projektu a posléze ovlivnilo i proplacení dotace. Pokud firmy zjistily, že není možné dodržet harmonogram, mohly kontaktovat svého projektového manažera a požádat o změnu podmínek. V případě její schválení agenturou CzechInvest a MPO mohl být projekt realizován v nově stanovených termínech. Některé společnosti také nedodržely pravidla pro výběr dodavatelů či pro povinnou publicitu, jelikož

---

¹⁶⁶Nejčastější chyby žadatelů při podávání žádosti o dotaci a realizaci projektu. *CzechInvest* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/nejcastejsi-chyby-zadatelu-final-2266-cz.pdf>

¹⁶⁷Tamtéž.

každý projekt musí být publikován pomocí vlajky EU a standardního textu. Publicita projektu v některých případech chyběla či nebyla správně uvedena, dokumentována či archivována. Při realizaci projektu je důležité, aby firma měla projektového manažera, který bude zodpovědný jak při administraci, kontroly realizace a dbát na to, aby se naplnily cíle projektu. Firmy ve většině případů takového manažera neměly, a tím docházelo k většímu počtu chyb v dokumentech díky nejednotné koordinaci. Podniky byly také při realizaci zodpovědné za zachování stejné podnikatelské činnosti a zachovat pořízený hmotný a nehmotný majetek z dotace po dobu minimálně tří let.¹⁶⁸

Po realizaci projektu

Po realizaci projektů podniky nejčastěji chybovaly při přepočtu způsobilých výdajů neboli uznatelných nákladů. „*Způsobilými investičními výdaji jsou pouze investice do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Mezi způsobilé výdaje patří pouze majetek nový, který ještě nebyl odepisován.*“¹⁶⁹ Mezi nejčastější chyby při žádostech o platbu patřilo chybné zapsání zálohových a vyúčtovacích faktur, nedoložení smlouvy s bankou o vedení účtu, nedostatečné dokládání úhrad, chybném zaokrouhlení, nároku DPH na zahraničních fakturách, chybný elektronický podpis a nedodání povinných příloh.¹⁷⁰ Při monitoringu se nedodržovaly lhůty k podání monitorovacích zpráv, které měly podniky k dispozici v aplikaci eAccount. Monitoring probíhá prostřednictvím Průběžné zprávy z realizace projektu (etapová nebo pololetní), Závěrečné zprávy z realizace projektu a Monitorovací zprávy po ukončení realizace projektu. Pokud žadatel tyto zprávy neodeslal v požadovaném termínu, následovaly sankce.¹⁷¹

Poté, co byl v první kapitole definován vliv MSP na ekonomiku a jednotlivé fondy, přešla druhá kapitola na klíčovou problematiku této práce, programy OP PI a OP PIK. Ve finančním období 2007-2013 byl OP PI stěžejním programem, který podporoval inovativní kapacity MSP a vznik nových firem. Konkrétně v České republice byla z OP PI nejčastěji podporována odvětví informačních technologií a programování, kdy přes 95% mířilo malým a středním podnikům. OP PIK navázal na OP PI v roce 2015 a jeho klíčovými prioritními osami, na které je alokováno přes 60% celkových zdrojů, jsou investice do inovací a

---

¹⁶⁸Nejčastější chyby žadatelů při podávání žádosti o dotaci a realizaci projektu. *CzechInvest* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/nejcastejsi-chyby-zadatelu-final-2266-cz.pdf>

¹⁶⁹Tamtéž.

¹⁷⁰Tamtéž.

¹⁷¹Tamtéž.

energetické infrastruktury. Tato kapitola následně poukázala na významné administrativní a věcné změny, se kterými je nutné být seznámen pro porozumění novému systému OP PIK. Součástí této analýzy bylo i rešerše literatury v oblasti zkušeností MSP se žádostmi z minulého programového období, které poukazují především na přílišnou administrativu a nestálost orgánů státní správy. Pro doplnění jsou uvedené i názory veřejných institucí, které poukazují na řadu standardních chyb, kterých se MSP dopouštěly v rámci OP PI. Analýzou těchto přetrvávajících chyb se mohou společnosti lépe připravit na podávání žádostí v rámci OP PIK a informace obsažené v této části slouží i jako podklady pro expertní pohovory s malými a středními podniky a relevantními institucemi, kterým se budeme věnovat v následující kapitole.

3 Zkušenosti úspěšných malých a středních podniků při žádostech o dotace z OPPI

Následující kapitola obsahuje poznatky vyplývající z osobních rozhovorů s experty, které probíhaly v březnu a dubnu 2016. Bylo osloveno 8 odborníků na evropské fondy (z řad MPO, CzechInvestu, MMR, Úřadu vlády ČR a předních poradenských společností v této oblasti) a 4 firmy, které úspěšně čerpaly dotace z evropských prostředků. Tato kombinace ze všech úhlů pohledu pomáhá dokreslit celkový obrázek o dotačním prostředí a zkušenostech, které mohou ostatní firmy vzít v potaz při žádostech o dotace z Evropské unie. Schůzky s experty probíhaly formou semistrukturovaných osobních rozhovorů, které umožnily jednotné pochopení tématu, ale zároveň i flexibilitu pomocí doplňovacích otázek pro dostatečnou hloubku zkoumaného jevu.

Kapitola je rozdělená do tří sekcí. První dvě sekce, ekonomické dopady na českou ekonomiku a problémy a změny mezi jednotlivými operačními programy odráží rešerši literatury první a druhé kapitoly a využívají především poznatků expertů z řad státní správy i nezávislých konzultantů. Třetí část se zaměřuje specificky na malé a střední podniky a pomocí případových studií určit jejich motivy a shrnout zkušenosti se žádostmi o dotace z prostředků Evropské unie.

3.1 Kompetence a postavení MPO, CzechInvest a MMR z pohledu jejich odborníků

Pro doplnění části druhé kapitoly je vhodné si ujasnit pozici MPO, MMR a agentury CzechInvest z pohledu jejich expertů, kteří se významnou měrou podílely na implementaci OP PIK v České republice. Na úvod každého rozhovoru se firma, poradenská společnost či státní instituce představila.

Ministerstvo průmyslu a obchodu a CzechInvest

MPO jakožto řídicí orgán OP PIK hraje nejdůležitější roli v prvopočátcích v nastavování operačního programu s Evropskou komisí i na národní úrovni. Zatímco je jednou z klíčových úloh MPO na národní úrovni tvorba výzev, jejich vyhlášení a administrace, komunikace se žadateli připadá na agenturu CzechInvest, jelikož by mohlo dojít ke střetu zájmů mezi žadateli a MPO, které je zároveň hodnotitelem projektů.¹⁷²

---

¹⁷²Osobní rozhovor. Petr Růžička. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

Co se týče hodnocení projektů, je věcné hodnocení z pohledu MPO řízeno interními a externími hodnotiteli, kteří vydávají právní akt a vydávají žádosti o přezkum, jež následně posuzuje odvolací komise. Hodnotící komise vydává závěrečné posudky na jednotlivé žádosti a přiděluje body projektům podle veřejně známého sazebníku, na základě kterých se rozhoduje o udělení dotací.¹⁷³

Ministerstvo průmyslu a obchodu všeobecně považuje OP PI z minulého programového období za úspěšný, i přes zpočátku nižší informovanost o operačním programu, která se později výrazně zlepšila díky rozvoji proklientskému přístupu agentury CzechInvest a jejich propagačním akcím, např. informačním seminářům.¹⁷⁴

V dotační oblasti roste i význam agentury CzechInvest, která, dle slov jejího zástupce, má nyní v porovnání s předchozím obdobím více pravomocí.¹⁷⁵ Co se týče poradenské činnosti, manažeri agentury CzechInvest podnikům nepomáhají po obsahové stránce projektu, ale ke každému projektu je přiřazen jeden projektový zaměstnanec, který firmám pomáhá vybrat vhodnou výzvu na projekt a naviguje je celým procesem. CzechInvest provádí také zjednodušené ekonomické hodnocení, posuzuje finanční zdraví projektu a kontroluje formální náležitosti, hodnotí CBA (cost-benefit analysis) a připravuje balíček dokumentů pro MPO. V neposlední řadě také kontroluje a schvaluje výběrová a změnová řízení.¹⁷⁶

Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci (dále jen NOK) má na starosti koordinaci všech operačních programů včetně OP PI a OP PIK. Orgán zodpovídá za jejich realizaci a naplňování cílů uvedených v NSRR a Dohodě o partnerství. Nově je i správcem jednotného monitorovacího systému MS 2014+.¹⁷⁷

Podle odborníka z MMR-NOK se v OP PI došlo k naplnění řady cílových hodnot indikátorů uvedených v NSRR, např. se podařilo posílit podnikatelské prostředí, modernizovat strukturu ekonomiky i systém V&V, zvýšit inovační výkonnost i inovační podnikání. „*To potvrzuje i fakt, že nejúspěšnějšími dotačními tituly v rámci OP PI z hlediska celkově*

---

¹⁷³Osobní rozhovor. Lukáš Jiříček. Analytik strukturálních fondů, CzechInvest. 1.4.2016, Praha

¹⁷⁴Osobní rozhovor. Petr Růžička. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

¹⁷⁵Osobní rozhovor. Petr Růžička. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

¹⁷⁶Osobní rozhovor. Lukáš Jiříček. Analytik strukturálních fondů, CzechInvest. 1.4.2016, Praha

¹⁷⁷Národní orgán pro koordinaci. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci>

proplacené výše dotace ze strukturálních fondů byly programy Inovace a Rozvoj.“¹⁷⁸ Z OP PI se vyčerpalo 100 % alokovaných prostředků, kdy bylo celkově vyčerpáno 3,120 mld. EUR, přičemž tyto prostředky mají podle odborníka rovněž významný multiplikační efekt pro tuzemskou ekonomiku. Ke zhodnocení OP PI bude sloužit nedávno zadaná veřejná zakázka, na jejíž výsledcích se poté navrhnu doporučení na vhodně nastavené intervence k OP PIK.

NOK zaznamenal v průběhu OP PI několik problémů. Mezi hlavní obtíže při realizaci OP PI zaznamenal stejně jako u ostatních OP překážky na straně žadatelů, konkurzní řízení či odstupování od projektu. Dále se jedná o auditní zjištění, přerušení plateb či nutnost korekce.

Poradenské společnosti

Důvodem, proč si malé a střední podniky najímají poradenské společnosti je ten, že administrativa projektu je pro ně náročná, poradenské společnosti jim garantují kvalitu, vyberou jim vhodný program na jejich projektový záměr a znají podmínky výzev. Dále garantují provázanost žádostí se všemi dalšími dokumenty, znají podmínky a pravidla programů a zkoordinují celý proces, ať už komunikují s CzechInvestem, MPO nebo odborníky při přípravě odborných příloh. Společnosti také ví na koho se obrátit v souvislosti s vypracováním odborných příloh, což jim umožňuje zrychlení procesu žádosti. Například při energetickém auditu spolupracují s auditorem a koordinace takového celého procesu by byla pro firmu velká časová zátěž.

Velké podniky nevyužívají poradenské společnosti ve velké míře, protože mají personální kapacitu si vyčlenit projektového manažera, který se bude zabývat zpracováním žádostí. Malé a střední podniky většinou tuto kapacitu nemají, a proto více využívají poradce, na druhou stranu ne každý MSP má finanční kapacitu si poradenskou společnost zaplatit.¹⁷⁹ Na začátku procesu poradenská firma provede analýzu, zda-li má firma nárok na dotaci. Po podpisu plné moci poradenská firma již vyřizuje vše za žadatele. Poradenská společnost je přímo v kontaktu s MPO a agenturou CzechInvest a vyřizuje žádosti o dotaci za firmy. Žadateli celou žádost elektronicky zpracuje a zajistí všechny potřebné náležitosti. Tento proces vypracování trvá 2-3 měsíce.¹⁸⁰

---

¹⁷⁸Emailová komunikace. Odborník z Oddělení koordinace programů, Ministerstvo pro místní rozvoj-NOK. 19.4.2016

¹⁷⁹Osobní rozhovor. Roman Krejčí, poradenská společnost Euromanagers. 12.4.2016, Praha

¹⁸⁰Osobní rozhovor. Roman Krejčí, poradenská společnost Euromanagers. 12.4.2016, Praha

3.2 Dopad dotací na ekonomiku a na MSP

Tato část pohovorů navazuje na první kapitolu, ve které byla shrnuta situace MSP v České republice. Na základě těchto poznatků se první část rozhovoru s experty státní správy a poradenských společností orientovala na vliv evropských fondů na makroekonomické i mikroekonomické prostředí společností.

Většina oslovených se shoduje na faktu, že je obtížné měřit vliv dopadu dotací na ekonomiku z makroekonomického pohledu. Podle Pavla Černého, projektového manažera společnosti EuroPartners Consulting, neexistují pro hodnocení makroekonomického dopadu dotací na ekonomiku relevantní data a jednotná metodika měření.¹⁸¹ Podle poradenské společnosti Euromanagers je dopad dotace MSP znát především v regionech, ve kterých žadatelé vykonávají ekonomickou činnost, jelikož dotace podporují jejich růst i ekosystém, např. díky navázání dalších subjektů a dodavatelů.¹⁸²

Pan Pavel Csank, dotační specialista z Jihomoravského inovačního centra, se domnívá, že celková strategie orgánů státní správy je spíše vyčerpat finanční prostředky z programů EU než dosáhnout co největšího přínosu pro ekonomiku. Podle jeho názoru by měla být hlavní motivace MPO přeměrovat tuto filozofii od snahy vyčerpat prostředky, ke snaze co největších měřitelných výsledků a nastavení věrohodných metrik na úrovni cílů a výzev.¹⁸³ Subjektivně pan Csank soudí, že hlavní přínos může být viditelný na zlepšení infrastruktury v řadě firem; například modernizace výrobního procesu (např. program Rozvoj a Inovace) a u infrastruktury v energetice.¹⁸⁴

Specialista též doplňuje, že státním orgánům, jako např. MPO či agentuře CzechInvest, zabývajícím se mimo jiné i podporou inovací, chybí relevantní informace pro rozhodování o tom, kdy dotace a jiné nástroje podpory způsobují vytěsňování soukromých investic a snižování motivace, a kdy naopak působí princip doplňkovosti. Cílem těchto orgánů by podle něj mělo být obstarávání těchto informací a využívání výsledků analýz pro upravení výzev.¹⁸⁵

Zajímavé jsou názory expertů, i co se mikroekonomické perspektivy týče. Pavel Černý například zmínil, že z tohoto pohledu se dá vliv dotací hodnotit pozitivně, jelikož existují

---

¹⁸¹Osobní rozhovor. Pavel Černý, poradenská společnost EuroPartners Consulting. 6.4.2016, Praha

¹⁸²Osobní rozhovor. Roman Krejčí, poradenská společnost Euromanagers. 12.4.2016, Praha

¹⁸³Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

¹⁸⁴Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

¹⁸⁵Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

přímé evidence, kdy malé a střední podniky zvýšily svůj odbyt, technologickou vybavenost či počet pracovníků právě díky subvencím.¹⁸⁶ Důležité je též zmínit i názor pana Csanka, který zmiňuje, že se v České republice příliš zaměřujeme na dopad finančních dotací na podniky. Je však stejně důležité se zaměřit i na nedotační nástroje podpory, vůči kterým panuje značná averze, protože právě tato podpora (např. Seed fondy či andělské investice) často dodává tolik potřebné know-how, kontakty a zkušenosti reálných podnikatelů, které mohou být hodnotnější, než samotný finanční příspěvek. Pan Csank je toho názoru, že je třeba se zamyslet nad alternativními nástroji podpory a nastavení nových nástrojů nefinanční povahy a ustoupit od dotací, protože rozsah vytěšňování soukromých investic a snižování motivace investovat z vlastních prostředků může být značný.¹⁸⁷

První kapitola celkem patrně poukázala na význam malých a středních podniků na českou ekonomiku. Co se týče dotací a finanční podpory, nelze však přímo určit jejich vliv z makroekonomického pohledu. Je však možno posoudit vliv dotací z mikroekonomického pohledu, který je prokazatelný díky podnikovým metrikám, které lze přímo určit a doložit (např. obrát, tržby, patenty apod.).

3.3 Rozdíly mezi OP PI a OP PIK a jejich nedostatky – praktický pohled

Druhá kapitola této práce se zaměřovala na porovnání obou operačních programů a na kritické problémy či chyby, kterým malé a střední podniky čelily při podávání žádosti o dotaci a při realizaci projektu.

3.3.1 Změny jednotlivých složek operačních programů

V rámci nového rozpočtového období se však přechod z OP PI na OP PIK v České republice, podle představitele MPO, neobešel bez problémů. Jelikož definice cílů a priorit operačních programů neprobíhá pouze na národní úrovni, ale také na evropské, spočíval hlavní problém v nejednotnosti Generálních ředitelství Evropské komise (dále jen GŘ) v oblasti veřejné podpory malých a středních podniků. GŘ pro regionální politiku spolu s GŘ pro hospodářskou soutěž se nemohly domluvit na podmínkách blokové výjimky. Dále bylo problémové sladit přípravu a komunikaci operačního programu GŘ pro životní prostředí, GŘ pro energetiku a s GŘ pro činnost proti klimatickým změnám a dalším, které také připomínkovali veřejnou podporu. Momentálně jsou jednotlivé oblasti podpory daleko více

---

¹⁸⁶Osobní rozhovor. Pavel Černý, poradenská společnost EuroPartners Consulting. 6.4.2016, Praha

¹⁸⁷Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

provázané se strategiemi na evropské i národní úrovni než tomu bylo v minulosti. Je též dbáno více na přidanou hodnotu projektů, kdy projekty musí být hospodárné, účinné a efektivní.¹⁸⁸

Další významnou změnou citovanou z expertních rozhovorů je rozdíl v organizaci a v množství programů pro malé a střední podniky v jednotlivých operačních programech. Konkrétně je v OP PIK více programů a oblastí pro MSP, kdy například z pohledu energetiky mohly být podniky v předchozím období podpořeny ve dvou programech, nyní však mohou být podpořeny ze šesti.¹⁸⁹ V OP PIK je též kladen větší důraz na inovační a výzkumné projekty, protože podle pana Lukáše Jiříčka z agentury CzechInvest je třeba reagovat na vývoj tohoto dynamického odvětví, a tudíž podpořit inovace MSP. Z tohoto hlediska je v OP PIK především rozšířena podpora inovací a výzkumu prostřednictvím programu Aplikace, Inovační vouchery, Spolupráce a Partnerství znalostního transferu.¹⁹⁰

Někteří poradci v oblasti evropských fondů však mají rozdílný názor na nové programy v OP PIK. Pan Pavel Černý tvrdí, že u programů jako např. u Rozvoje venkova zcela zanikla klíčová podpora mikropodniků. U začínajících podnikatelů podpora MPO existuje, ale je omezená z hlediska rozsahu a finančních možností.¹⁹¹ Další významnou změnou, kterou eviduje, je např. podpora energetiky. V novém období je sice prioritou podpora páteřních sítí ale podpora by měla být spíše zaměřena na energetickou soběstačnost, nezávislost a ostrovní systémy. V rámci OP PIK je sice širší nabídka podpor pro žadatele, ale např. nebyl zařazen komunitně vedený místní rozvoj jako jedna z forem podpory.¹⁹² Podle pana Csanka mezi OP PI a OP PIK nastal posun jen formulačně. Především se pak poukazuje na fakt, že je velký rozdíl mezi realitou a tím, co je proklamováno v textech programů. Nadále trvá situace, kdy je hlavní motivací MPO a agentury CzechInvest vyčerpat peníze namísto společenského přínosu či ekonomického efektu. Podotknul však, že tento problém se netýká pouze tohoto operačního programu, ale jde o systémovou chybu.¹⁹³

Podle zástupců z Úřadu vlády a MMR je změn oproti OP PI v OP PIK hned několik. V období 2014-2020 se změnily podmínky veřejné podpory pro příjemce, tzn. snížení

---

¹⁸⁸Osobní rozhovor. Petr Růžicka. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

¹⁸⁹Osobní rozhovor. Petr Růžicka. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

¹⁹⁰Osobní rozhovor. Lukáš Jiříček. Analytik strukturálních fondů, CzechInvest. 1.4.2016, Praha

¹⁹¹Osobní rozhovor. Pavel Černý, poradenská společnost EuroPartners Consulting. 6.4.2016, Praha

¹⁹²Osobní rozhovor. Pavel Černý, poradenská společnost EuroPartners Consulting. 6.4.2016, Praha

¹⁹³Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

maximální míry podpory a tím pádem vyšší nároky na spolufinancování u většiny projektů. Novinkou také je metodické prostředí, se kterým souvisí Jednotné metodické prostředí, které přináší stejně nastavené postupy pro všechny operační programy a přechod na jednotný monitorovací systém MS 2014 + (neplatí pro OP Rybářství a Program rozvoje venkova). Nově lze také označit podmínky realizace u výběrového řízení.¹⁹⁴ Finanční nástroje jsou založeny na zcela jiné bázi než v předchozím období. Kromě čistých dotací by podniky měly financovat kombinací z vlastních či cizích zdrojů. Financování subjektů se po roce 2020 změní. Česká republika bude zdrojem financování pro chudší země, proto by podniky měly využít této šance v tomto období.¹⁹⁵

3.3.2 Změny a nedostatky monitorovacího systému

Každá žádost o dotaci z evropských prostředků musí být podána přes jednotný systém, který se tak stává jednou z nezbytných složek pro správnou administraci a může do jisté míry ovlivnit i celý průběh žádosti. Nejdůležitější změnou pro poradenské společnosti a konzultanty je změna monitorovacího systému z eAccountu na MS 2014+ neboli ISKP 2014+, který je univerzální pro všechny žadatele o dotace v České republice. V období 2007-2013 fungovaly systémy tři. Prvním z nich byl systém „eAccount“, který byl zpravován agenturou CzechInvest, druhým byl „Benefil“ pro Operační program Životní prostředí a třetí byl „Benefit 7“, který byl pro všechny ostatní operační programy. Nejnovějšímu systému MS 2014+ se nejvíce podobá systém Benefit7.

Systém eAccount poukázal na jeho minoritní problémy uživatelského rozhraní, které nebylo podporováno všemi typy internetových prohlížečů, což mohlo zkomplikovat žadatelům proces vyplnění žádosti. Mimo jiné, kapacita systému byla omezená, což znamenalo, že přílohy větší než 2 Megabity (MB) nebylo možno do systému nahrát. Zaměstnanci poradenské společnosti Euromanagers si ze začátků fungování systém taktéž všimli, že nebylo možné obdržet obdované anonymní posudky, podle kterých mohli žadatelé na projektu ještě zapracovat. Později však došlo k aktualizaci systému a tyto posudky již byly dostupné.¹⁹⁶

I přes to, že **MS2014+** vykazuje určitá zlepšení oproti jeho předchůdci, jako jsou např. přechod od papírové podoby k elektronizaci všech dokumentů a příloh¹⁹⁷ či zvýšení

---

¹⁹⁴Emailová komunikace. Odborník z Oddělení koordinace programů, Ministerstvo pro místní rozvoj-NOK. 19.4.2016

¹⁹⁵Osobní rozhovor. Světlana Máčalová, oddělení EU fondů, Úřad vlády ČR. 13.4.2016, Praha

¹⁹⁶Osobní rozhovor. Roman Krejčí, poradenská společnost Euromanagers. 12.4.2016, Praha

¹⁹⁷Osobní rozhovor. Pavel Černý, poradenská společnost EuroPartners Consulting. 6.4.2016, Praha

přílohové kapacity až na 160 MB¹⁹⁸, nedošlo však k výraznému posunu, co se týče ostatní uživatelské přívětivosti systému. Příkladem může být například správa dotací, kde pokud má žadatel více žádostí o dotaci a jedna z nich je mu vrácena k přepracování, je značně obtížné na první pohled zjistit, o kterou se jedná.¹⁹⁹ S tím částečně souhlasí i zaměstnanci CzechInvestu, kteří nemohou dostatečně podpořit jednotlivé firmy především díky tomu, že v systému lze zaznamenat pouze konkrétní výstupy žádostí, avšak nikoliv jednotlivé body a nesrovnalosti, které by vedly k vyšší přidané hodnotě konzultační činnosti agentury CzechInvest.²⁰⁰ Agentura také přiznává občasné komplikace žadatelů při podávání přihlášky přes nový systém MS 2014+ a dodává, že nový monitorovací systém je v gesci Ministerstva pro místní rozvoj, což výrazně omezuje možnosti agentury CzechInvest rychle reagovat na problémy tohoto systému. Jako dočasné řešení je v agentuře CzechInvest zapojen specialista, který komunikuje přímo s MMR a řeší případné problémy žadatelů.²⁰¹

V současné době prochází systém aktualizacemi ke zlepšení uživatelské zkušenosti, avšak v počátcích se systém setkal s překážkami hned při jeho implementaci. Významné technické problémy s přechodem na nový systém totiž způsobily zpoždění vyhlášení výzev v novém období.²⁰² Pokud společnost Tesco Systems, která pro Ministerstvo pro místní rozvoj tento systém vytvořila, doladí všechny problémy a zajistí potřebná doškolení zaměstnanců státní správy a zprostředkujících orgánů, shodují se všichni účastníci tohoto šetření, že se významně urychlí proces žádosti a komunikace s příjemcem dotace.

3.3.3 Administrativní náročnost OP PI a přechod na OP PIK

V souvislosti s výše zmíněným administračním systémem hodnotí experti jako jeden z nejvýznamnějších problémů **administrativní náročnost** zpracování přihlášky o dotaci. Příkladem nechť je ochrana duševního vlastnictví v rámci programu Inovace, což by měl být rychlý proces, aby nedošlo ke ztrátě konkurenční výhody inovátorů. Avšak celý proces žádosti v této oblasti je značně komplikovaný a zdoluhavý, což může vést ke zpoždění a tlaku na inovaci a její uvedení na trh a ve finále i ke komplikacím a omezení konkurenceschopnosti firem.²⁰³ Zajímavým názorem na administrativní oblast je též pohled představitelů společnosti EC Consulting, kteří shledávají u některých programů

---

¹⁹⁸Osobní rozhovor. Pan Lacina a Jandura, poradenská společnost EC Consulting. 15.4.2016, Praha

¹⁹⁹Osobní rozhovor. Roman Krejčí, poradenská společnost Euromanagers. 12.4.2016, Praha

²⁰⁰Osobní rozhovor. Pan Lacina a Jandura, poradenská společnost EC Consulting. 15.4.2016, Praha

²⁰¹Osobní rozhovor. Lukáš Jiříček. Analytik strukturálních fondů, CzechInvest. 1.4.2016, Praha

²⁰²Osobní rozhovor. Pavel Černý, poradenská společnost EuroPartners Consulting. 6.4.2016, Praha

²⁰³Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

neadekvátní podmínky pro podání žádosti. Například, při žádostech o dotace na výzkum a vývoj nových produktů v rámci programu Aplikace je třeba vypracovat detailní popis nově vzniklého produktu včetně rozboru jednotlivých nákladů, což může způsobovat komplikace a rizika pro firmy, jelikož je většinou nereálné ve fázi vývoje a plánování odhadnout detailní ceny součástek a materiálů nového produktu.²⁰⁴ Pro podniky je též překážkou s tím související podmínka udržitelnosti, kdy firma nesmí po určitou dobu měnit daný projekt.²⁰⁵ Podle MPO a některých poradenských společností souvisí s tímto problémem i podmínky výběrových řízení veřejných zakázek. Pro získání veřejné podpory, museli žadatelé realizovat výběrové řízení, kde v některých oblastech bylo zapotřebí získat tři nabídky, což byl např. specifický problém u malých vodních elektráren, jelikož firma nemohla sehnat tolik dodavatelů. Tento problém byl v OP PIK vyřešen změnou zákona o veřejných zakázkách.²⁰⁶

Podle některých expertů může být kritickým příkladem problémů též **častá změna podmínek**, které musí firmy splnit pro úspěšné získání dotace z EU. Tento problém se např. týká zpětného dodání konkrétních příloh i přes to, že byly ve výzvě uvedeny jako nepovinné. Podle představitele Jihomoravského inovačního centra, které pomáhá novým i etablovaným firmám nejen se žádostmi o evropské dotace, vede neustálá změna podmínek a změny interpretace programů v průběhu projektů k tomu, že původně uznatelné náklady se díky této flexibilitě v podmínkách stanou neuznatelnými, což u MSP může mít viditelné dopady na finanční stabilitu.²⁰⁷

Odborníci z řad poradenských společností se dále shodují na zásadní netransparentnosti **metodiky vyhlašování výzev**, kde vítězí rychlejší přihlášení, jelikož i během několika minut může být výzva plně obsazena. Z tohoto důvodu by dotázaní doporučili zásadní změnu v systému, která by vedla ke zvýšení alokace a kapacity na výzvy v rámci OP PIK.²⁰⁸ V návaznosti na tento problém uvádí MPO, že v OP PIK dochází k vytvoření jednotného metodického prostředí (JMP), které přináší stejně nastavené postupy pro všechny operační programy.²⁰⁹

---

²⁰⁴Osobní rozhovor. Pan Lacina a Jandura, poradenská společnost EC Consulting. 15.4.2016, Praha

²⁰⁵Osobní rozhovor. Roman Krejčí, poradenská společnost Euromanagers. 12.4.2016, Praha

²⁰⁶Osobní rozhovor. Petr Růžička. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

²⁰⁷Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

²⁰⁸Osobní rozhovor. Pan Lacina a Jandura. EC Consulting. 15.4.2016, Praha

²⁰⁹Osobní rozhovor. Světlana Máčalová, oddělení EU fondů, Úřad vlády ČR. 13.4.2016, Praha

3.3.4 Postavení agentury CzechInvest

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, agentura CzechInvest hraje jednu z klíčových rolí při podávání žádosti o dotace z prostředků Evropské unie. Většina dotázaných poradců se shodla, že v porovnání s ostatními zprostředkující subjekty operačních programů, jsou pravidla agentury CzechInvest konkrétnější, a tudíž poskytují lepší přehled při postupu podávání žádosti.

Konzultanti se však také shodují na faktu, že agentura CzechInvest disponuje určitými slabšími stránkami, se kterými je nutné počítat při žádosti o dotaci. Poradci ze společnosti EC Consulting například poukazují na **nedostatečné organizační zajištění** agentury CzechInvest. Ta je podle nich dána častou fluktuací personálu, vedoucí k nedostatečné akumulaci a předávání zkušeností, což má za následek nižší kvalitu poradenských a administračních kapacit agentury. Podle konzultantů není však chyba na straně zaměstnanců, nýbrž v nastavení systému řídicího orgánu.²¹⁰ Významnou měrou se k tomuto faktu přidává i výpověď experta z JIC, který tvrdí, že v organizacích státní správy chybí proklientský přístup a podmínky, jelikož pravidla programu mají často přednost před potřebami firem.

Poukazuje se také na nedostatečnou kapacitu informačních míst, nedostatek regionálních kanceláří agentury CzechInvest a odbornou úroveň často přetížen²¹¹ informační linky CzechInvestu, která napomáhá k nereálným očekáváním žadatelů.²¹² Právě tato roztržičnost míst poskytovatelů podpory dotací má, dle zástupce Jihomoravského inovačního centra, za následek výše zmíněnou administrativní náročnost, jelikož velké množství programů podpory, a s tím spojená náročnost na rozhodování, vedou ke zvýšeným nákladům pro firmy zabývat se dotačními možnostmi a porovnávat charakter a vhodnost jednotlivých programů.²¹³

3.4 Klíčové faktory úspěšnosti MSP při žádostech o dotace

Na úspěch při žádání o dotace je možno nahlížet z několika perspektiv a je třeba si definovat, co si dotyčný pod pojmem úspěšný projekt představuje. Například podle představitele JIP by měl úspěšný projekt znamenat maximální přínos pro konkrétní firmu ve smyslu dlouhodobých konkurenčních výhod. Klíčovými faktory úspěšnosti je jasná vize, kvalitní

---

²¹⁰Osobní rozhovor. Pan Lacina a Jandura, poradenská společnost EC Consulting. 15.4.2016, Praha

²¹¹Osobní rozhovor. Roman Krejčí, poradenská společnost Euromanagers. 12.4.2016, Praha

²¹²Osobní rozhovor. Pavel Černý, poradenská společnost EuroPartners Consulting. 6.4.2016, Praha

²¹³Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

marketingové kompetence a ambice expandovat do zahraničí a celkový udržitelný růst firmy a daného projektu. Domnívá se, že na tyto firmy by se měly podpory zaměřit. Naopak nevidí potenciál v podpoře firem, které působí již v několika zemích a nemají ambice expandovat. Podnikatelský plán je sice důležitý pro firmy, avšak úředníci nejsou schopni posoudit, zda je kvalitní, a proto dobrý podnikatelský plán není základem úspěchu.²¹⁴

Perspektiva společnosti Euromanagers doporučuje, aby projekt odpovídal hodnotícím kritériím programu pro který je určen. Jinými slovy, projektový záměr musí odpovídat zaměření konkrétní výzvy a je potřeba přihlížet k faktům, spíše než domněnkám.²¹⁵

Nejdůležitější je podle společnosti EC Consulting, aby celý proces žádosti koordinovala jedna osoba.²¹⁶ Podobně na tento problém nahlíží i MPO, které doporučuje, aby se celému procesu věnoval jediný příslušný zaměstnanec. Samozřejmě je potom druhá možnost si najmout poradenskou společnost na vypracování žádosti, které si výzvy hlídají a aktivně se obrací na své zákazníky a většinou inkasují 2-8 % provize z projektu.²¹⁷

MPO zdůrazňuje, že žadatelé by si na dotace neměli „zvykat“ a čekat, až se vypíší nové výzvy, ale raději investovat ze svých vlastních zdrojů.²¹⁸ S tímto názorem se shodují i poradenské společnosti, které tvrdí, že motivace malých a středních podniků žádat o dotace je zcela finančního charakteru. Necht' je příkladem výpověď pana Csanka, který poukazuje na fakt, že firmy často chtějí pouze využít financí, které dotace nabízí, aniž by zjišťovali, na co jsou programy určeny. Konkrétně pak při výzkumu mají často firmy již skoro realizované projekty a zažádají si o dotaci, což způsobuje, že se program míjí s účinkem, protože cílem je například snížit náklady na výzkum před začátkem projektu.²¹⁹

Zástupci společnosti EC Consulting uvádějí fakt, že úspěšné žádosti musí být odevzdané včas a podnikatelský záměr musí být realizovatelný a měřitelný. To znamená například, že u výzkumu a vývoje je třeba, aby finální výstup tohoto vývoje byl jedinečný a unikátní, jinak by se poradenské společnosti nevyplatilo investovat čas a prostředky do zpracování žádosti o dotace.²²⁰ V neposlední řadě, podle pana Černého, hraje při podávání žádosti o dotace i

---

²¹⁴Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

²¹⁵Osobní rozhovor. Roman Krejčí, poradenská společnost Euromanagers. 12.4.2016, Praha

²¹⁶Osobní rozhovor. Pan Lacina a Jandura, poradenská společnost EC Consulting. 15.4.2016, Praha

²¹⁷Osobní rozhovor. Petr Růžička. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

²¹⁸Osobní rozhovor. Petr Růžička. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

²¹⁹Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

²²⁰Osobní rozhovor. Pan Lacina a Jandura, poradenská společnost EC Consulting. 15.4.2016, Praha

štěstí, a to především spočívající ve správném načasování investice a výzev, legální cesta, ujasněnost projektu, kvalitní příprava a dobří konzultanti. Je důležité, aby firmy měli jasnou představu o projektu a nerealizovaly ho jen za účelem získání dotace.²²¹ MPO dodává, že kromě jasného projektového záměru, jsou to právě chyby, jako např. špatný odhad způsobilých nákladů, žadatel je nezpůsobilý, chybí povinné přílohy, podnikatelský záměr není v souladu s výzvou a další, které mohou rozhodnout o úspěšnosti jednotlivých žádostí.²²² Klíčovým faktorem úspěchu je podle MPO také dobře naplánovaný projekt, aby byl v souladu s cíli programu v konkrétní výzvě.²²³

3.5 Analýza zkušeností MSP s dotacemi z OPPI

Následující podkapitola se věnuje malým a středním firmám, které mají zkušenosti s čerpáním dotací z prostředků Evropské unie. Jedná se celkem o 4 případové studie firem o různých velikostech a z různých oblastí od profesionálních služeb po výrobu technologických produktů s vysokou přidanou hodnotou. Díky této diverzitě si můžeme udělat jasnou představu o tom, že dotace, dotační programy a postupy pro úspěšné žádosti významně závisí na situaci, potřebách a přístupu konkrétních firem v konkrétních odvětvích. V následné diskuzní části této práce se však čtenář může přesvědčit, že existují i určité společné jmenovatele klíčových úspěchů a překážek pro podání žádosti.

---

²²¹Osobní rozhovor. Pavel Černý, poradenská společnost EuroPartners Consulting. 6.4.2016, Praha

²²²Osobní rozhovor. Lukáš Jiříček. Analytik strukturálních fondů, CzechInvest. 1.4.2016, Praha

²²³Osobní rozhovor. Petr Růžička. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

3.5.1 Společnost zabývající se internetovým marketingem

Počet zaměstnanců: 15

Právní forma: s.r.o.

Program dotace: ICT a strategické služby, Školící střediska

Společnost se sídlem v Brně, která poskytuje služby v oblasti internetového marketingu, vývoje aplikací a tvorby webových stránek,²²⁴ vznikla v roce 2002 s cílem zvyšovat obrát i zisk jejích klientů díky snižování nákladů na komunikaci a marketing. Firma má 15 stálých zaměstnanců, ale spolupracuje i s dalšími specialisty.²²⁵

Společnost získala z OP PI celkem čtyři dotace. V databázi CzechInvestu je uvedeno, že mezi lety 2013 a 2015 jim dotace byly proplacené v celkové výši 8 mil. Kč. Dotace čerpali z OP PI v rámci programu ICT a strategické služby na projekt firemní sociální platformy, analytiku online klíčových parametrů, integrační platformu a další. Společnost také žádala o dotaci z programu Školící střediska, avšak neúspěšně z důvodu nedostatku času na přípravu žádosti.

Ředitel společnosti si obsahovou stránku žádostí zpracovává sám, avšak přiznává, že z důvodu administrativní náročnosti s formálními náležitostmi mu vypomáhá konzultant. Administrativní náročnost žádosti vidí jako největší překážku a dodává: „*Pokud je pro firmu nutný konzultant, tak je to špatně. Programy by měly být tak administrativně nenáročné, aby firmy si byly schopny žádosti vyplnit samy.*“²²⁶ Důvodem, proč si firmy najímají konzultanty, jsou podle ředitele firmy jejich bohaté zkušenosti s vypracováním žádostí a znalost hodnotících kritérií a parametrů žádostí.

Další překážkou je časová náročnost celého procesu, avšak dodává, že s tím firmy musí počítat. Co však dle jeho zkušenosti bylo více zarážející, byl přístup ze strany CzechInvestu a MPO pomoci podniku. Společnost získala informace o možnostech podpory ze školení CzechInvestu v Brně a z webových stránek. V konkrétním projektu mu sice byl přidělen projektový manažer z CzechInvestu, firma však nezaznamenala jeho aktivitu během podávání žádosti. Společnost by kromě proaktivnějšího přístupu agentury uvítala taktéž konkrétnější kroky v rámci propagace programů, ať už zasíláním pravidelných newsletterů

---

²²⁴Rozhovor po skypu. Petr Mikšovič. Ředitel společnosti zabývající se internetovým marketingem. 14.4.2016

²²⁵O společnosti. SOVANET [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <https://www.sovanet.cz/o-spolecnosti/>

²²⁶Rozhovor po skypu. Petr Mikšovič. Ředitel společnosti zabývající se internetovým marketingem. 14.4.2016

o možnostech podpory či dodání konkrétních informací pro příjemce podpory, jelikož v některých případech byla kritéria získání dotace nejasná (např. u výpočtu na tvorbu nových pracovních míst).

Společnosti byla jedna žádost ze čtyř vrácena k přepracování z důvodu neuplatnitelnosti produktu na trhu, což se vyřešilo odůvodněním úspěšnosti produktu, kdy firma předložila smlouvy s klientem, že o daný produkt má zájem.

Dotace hrály hlavní roli při realizaci některých projektů, jelikož bez finanční podpory by si je firma nemohla dovolit. Vzhledem k tomu, že konkrétní projekty byly i časově ohraničené, dostala společnost významný impuls pro jejich uvedení na trh. V tomto případě tedy působí dotace jako určitý motivátor, který dodal potřebnou odvahu do projektů investovat a i díky závazku vůči třetím osobám, projekt realizovat včas. Produkty, které byly díky dotacím uvedeny na trh, se firma snaží dále podporovat a propagovat a u většiny se těší jejich úspěšnosti. Explicitně pan ředitel doporučuje ostatním potenciálním žadatelům o dotace, že by se do nich firmy měly pouštět, pouze pokud jsou přesvědčené, že chtějí dané projekty realizovat i bez finanční podpory. V tom vidí i pozitivní vliv na českou ekonomiku, protože právě firmy by bez některých dotací i nefinanční podpory by převážně menší společnosti samy neinvestovaly.²²⁷

3.5.2 ELLA-CS s.r.o.

Počet zaměstnanců: 115

Právní forma: s.r.o.

Program dotace: Inovace, Poradenství, ICT a strategické služby, Marketing, Školící střediska

Společnost ELLA-CS vznikla v roce 1991 jako podnik podnikatele Doc. RNDr. PhMr. Karla Volence, CSc. Společnost ELLA-CS, s.r.o je přední výrobní a vývojářská firma v oblasti zdravotnických prostředků. Dodnes je ryze českou firmou, která sbírá po světě mnohá ocenění a certifikáty za jejich malosériovou či zakázkovou výrobu stentů a stentgraftů pro zdravotnická zařízení. Tyto úspěšné produkty našly odbyt jak v tuzemsku, tak především v zahraničí, a to i mimo státy EU. Společnost má v současnosti tři provozovny zahrnující

---

²²⁷Rozhovor po skypu. Petr Mikšovič. Ředitel společnosti zabývající se internetovým marketingem. 14.4.2016

vlastní vývojové a výrobní kapacity, laboratoře a strojní zázemí pro vlastní výrobu strojů, nástrojů a přípravků.²²⁸

Maximum úsilí firmy je věnováno na vývoj vlastních originálních produktů v těsné spolupráci s předními lékaři a klinickými centry. Z úspěchů poslední doby lze uvést například vývoj a úspěšnou celosvětovou distribuci speciálního stentu pro zastavení krvácení jícnových varixů či jícnových stentů z biodegradabilních materiálů, které se samovolně rozpadají v těle pacienta, a umožňují tak specialistům jeho užití v nových indikacích, kde by dříve stent nemohl být užit či by musel být později vyjímán za dalších komplikací pro pacienta. Nové využití stentu je tak možné např. při boji s Crohnovou chorobou.²²⁹

Společnost ELLA-CS, s.r.o. rozvíjí již přes 24 let své aktivity ve fakultní nemocnici v Hradci Králové a v současnosti zaměstnává kolem 115 pracovníků.

Dotační zkušenost a úspěšné projekty

Společnost čerpala dotace nejen z OP PI, ale také z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva práce a sociálních věcí a z rozpočtu MPO, konkrétně z programu TIP, se kterým financovala vývoj nových stentgraftů. Z komunitárních programů čerpala firma v minulosti na vědu a výzkum, avšak nemá nejlepší zkušenosti, jelikož „*administrace těchto programů je velmi náročná, efektivnost vynaložených prostředků diskutabilní, rizika velká a účel nejistý.*“²³⁰ Z databáze CzechInvestu vyplývá, že dotace z OP PI jsou společnosti ELLA-CS propláceny již od roku 2009. Nejvíce peněžních prostředků bylo společnosti proplaceno v roce 2014, kdy obdržela téměř 9 mil. Kč. Celkem zatím bylo společnosti proplaceno téměř 22 mil. Kč.²³¹

I přes to, že firma má bohaté dotační zkušenosti v rámci mnoha projektů, je nutné zmínit, že veškeré projekty by si firma hradila i bez dotační podpory. Je to totiž i jeden z klíčových aspektů úspěchu při žádostech o dotace zmíněných níže. Projekty byly vypracovány za pomoci agentury CzechInvest, se kterou má firma výbornou zkušenost a oceňuje zejména jejich proklientský přístup, kdy zástupci agentury firmu dokonce i navštívili. Projektový

---

²²⁸Inovace procesu výroby traumatických stentů firmy ELLA – CS, s.r.o. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/41-in01160-inovace-procesu-vyroby-traumatickych-stentu-firmy-ella-cs-sro-kralovehradecky-kraj>

²²⁹Materiály zasláné panem Čížkem

²³⁰Osobní rozhovor. Vladimír Čížek. Projektový manažer společnosti ELLA-CS. 11.4.2016, Hradec Králové

²³¹Statistika úspěšných projektů. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://eaccount.czechinvest.org/Statistiky/StatistikaCerpaniDotaci.aspx>

manažer firmy, který má na starosti dotační žádosti také vyzdvihuje rychlé reakční doby CzechInvestu.

Mezi příklady úspěšných projektů, které se obešly bez jakýchkoliv problémů při podávání přihlášky, můžeme zařadit například:²³²

- **V rámci programu Technologie na výrobu svých produktů má firma velice pozitivní zkušenost s čerpáním dotace díky značné flexibilitě agentury CzechInvest.** Produkty - stenty se totiž zpracovávají v pecích, a když firma při vývoji produktu objevila novou metodu zpracování, vyšla jim agentura CzechInvest vstříc při dokumentaci změny postupů parametrů finálních produktů. Podobnou zkušenost má firma také u programu Inovace produktu, kde flexibilní CzechInvest akceptoval výsledné odchylky výrobního plánu a finálních produktů a nenastaly tím žádné komplikace pro firmu. Jeden projekt v této podpoře jim nebyl schválen z důvodu technických parametrů produktu.
- **Firma vítá též zjednodušení a zkonkretizování formulace podmínek některých programů.** Příkladem může být program ICT a strategické služby, kde dříve nebylo jasné na jaký účel je program cílen; jestli na IT techniku pro administrativu nebo pro výrobu. Dotaci společnost použila na nákup nového informačního systému a systému na řízení dokumentace. V programu byla jasná pravidla a poradenský servis CzechInvestu při výběrových řízeních byl kvalitní. Firma dále zmiňuje, že dotační pravidla a podmínky u žádostech z evropských fondů jsou v některých případech daleko jasnější a konkrétnější než u ryze národních programů. Např. u programu „Poradenství“ byla jasně zřejmá pravidla pro výběr dodavatelů v porovnání s dotacemi od MŠMT.
- U projektu na ochranu práv průmyslového vlastnictví je program rozdělen na dvě části. První etapa byla zveřejnění přihlášky a druhá etapa získání konkrétní patentového práva. Rozdělení programu na dvě části je pro společnosti výhodou, protože i když se nepovedla druhá část, tak první Czechinvest proplatil.

---

²³²Osobní rozhovor. Vladimír Čížek. Projektový manažer společnosti ELLA-CS. 11.4.2016, Hradec Králové

Firma má též zkušenosti s projekty, ve kterých se potýkala se určitými obtížemi při podávání žádosti:

- V rámci programu Marketing narazili na problém, protože společnost nejedí na veletrhy ale na odborné setkání, které mají charakter veletrhu. Společnost musela vymyslet nový vzor dokumentu, který by jim CzechInvest uznal.
- U programu Školící střediska společnost použila dotaci na nákupu počítačů a tiskáren. Tento program považuje za administrativně náročný, protože bylo nutné prokázat využití školicího střediska a jeho důležitost.
- Projektový manažer firmy vidí jako určitý nedostatek, že u programu Nemovitosti není nepodporována výstavba nových objektů, o kterou by firma měla veliký zájem. Na druhou stranu chápe, že v posledních letech se nových objektů postavilo mnoho a musí se udržovat stávající objekty v ČR. V OP PI zkoušela firma žádat o dotaci v rámci tohoto programu, avšak z nedostatku času nebylo možné připravit kvalitní projektovou dokumentaci. Zároveň zástupce firmy zmiňuje, že bylo podmínkou stavební povolení, které získat v rámci jednoho roku může být pro specifické podniky překážkou. ELLA-CS je jedním z příkladů takové firmy, kdy je nutno zajistit maximální hygienické podmínky, speciální klimatizace, a tudíž by byla rekonstrukce určitého subjektu poměrně komplikovaná.

Obecné problémy

Jako klíčovou překážku vidí firma ELLA-CS zavedení nového monitorovací systému, jelikož způsobila zpoždění vyhlášení výzev, avšak podle ní je toto problém na vládní úrovni, spíše než na straně agentury CzechInvest. I když tuto změnu firma pocítila, v konečném důsledku podle manažera firmy nebránila podniku v čerpání dotací. Pro hladší přechod na nový systém zvolila firma účast na školení o novém systému MS 2014+ pořádaném agenturou CzechInvest, avšak projektový manažer přiznává, že zaměstnanci CzechInvestu nebyli dostatečně proškoleni.

Kromě relativně komplikovaného přechodu na nový systém vidí firma jako další hlavní demotivátory, které mohou společnosti taktéž odradit od podávání žádostí o dotace, délku schvalovacího období a klesající tendence objemu finanční podpory z evropských prostředků. Co se týče délky schvalovacího období, má firma konkrétně na mysli projekty v rámci programu Marketing, kde přihlášené projekty již běží a s nimi i ustatelné náklady, což může mít negativní dopad na finanční situaci firem.

Dalším omezujícím faktorem, se kterým se společnost setkala, byla nedostatečná podpora regionální pobočky agentury CzechInvest v Hradci Králové. Firma hodnotí přístup odborníků z tohoto centra jako velmi opatrný, jelikož většině dotazů zaměstnanci CzechInvestu je odkazovali na pražskou pobočku zprostředkujícího subjektu, která se posléze stala hlavním informačním zdrojem pro firmu.

Společnost ELLA-CS exportuje více než 90 % produktů svých produktů, a tudíž vynakládá vysoké výdaje na právní služby ohledně certifikace a re-certifikace produktů. Tento proces certifikací je nezbytný pro vstup na zahraniční trhy a značně nákladný. Z tohoto důvodu by firma uvítala určitou finanční podporu formou dotací na tento proces. V souvislosti s certifikacemi uvádí firma další zkušenosti konkrétně v rámci výběrového řízení, kde chybí kritérium parametr certifikace. To je dáno především tím, že výběrová řízení na dotace jsou často o ceně, nikoliv však o kvalitě, která je pro firmu ELLA-CS klíčová. Firma toto považuje za značnou komplikaci, protože její dodavatelé jsou specifictí, garantující jakost, která má zásadní vliv na výsledný produkt společnosti, a proto firma objednává dražší, ale kvalitní materiály a komponenty od certifikovaných firem. Manažer společnosti důrazně doporučuje, aby výběrové řízení nebylo o ceně, ale především o kvalitě.

Podobně jako uznání nákladů na právní služby a certifikace nahlíží firma i na nákup premarketingových a postmarketingových studií, které by pomohly firmě snížit významné finanční náklady. ELLA-CS by tuto podporu zařadila do programu „Poradenství“.

Klíčové faktory úspěšnosti

Projektový manažer společnosti ELLA-CS sice přiznává, že existuje jistá administrativní náročnost, co se týče podávání žádostí, avšak podle něj: *„Je velmi důležité, aby žádosti zpracovávala osoba, která zná velmi dobře procesy, účastní se jednání a zná potřeby firmy. Poradenská společnost by tedy neměla vypracovávat celé žádosti za firmy, ale pouze investiční celky.“*²³³

Klíčovým faktorem úspěšnosti je kvalitní projektový záměr na základě analýzy potřeb, který se odvíjí od dlouhodobé strategie firmy. Z tohoto důvodu bylo a zůstává hlavním motivem společnosti, že by projekty, na které se žádá dotace, byly realizovány i bez dotace.

Dalším bodem, který vede k úspěšnému podávání žádosti o dotace, je určitá tolerance a flexibilita poskytovatele dotace ke změnám potřeb společnosti v průběhu projektu.

---

²³³Osobní rozhovor. Vladimír Čížek. Projektový manažer společnosti ELLA-CS. 11.4.2016, Hradec Králové

V neposlední řadě se též nesmí se podcenit příprava projektu a správně provést výběrové řízení podle zákona o veřejných zakázkách.

3.5.3 MEDIWARE s.r.o.

Počet zaměstnanců: 22

Právní forma: s.r.o.

Program podpory: Potenciál, Školící střediska, Inovace

Společnost vznikla v roce 2006 a zabývá se vývojem oboru zvaného personalizovaná medicína, který založil sám ředitel společnosti pan Jiří Potůček. Společnost se také orientuje na genetiku, kdy jejich genetická karta pacienta patří mezi světovou špičku a na databáze léků, které podléhají genetické analýze. Díky matematickým metodám provádí genetiku přímo na míru pacientům. Podle majitele společnosti jejím posláním je: „*To co bylo vyzkoumané a vyvinuté, aby to bylo použitelné v praxi.*“²³⁴ Společnost má v současné době 22 zaměstnanců, spolupracuje s univerzitami po celém světě včetně dvou českých a je držitelem mnoha ocenění.

Hlavní **motivací firmy MEDIWARE pro získání dotace** je tedy výzkum a vývoj nových produktů. Jelikož je však tento výzkum pro společnost velmi nákladný, hrají dotace pro společnost MEDIWARE klíčovou roli, protože podle ředitele společnosti: „*bez vnějších zdrojů by si firma nemohla takové velké projekty dovolit.*“²³⁵ Společnost dostala celkem čtyři dotace z OP PI v hodnotě 27 mil. Kč (50 % uznatelných nákladů projektů) z celkového počtu 12 podaných přihlášek. Firma čerpala z programů Potenciál, Školící střediska a Inovace. Například v rámci Školících středisek získala firma dotaci na penzion v Chlumu u Třeboně, který je určen nejen pro turistiku, ale především pro výuku assistivní technologie a personální medicíny.

Firma začala svou dotační zkušenost hned několika neúspěšnými pokusy primárně z důvodů neznalosti systému eAccount. Dokonce vyhledali i pomoc konzultanta. Po několika neúspěšných pokusech sestavit žádost se však firma naučila sestavit žádost sama a nakonec získala 4 dotace, i přes to, že jim jedna žádost byla vrácena k přepracování z důvodů chybných formálních náležitostí. Zástupce firmy sdělil, že vypracování jedné žádosti jim trvalo přibližně tři týdny.

---

²³⁴Osobní rozhovor. Jiří Potůček. Ředitel společnosti Mediware. 1.4.2016, Praha

²³⁵Osobní rozhovor. Jiří Potůček. Ředitel společnosti Mediware. 1.4.2016, Praha

Ředitel společnosti MEDIWARE poukazuje na fakt, že se i přes značné zkušenosti s dotacemi se firma občas potýká s překážkami při vypracování žádostí. Jednou z nich je změna systému, který často nefunguje a neumí si s ním poradit ani administrátoři programu CzechInvestu. Systém eAccount byl pro firmu přívětivý a firma investovala mnoho času a energie, než se s ním zaměstnanci naučili zacházet. S nástupem nového systému MS 2014+ se však celý tento proces musí podstoupit znovu. Podle společnosti tahle inovace systému může odradit mnoho firem od žádostí o dotace. Další překážkou bylo ze začátku dofinancování projektů, protože dotace se proplácí zpětně. Společnost tedy žádala několikrát banky o překlenovací úvěry, což byla pro menší společnost značná finanční zátěž. V neposlední řadě se firma zmiňuje o náročné administrativě a časové náročnosti zejména u výběrového řízení, kde jsou velmi podrobná a přísná pravidla. S administrativní náročností souvisí i nedostatečná proškolenost a častá fluktuace úředníků, kteří dotace schvalují. I přes tento fakt však ředitel firmy hodnotí pozitivně jak spolupráci s projektovou manažerkou agentury CzechInvest, která jim byla přiřazena, tak i informační materiály a webové portály CzechInvestu a MPO.

Klíčovými faktory úspěchu je podle ředitele MEDIWARE psát projekty přesně na míru hodnotícím kritériím a přihlašovat produkty, které jsou skutečně inovativní a vytváří přidanou hodnotu. Při vypracování žádosti je stejně důležité mít kvalitní podnikatelský záměr a rozpočet. Do budoucna by firma doporučila úředníkům posuzovat žádosti podle účelu projektů na místo hodnocení faktické a formální stránky žádosti.

Přínos dotace pro firmu je však nezpochybnitelný, jelikož díky dotacím na výzkum nových produktů uspěla firma na mezinárodním trhu a dotace též pomáhají expandovat do zahraničí, především do Brazílie, Jižní Korey, Nizozemska, Švýcarska, Jihoafrické republiky a Saudské Arábie. V současné době se firma snaží se uplatnit na japonském trhu. Tyto úspěchy motivují firmu pokračovat dále v dotačních aktivitách a konkrétně v OP PIK mají již podané žádosti v programech „Potenciál“ a „Inovace“.

3.5.4 SVT Park s.r.o.

Počet zaměstnanců: 10

Právní forma: s.r.o.

Program dotace: Prosperita

„Strojírenský vědeckotechnický park (SVT Park) je moderní české centrum pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace. Integruje tři základní funkce: inovační, inkubační a

transfer technologií.“²³⁶ „Účelem SVT Parku je poskytovat prostory, technologie a služby nejen ve strojírenském oboru vysokým školám, vědeckým pracovištím, výzkumným ústavům a komerčním subjektům, start-upovým i zavedeným, které chtějí v průmyslových oblastech vyvíjet nové inovativní technologie.“²³⁷

SVT Park vznikl přeměnou zchátralého areálu bývalé panelárny v obci Buštěhrad. Majitelé měli v Kladně několik výrobních firem, kdy jedna z nich vlastnila tento zchátralý objekt a hledala jeho nové využití. Řešením byla rekonstrukce tohoto parku na kvalitní zázemí pro skupinu těchto firem, čímž tento záměr ideálně odpovídal výzvě v programu „Prosperita“ v OP PI.

I přes to, že SVT Park čerpal zatím pouze z tohoto programu, jeho ředitel pan Jan Malina vypracoval v minulém období mnoho úspěšných žádostí pro svou předchozí společnost, a tudíž poskytl komplexnější pohled na jeho zkušenosti s dotacemi. V současné době připravuje firma SVT Park užší spolupráci s Technologickou akademií věd, která se zabývá zpracováním žádostí v rámci programu Horizont 2020. Poznatkem pana Maliny je, že tyto programy řízené na evropské úrovni jsou více orientované na výsledky, přičemž národní programy (včetně OP PI a OP PIK) se orientují spíše na kvalitu zpracování žádostí, nikoliv na obsah.

Aktivity kontrolních orgánů při dotační činnosti

Zkušenosti ředitele SVT Parku s dotacemi pomáhají dokreslit realitu z perspektivy kontrolních mechanismů. První klíčovou oblastí je zkušenost s kontrolními orgány fondů, jelikož určitou komplikací mohou být kontroly z Finančního úřadu. Zatímco kontroly MPO a Ministerstva financí byly většinou věcného předmětu, kontroly z Finančního úřadu byly vždy komplikované a jednalo se především o administrativní obstrukce. Kontrola si v některých případech vyložila podmínky a pravidla zcela v rozporu s oficiálními požadavky anebo spletla si jednáací čísla projektu a požadovali vrátit celou dotaci po roce a půl po přidělení dotace. U programu Prosperita, ze kterého se vyčerpalo 229 mil. Kč na projekt „Strojírenský a materiálový vědeckotechnický park a podnikatelský inkubátor“, je proto možné očekávat podobnou situaci a dodává, že neznalost a chybovost ze strany Finančního úřadu může podle něj narušit projekty firem. *„Kontrola ohrožuje podniky, pokud má*

---

²³⁶O společnosti. SVT Park [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.svtpark.cz/>

²³⁷Osobní rozhovor. Jan Malina. Ředitel společnosti SVT Park, 19.4.2016, Praha

společnost roční obrát 500 mil. Kč a je vyzvána do třiceti dnů vrátit dotaci ve výši např. 50 mil. Kč, což vede k zániku společnosti.“²³⁸

Podmínky a procesy žádostí

Druhou oblastí, ve které má šéf SVT Parku ne zcela pozitivní zkušenosti, je oblast podmínek a procesů spojených s žádostmi. Za největší nedostatkem OP PI považuje dotázaný nekonzistentnost doložení potřebných dokumentů a často se měnící pravidla programů a jejich výzev. Pravidla se měnila v průběhu vypsání výzvy i po výzvě, což způsobovalo komplikace mnohým firmám, např. když měla firma podané dva projekty v jedné výzvě, ale každý podléhal jiným pravidlům.

Problémy při žádostech o dotace nastaly také u velmi složitého procesu výběrového řízení. Pan ředitel doporučuje si najmout dobré právníky a kvalitní projektanty, kteří jsou často klíčem k úspěchu výběrového řízení. V programu „Prosperita“, ze kterého byl dotován SVT Park, bylo uvedeno otevřené řízení, a tudíž společnost postupovala podle zákona o veřejných zakázkách. V roce 2012 bylo vyhlášeno výběrové řízení na stavbu areálu, což se ukázalo jako komplikace, jelikož byla podána anonymní stížnost z důvodu chybného návrhu na Ministerstvu financí a řízení muselo být zrušeno a vyhlášeno znovu. Díky této situaci, jejíž vysvětlování trvalo přes jeden a půl roku, firmě značně narostly náklady na právní služby a došlo k časovému zpoždění celého stavebního procesu, což mohlo přinést další oportunitní náklady.

Změna od dvoukolých žádostí k jednokolovým v rámci nového OP PIK je do jisté míry také překážkou. V OP PI firmy nejdříve podávaly registrační žádost, která, pokud jim byla schválena, dávala možnost podnikům připravit plnou žádost, která vyžadovala více zdrojů (čas, personál, náklady na dokumentace atd.). Nově musí firmy v rámci OP PIK odevzdat precizně vypracované žádosti hned v prvním kole s tím, že už také běží způsobilé výdaje; a žadatelé neví, jestli jim žádost nebude zamítnuta.

Co se procesu žádostí týče, má firma relativně negativní zkušenost se systémem MS 2014+. Systém je komplikovanější, což způsobuje delší časovou náročnost vypracování žádosti a největším problémem je, že CzechInvest i žadatel vidí jiný obsah a názvy žádostí. I přes to však služby CzechInvestu hodnotí pozitivně, jelikož během žádosti jim byli naklonění a

---

²³⁸Osobní rozhovor. Jan Malina. Ředitel společnosti SVT Park, 19.4.2016, Praha

rychle zodpovídali na dotaci. Avšak velmi negativně hodnotí nadměrnou fluktuaci zaměstnanců CzechInvestu, kdy je těžké během jednoho projektu si udržet jednoho projektového manažera CzechInvestu.

Klíčové faktory úspěšnosti

Závěrem, ředitel firmy SVT Park doporučuje, že nejdůležitější při žádostech o dotace je se zaměřit na to, aby měl projekt smysl a podnikatelský záměr odpovídal hodnotícím kritériím programu. Kromě toho „*projekt musí mít především kvalitní náplň,*“²³⁹ jelikož studie proveditelnosti musí odpovídat realitě, což se zatím SVT Parku podařilo dokázat. Firma hodnotí dopady investice jako zásadní, protože i přes současně vysoké výdaje na právnícké služby, umožnila dotace realizaci smysluplného projektu, na který by firma pravděpodobně finančně nedosáhla.

3.5.5 Shrnutí překážek a faktorů úspěšnosti na základě případových studií

Případové studie měli posloužit k pochopení konkrétní situace daného podniku a poukazují na případné problémy a řešení, se kterými se malé a střední podniky v České republice – potenciální žadatelé – mohou setkat v případě žádosti o dotace z OP PIK. Následující přehled proto mapuje body, které vykazují určité společné známky při porovnávání jednotlivých případových studií a mohou být pro potenciální žadatele relevantní, i přes jejich specifickou situaci.

---

²³⁹Osobní rozhovor. Jan Malina. Ředitel společnosti SVT Park, 19.4.2016, Praha

Tabulka 3 Klíčové faktory úspěšnosti podle MSP a poradenských společností na základě osobních rozhovorů

Malé a střední podniky	Poradenské společnosti
Připravenost ze strany firmy realizovat projekt	Projekty odpovídající hodnotícím kritériím
Správně realizované výběrové řízení podle zákona o veřejných zakázkách	Projektový záměr v souladu s výzvou
Projekt musí mít smysl a obsahovat kvalitní náplň	Kvalitní příprava projektu (formální i věcné náležitosti)
Nepodcenit přípravu projektu a vypracovat kvalitní podnikatelský záměr	Oslovit zkušené konzultanty při vypracování žádosti
Projekty psát v souladu s hodnotícími kritérii	Koordinace procesu žádostí na jedné osobě
Inovativní produkt s přidanou hodnotou	Jasná vize (např. ambice expandovat do zahraničí)
Flexibilita při hodnocení žádostí ze strany st. orgánů	
Dobří právníci a schopní projektoví manažeři	

Vlastní zpracování. Na základě informací vyplývajících z 3. kapitoly.

Tabulka 4 Překážky při žádostech o dotace z OP PI/OP PIK podle MSP a poradenských společností na základě osobních rozhovorů

Malé a střední podniky	Poradenské společnosti
Časová a administrativní náročnost přípravy žádostí (př. Školící střediska) a výběrového/schvalovacího řízení (např. u programu Marketing)	Slabší spolupráce firem s agenturou CzechInvest (Častá změna a interpretace podmínek CzechInvestu, častá fluktuace personálu, nedostatečná odbornost a proklientský přístup personálu CzechInvestu, nedostatek regionálních kanceláří, přetíženost informační linky)
Slabší spolupráce s agenturou CzechInvest (Častá fluktuace úředníků CzechInvestu a MPO, nedostatek proklientské přístupu)	Monitorovací systém (Nedostatečná kapacita systému eAccount, systém eAccount nepodporoval každý

CzechInvestu a MPO, nedostatečná odbornost regionálních poboček CzechInvestu)	prohlížeč, nefunkčnost systému MS2014+)
Změna monitorovacího systému – především jeho nefunkčnost a nepřehlednost	Administrativní náročnost žádostí (neadekvátní a často měnící se podmínky)
Neexistuje podpora výstavby nových objektů u programu Nemovitosti	Komplikovaná metodika vyhlášení výzev
U výběrového řízení je cíleno na cenu než na kvalitu	
OP PIK nedotuje specializované právní služby, premarketingové a postmarketingové studie	
Přechod od dvoukolových žádostí k jednokolovým	
Náročné kontroly z FÚ - administrativní obstrukce	

Vlastní zpracování. Na základě informací vyplývajících z 3. kapitoly.

3.6 Diskuze výsledků diplomové práce

V následující sekci jsou shrnuty klíčové nálezy, které se objevily u daného vzorku firem a kontaktů. Je nutné připomenout, že v této části jsou porovnány nálezy ze sekundárního výzkumu (tzn. literatury) s praktickými zkušenostmi odborníků. Tyto nálezy mohou být rozděleny na překážky a změny programů vnímané malými a středními firmami stejně jako poradenskými společnostmi. Druhou skupinu tvoří chyby a klíčové faktory úspěchu malých a středních firem při podávání žádostí o dotace. Závěr této části je věnován poukázáním na určité limitace tohoto výzkumu a doporučení pro navazující výzkum. Pro zachování konzistentnosti této podkapitoly jsou níže diskutovány pouze nejvýznamnější nálezy, které se několikrát objevily v jednotlivých pohovorech a zároveň byly literaturou označeny jako významné.

3.6.1 Překážky pro MSP související se změnou operačních programů

Primárně diskutovaným tématem v literatuře i během pohovorů byla byrokratická zátěž a administrativní náročnost operačních programů. Nutno podotknout, že tento bod představuje

nejvýznamnější komplikace pro malé a střední podniky, který byl diskutován experty hned na několika úrovních. Jako první úroveň můžeme označit změnu **monitorovacího systému**. I přes to, že literatura poukazuje především na výhody nového systému MS2014+, odborníci a uživatelé se shodují, že tento systém, který nahradil původní systém eAccount, není bez chyb a především poukazují na poněkud nešťastně zvolené uživatelské prostředí, ve kterém není možno přehledně monitorovat podané žádosti bez jakýchkoliv dalších nutných kroků.

Další velice významnou úrovní v rámci byrokratické a administrativní zátěže, kterou uváděla literatura a byla několikrát zmíněna ze strany malých a středních podniků a především poradenských společností jsou **často se měnící podmínky výzev**, kdy např. bylo požadováno zpětné dodání konkrétních příloh i přes to, že byly ve výzvě uvedeny jako nepovinné. Tento problém taktéž ovlivňuje uznatelné náklady, které se díky měnícím se podmínkám mohou stát neuznatelnými a mít tudíž fatální dopad na MSP. V rámci podmínek firmy též v některých případech zmínily jejich neadekvátnost. Příkladem může být podávání žádosti o dotace na výzkum a vývoj nových produktů v rámci programu „Aplikace“, kdy bylo třeba vypracovat detailní popis nově vzniklého produktu včetně rozboru jednotlivých nákladů, i přes to, že je většinou nereálné ve fázi vývoje a plánování odhadnout detailní ceny součástí a materiálů nového produktu.

V neposlední řadě souvisí s byrokratickou zátěží i nestálost a **nejednotnost orgánů státní správy**. Zatímco literatura se zaměřuje primárně na vysokou fluktuaci úředníků, která byla mimo jiné MSP a poradenskými společnostmi potvrzena, z expertních rozhovorů vyplynuly i další slabší stránky agentury CzechInvest. Konkrétními příklady může být např. nedostatek pro klientského přístupu²⁴⁰ agentury, nedostatečná odbornost regionálních poboček CzechInvestu, přetíženost informační linky či nedostatek regionálních kanceláří. Na druhou stranu je třeba vyzdvihnout argumenty samotné agentury, že většina komplikací např. s novým systémem MS2014+ nemohla být vyřešena briskně z toho důvodu, že nový systém je v gesci Ministerstva pro místní rozvoj, a tudíž CzechInvest disponuje pouze omezené možnosti podpory. Je však nutné zmínit, že v případových studiích zazněla i pozitivní zpětná vazba především na reakční časy agentury a určitou flexibilitu při hodnocení konkrétních projektů.

---

²⁴⁰Nutno však podotknout nedostatečnou podloženost tohoto argumentu z kvantitativní stránky analýzy, jelikož některé firmy měly velmi pozitivní zkušenosti se službami agentury CzechInvest.

Co se týče oblasti byrokratické zátěže a administrační náročnosti, literatura například nezmiňuje, že v rámci výběrových řízení může být **upřednostněna cena nad kvalitou**. Malé a střední podniky a konzultační společnosti opakovaně zmiňovaly kritický problém výběrových řízení, která dbají především na faktor ceny, a opomíjí tudíž kvalitu potřebnou pro zvyšování přidané hodnoty. Typickým příkladem může být situace společnosti ELLA-CS, která dbá na pečlivé vybírání vhodných dodavatelů pro jejich špičkové klinické produkty. Problém je však v tom, že s kvalitním dodavatelem rostou i pořizovací náklady, což se „negativně“ projeví na výši žádané dotace, a tím se snižuje šance na její získání.

3.6.2 Klíčové faktory úspěchu malých a středních firem

Klíčové faktory úspěchu firem vycházejí jednak z předcházení typických chyb, kterých se firmy dopouští při žádostech o dotace a jednak následováním rad, které firmy samy považují za nezbytné pro úspěch dotační žádosti.

Literatura i podniky samotné se shodují na faktu, že **podnikatelský záměr** musí být kvalitní, tj. doplňující vizi společnosti. Úspěšní žadatelé například uvádějí, že projektový záměr, který je možno považovat za záměr s potenciálem získání dotace, by se měl odvíjet od dlouhodobé strategie konkrétní firmy. Dalším záměrem, který lze považovat s vysokým potenciálem pro získání dotace, je záměr, kdy se žádá o dotace za účelem projektů, které doplňují byznys plán jako v případě firmy MEDIWARE. Firma by si totiž „*bez vnějších zdrojů by nemohla tak velké projekty dovolit.*“²⁴¹. Klíčovým předpokladem v této oblasti je však fakt, že firma musí být ochotna investovat i vlastní finanční prostředky pro její růst a přihlašovat pouze projekty, o kterých se domnívá, že jsou vysoce inovativního charakteru s přidanou hodnotou.

Další oblastí souladu literatury s názory odborníků a praktiků je oblast **pečlivé přípravy**. Literatura poukazuje na nedostatečné prostudování propagačních podkladů a dokumentů před podáváním žádosti, což vede k jejímu předčasnému zamítnutí. S tím souhlasí i zástupci malých a středních podniků, kteří tvrdí, že klíčem úspěchu je připravovat projektové žádost v souladu s hodnotícími kritérii jednotlivých dotačních programů. S pečlivou přípravou souvisí i nastudování podmínek konkrétních programů, jelikož například v případě zakázek, jejichž hodnota přesahuje 500 tis. Kč, je nutné dodržovat zákon o veřejných zakázkách a konat výběrové řízení, což však může být klíčová komplikace v případě neznalosti tohoto zákona a dalších podmínek s tím spojených. V neposlední řadě literatura, firmy i experti

---

²⁴¹Osobní rozhovor. Jiří Potůček. Ředitel společnosti Mediware. 1.4.2016, Praha

doporučují se vyhradit dostatek času na shromáždění veškerých dokumentů, podkladových materiálů a potřebných povolení.

K úspěšné žádosti o dotaci v rámci evropských fondů se literatura i odpovědi odborníků shodují, že je vhodné **koordinovat žádosti jednou osobou**, ať už v rámci firemních lidských zdrojů, či prostřednictvím externího dotačního specialisty. V tomto ohledu literatura doporučuje, že by projektový manažer měl být zodpovědný nejen za administraci, ale i kontrolovat realizaci a dohlížet na naplnění cílů projektů. Pakli-že nemá firma možnost povolat projektového manažera ze svých řad, může zvážit odborného dotačního konzultanta. Firmám je též přidělen projektový manažer ze strany agentury CzechInvest, který dbá na doporučení vhodných programů. Určitou výzvou v této oblasti však může být výše zmíněná fluktuace zaměstnanců státní správy, která do určité míry může komplikovat plynulost jejích služeb směrem k žadatelům.

Závěr

Malé a střední podniky mají zcela zásadní význam pro budoucí vývoj konkurenceschopnosti Evropské unie, jelikož představují 99 % všech podnikatelských subjektů EU, vytváří více než 2/3 pracovních míst soukromého sektoru a podílí se 58 % na hrubé přidané hodnotě EU. **Podobný význam mají malé a střední podniky i v České republice**, kdy se necelými 60 % významně podílejí na tvorbě zaměstnanosti v zemi. Pro malé a střední podniky v rámci Evropské unie i České republiky platí podobná trajektorie vývoje, kdy právě tyto firmy, důsledkem hospodářské krize z roku 2008, utrhly významnou ztrátu produktivity, což se projevuje částečnou ztrátou konkurenceschopností a nižší přidanou hodnotou, která v roce 2009 klesla na celoevropské úrovni dramaticky o 10 %. Jinými slovy je pro podnikatele stále obtížnější zajistit svůj udržitelný růst v současné stagnující ekonomice.

Tuto situaci se však snaží změnit Evropské komise k lepšímu podporou těchto subjektů a odstraňováním bariér podnikání, kdy např. v roce 2008 uvedla program zintenzivnění podpory MSP např. uvedením „Aktu malých a středních podniků“, jehož cílem je zjednodušit podmínky MSP pro podnikání a přizpůsobení právního, politického prostředí. V souvislosti s tímto dokumentem tvoří nevýznamnější podporu dotace z **komunitárních programů a Evropských strukturálních a investičních fondů**. Zatímco komunitární programy jsou financovány pouze z rozpočtu EU, Evropské strukturální a investiční fondy jsou spolufinancovány státem či podniky. Právě tyto nástroje se snaží pomoci podnikatelům zajistit udržitelný růst jejich firem podporou výzkumu, inovací a dalších odvětví s vysokou přidanou hodnotou.

Malé a střední podniky mohou v České republice čerpat finanční podporu z komunitárních programů COSME a Horizont 2020 s cílem posílit jejich konkurenceschopnost, inovační kapacity a usnadnit jejich přístup k financím. Evropské strukturální a investiční fondy jsou na národní úrovni realizovány pomocí tematických operačních programů, na které bylo pro Českou republiku vyčleněno v období 2014-2020 24 mld. EUR. Pro synchronizaci spolupráce mezi Českou republikou a Evropskou unií je klíčovým dokumentem „Dohoda o partnerství“, která byla schválena EK v srpnu roku 2014 a obsahuje národní priority a očekávané výsledky pro celé programové období 2014-2020.

Primárním zdrojem finančních prostředků pro malé a střední podniky v České republice jsou operační programy, z nichž nejvýznamnějším je **Operační program**

podnikání a inovace pro konkurenceschopnost pro období 2014-2020. Nutno však podotknout, že malé a střední podniky mohou čerpat i z jiných operačních programů jako např. OP ŽP, OP Praha - Pól růstu či OP Zaměstnanost. Pro důkladnější pochopení problematiky a motivů operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost se část této práce věnovala i charakteristice **Operačního programu Podnikání a inovace (2007-2013)**, který sice v roce 2014 nebyl zcela dočerpán, avšak po přerozdělení finančních prostředků mezi jednotlivými osami došlo na konci roku 2015 k vyčerpání jeho prostředků, a tudíž se stal prvním kompletně vyčerpaným operačním programem v České republice. Malé a střední podniky pro čerpání v rámci operačních programů z ESIF či komunitárních programů nejčastěji využívají úvěry, záruky, kapitálové vstupy Českomoravské záruční a rozvojové banky a.s. (dále jen ČMZRB), jež je hlavním poskytovatelem podpory MSP prostřednictvím záruk a zvýhodněných úvěrů v České republice.

Mezi programy OP PI a OP PIK došlo k několika zásadním změnám. Kromě restrukturalizace a *úpravy prioritních os* prošel OP PIK administrativními i věcnými změnami a je důkladněji *propojen se strategickými národními dokumenty* (např. Koncepce MSP, Národní rozvojové priority) a strategií Evropa 2020, jejíž cílem je podpořit konkurenceschopnost podniků, jejich inovační aktivity, vznik nových pracovních míst a schopnost prosadit se na mezinárodních trzích. V rámci OP PIK *došlo k navýšení finančních prostředků* oproti OP PI z 92 mld. Kč na téměř 120 mld. Kč, kdy 60 % finančních prostředků je soustředěno na prioritní oblasti, jako je výzkum, vývoj a inovace, zvyšování energetické účinnosti v podnicích a na podporu spolupráce mezi vědecko-výzkumnými institucemi a podniky. Významnou změnou operačního programu je i *snížená míra maximální veřejné podpory*, která byla upravena u MSP ze 40-60 % na 35-45 %. Díky novému *Jednotnému metodickému prostředí* byly zavedeny stejné postupy, limity, lhůty pro vyřízení monitorovací zprávy, souhrnné žádosti o platbu či stejná terminologie a zpřísnily se podmínky realizace. Významnou změnou je též přechod na *nový elektronický systém MS2014+* Ministerstva pro místní rozvoj, který nahradil elektronický systém CzechInvestu - eAccount a je nyní pro všechny žadatele o dotace z různých operačních programech stejný. MPO si mimo jiné klade za cíl usnadnit práci žadatelům a vyřizovat všechny dokumenty online a soustředí se i na finanční nástroje, kdy motivuje MSP ke *spolufinancování projektů*, např. využitím úvěrů, záruk či kombinaci těchto nástrojů s dotací, což by mělo přinést vyšší efektivitu, přidanou hodnotu a tržně-orientované projekty. Došlo i ke *změnám v samotném procesu podávání žádosti o dotace*, kdy již není možné u většiny programů podat

předběžnou Registrační žádost o dotaci, ale rovnou Plnou žádost, což přináší urychlení tohoto procesu. OP PIK je stejně jako jeho předchůdce vypracován a řízen MPO, přičemž zprostředkující orgánem je agentura CzechInvest.

Jelikož průběh OP PI neprobíhal zcela bez komplikací, bylo součástí práce **analyzovat klíčové překážky a problémy OP PI pro malé a střední podniky**. Sekundární výzkum se proto nejprve zaměřil na literaturu o problémech z perspektivy malých a středních podniků, která za hlavní překážky při vypracování žádostí uvádí administrativní náročnost, roztržičnost zdrojů informací, nadměrnou kontrolu, časté průběžné změny podmínek, vysokou fluktuaci úředníků řídicího orgánu či korupce a podvody. Další perspektivou byla analýza dokumentů zprostředkujícího subjektu - agentury CzechInvest, které mapují nejčastější chyby podniků podle jednotlivých etap procesu podávání žádostí o dotace, kdy za nejčastější chyby lze považovat např. nekvalitní podnikatelský záměr, nedostatečné prostudování dokumentů či nevhodný výběr dotace.

Následně bylo cílem třetí kapitoly tyto poznatky otestovat v praxi. Tato kapitola proto zahrnovala **expertní rozhovory s poradenskými společnostmi** a odborníky státní správy, kteří sdělili své bezprostřední zkušenosti s malými a středními podniky při podávání žádostí o dotace z evropských prostředků. Důležitým prvkem této kapitoly však byly taktéž čtyři **případové studie úspěšných podniků** čerpajících v rámci OP PI, které popisují prostředí, situaci a motivy firem pro podávání žádosti o dotace.

Z diskuze praktických výsledků vyplývá, že se literatura ve většině případů shoduje se zkušenostmi jednotlivých firem v nejvýznamnějších oblastech, které byly rozděleny na **překážky a změny programů** vnímané malými a středními firmami a poradenskými společnostmi a **chyby a klíčové faktory úspěchu malých a středních firem** při podávání žádosti o dotace. V rámci překážek pro MSP poukazují odborníci i literatura na primární problém byrokratické a administrativní zátěže, kterou hodnotí zejména prostřednictvím změny systému na nový MS2014+, často se měnících podmínek, nestálosti a nejednotnosti orgánů státní správy. Monitorovací systém MS2014+ byl jednou z vůbec nejčastěji zmiňovaných oblastí, protože měl přímý dopad na uživatelskou zkušenost malých a středních podniků. Zástupci firem se především zaměřovali na nepřívětivé uživatelské rozhraní, ve kterém je značně omezena správa a přehlednost jednotlivých dotačních přihlášek. Další oblastí, která má přímý vliv na úspěch MSP byly často se měnící podmínky, které mohou ovlivnit uznatelné náklady firem. V souvislosti s podmínkami zmiňovaly MSP

taktéž jejich neadekvátnost, především v oblasti vývoje a výzkumu, kdy z povahy těchto procesů je často nemožné přesně vypočítat náklady na výrobu nově vyvinutého produktu. Odborníci hodnotily s určitou rezervou i slabší stránky agentury CzechInvest, jako např. nedostatek regionálních kanceláří a jejich odbornost či častou fluktuaci personálu. Z případových studií však zazněla i pozitivní zpětná vazba především na reakční časy agentury a určitou flexibilitu při hodnocení konkrétních projektů. Rešerše literatury v předchozích kapitolách však nevedla např. k poznatku, který vyplynul z expertních rozhovorů, ohledně klíčové komplikace pro malé a střední podniky zaměřené na vysokou přidanou hodnotu, protože tyto firmy poukazují zejména na fakt, že výběrová kritéria upřednostňují cenu před kvalitou, což může být problém pro firmy, které nechtějí dělat kompromisy nad kvalitou jejich produktů.

Klíčovými faktory úspěchu jsou odborníky i literaturou nejčastěji zmiňovány nezbytnost kvalitního podnikatelského záměru, pečlivá příprava žádosti a koordinace žádosti projektovým manažerem či jinou pověřenou osobou. V rámci kvalitního *podnikatelského záměru* je potřeba připravit žádost, která navazuje na dlouhodobé cíle společnosti, či která poukazuje na fakt, že dotace je nezbytně nutná pro další rozvoj a expanzi firmy. V této souvislosti některé firmy dodávají, že by potenciální žadatelé měli být též ochotni do těchto záměrů investovat i své vlastní prostředky. Pod pojmem *pečlivá příprava* si firmy představují např. detailní prostudování materiálů a dokumentů spojených s konkrétním programem, zjistit si informace o podmínkách a procesu žádosti, či si vynahradiť dostatek času na přípravu a shromáždění potřebné dokumentace. V rámci pečlivé přípravy některé firmy konkrétně zmínily, že je nezbytné informovat se o podmínkách konat výběrová řízení, která musí být v souladu se zákonem o veřejných zakázkách, jelikož právě tento nesoulad může vést ke zpoždění projektů růstu nákladů v případě soudního sporu apod. Několikrát bylo během rozhovorů zmíněno, že projekty je třeba koordinovat jednou osobou, která má projekt na starosti od jeho začátku do konce. Tato *zodpovědná osoba* se musí soustřeďovat na administrativní záležitosti spojené s podáváním samotné přihlášky, tak i strategické záležitosti projektu, které jsou spojené s účelností a efektivností projektu. Firmy si pro tuto funkci často najímají dotační specialisty, kteří za ně proces žádosti a komunikaci s orgány státní správy zajišťují.

Tato práce se pokusila objasnit **motivy malých a středních podniků v České republice o dotační programy** na základě analýzy překážek a klíčových faktorů úspěchu při žádosti o dotace. Kromě toho práce porovnávala **možnosti dotační podpory v rámci nového OP**

PIK a klíčové změny, které přechod z OP PI z finančního období 2007-2013 přináší. Na základě případových studií a expertních rozhovorů byla postavena praktická část této práce, která přinesla detailní rozbor motivů a procesů spojených s žádostí o dotace z evropských prostředků. Na tuto diplomovou práci může navázat další výzkum, např. rozšířením počtu případových studií pro praktické účely, či doplněním stávajících studií po určitém čase, kdy firmy nasbírají další zkušenosti s OP PIK a budou moci s odstupem času zhodnotit přínos změn rozebraných v této diplomové práci.

Seznam použité literatury

Internetové zdroje

Abeceda fondů EU. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/eb8da430-a82d-419f-b102-87db6284a163/Abeceda_nahled.pdf?width=0&height=0

Analýza čerpání evropských fondů a krizové plány 2015. *MMR* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/f3b13af7-4fd1-4e07-ae7b-bcfce0aa13dd/Analiza_cerpani_a_krizove_plany_2015_final.pdf?ext=.pdf

Bělohávková, K. Evropské fondy 2014-2020. *Príloha týdeníku Euro ve spolupráci s MMR* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prinosy-strukturalnich-fondu-a-fondu-soudrznosti-v-cr-69924.html>

Blažek, V., Ředitel CzechInvestu odvolal manažera kvůli korupci. Ted' otáčí: Nic se nestalo. *Ihned.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://archiv.ihned.cz/c1-63411900-reditel-czechinvestu-odvolal-manazera-kvuli-korupci-ted-otaci-nic-se-nestalo>

CIP 2007 – 2013. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/cip-2007-2013>

Co to je OPPI. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/co-je-to-oppi>

DANIEL, P. Polovina českých firem ještě nevyužila žádnou dotaci z EU. *Patria online*. [online]. [cit. 2015-06-23]. Dostupné z: <http://www.patria.cz/zpravodajstvi/2881345/polovina-ceskych-firem-jeste-nevyuzila-zadnou-dotaci-z-eu-rozhovor.html>

Definice MSP. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/definice-msp>

Definice MSP-vazby. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/definice-msp-vazby-297.pdf>

Dohoda o partnerství. *MMR* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/mwg-internal/de5fs23hu73ds/progress?id=oAXNYasfrLIm_z6ce06ntD7niKH_j82ky3bpoVkueL8,&dl

EAccount. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/eaccount>

EASME. *European Commission* [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/easme/>

Erste Grantika Advisory je jedničkou v EU poradenství pro podnikatele, získala pro ně dotace v hodnotě 15 mld. Kč. *Investujeme.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/erste-grantika-advisory-je-jednickou-v-eu-poradenstvi-pro-podnikatele-ziskala-pro-ne-dotace-v-hodnote-15-mld-kc/>

Evropské strukturální a investiční fondy. *Evropská komise* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_cs.htm

Flash Eurobarometer on the internationalisation of SMEs. *European Commission* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/access-to-markets/index_en.htm

Horizon 2020. *European Commission* [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/what-horizon-2020>

Chut' malých a středních firem investovat roste, průměrný úvěr dosahuje 6 milionů korun. *UniCreditBank* [online]. 2015 [cit. 2016-03-11]. Dostupné z: <https://www.unicreditbank.cz/web/novinky/chut-malych-a-strednich-firem-investovat-roste-prumerny-uver-dosahuje-6-milionu-korun>

Inovace procesu výroby traumatických stentů firmy ELLA – CS, s.r.o. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/41-in01160-inovace-procesu-vyroby-traumatickych-stentu-firmy-ella-cs-sro-kralovehradecky-kraj>

Investment Plan. *Consilium* [online]. [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/investment-plan/>

Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument119071.html>

Kvíz, J., Dotace pro podnikání: Od OPPI k OPPIK aneb Poučení z krizového vývoje. *BusinessInfo.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dotace-pro-podnikatele-od-oppi-k-oppiik-poucení-z-krizoveho-vyvoje-62507.html>

Malým a středním podnikům v České republice dominují nejmenší firmy. Český statistický úřad [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/malym_a_strednim_podnikum_v_cr_dominuji_nejmensi_firmy2013_0301

Národní orgán pro koordinaci. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci>

Národní strategický referenční rámec ČR (2007-2013). *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Strategicke-dokumenty/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007-2013>

Nejčastější chyby žadatelů při podávání žádosti o dotaci a realizaci projektu. *CzechInvest* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/nejcastejsi-chyby-zadatelu-final-2266-cz.pdf>

Novela zákona o podpoře malého a středního podnikání prošla třetím čtením. *MPO* [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument170834.html>

O CzechInvestu. *CzechInvest* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/o-czechinvest>

O společnosti. *SOVANET* [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <https://www.sovanet.cz/o-spolecnosti/>

O společnosti. *SVT Park* [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.svtpark.cz/>

Očko, P. Aktuální informace o financování výzkumu, vývoje a inovací v novém programovacím období 2014 -2020: Klíčové grantové a finanční programy MPO. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2013 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: https://www.cuni.cz/UK-5525-version1-prispevek_c2_ocko_seminar_1311.pdf

OP PI je jediný fond, který vyčerpá všechny evropské peníze. *E15.cz* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/domaci/udalosti/oppi-je-jediny-fond-ktery-vycerpa-vsechny-evropske-penize-tvrdi-mladek-1151289>

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. *Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.oppiik.cz/files/oppiik-text-operacniho-programu.pdf>

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/oppiik-cz>

Operační program Praha-Půl růstu ČR. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/budoucnost2014plus/OPP/OP_Praha_7.0_ceska_verze.pdf

Operační program Zaměstnanost. *Eurogrant Consulting* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.eurogrant.cz/dotacni-programy/programy-eu/2014-2020/opz/>

OPPIK letos mění pravidla, žadatelé o dotaci nesmí otálet. *Oppik.cz* [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.oppiik.cz/dotacni-radce/oppiik-letos-meni-pravidla-zadatele-o-dotaci-nesmi-otalet>

OPŽP pro podnikatele. *OPŽP* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/500/opzp-pro-podnikatele/>

Podniky. *Politiky Evropské unie* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/enterprise_cs.pdf

Podpora podnikání MSP. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf

Podpora podnikání v ČR: na kolik si přijdou české firmy z evropských dotací? *Česko v datech* [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.ceskovdatech.cz/clanek/33-podpora-podnikani-v-cr-na-kolik-si-prijdou-ceske-firmy-z-evropskych-dotaci/#article-content>

Politika soudržnosti EU. *Národní portál pro evropský výzkum* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.evropskyvyzkum.cz/cs/cr-a-era/politika-soudrznosti-eu>

Pracovní mobilita je klíčová pro řešení demografických problémů a nedostatku pracovních sil v EU. *Press Release Database -European Commission* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1016_cs.htm

Pravidla na trhu EU. *Evropský portál pro malé podniky* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_cs.htm

Pravidla pro žadatele a příjemce. *CzechInvest* [online]. 2013 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/pravidla-pro-zadatele-a-prijemce-z-op-pik-obecna-cast-4754.pdf>

Produkty a služby. *Českomoravská záruční a rozvojová banka* [online]. 2013 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.cmzrb.cz/produkty-a-sluzby>

Program rozvoje venkova. *Dotační info* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/program-rozvoje-venkova-2014-2020/>

Programové období 2014-2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

Programový dokument OP PIK. *MPO* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9add63e2-a2a3-43f8-bbf3-1ea93e850110/Programovy-dokument-OP-PIK.pdf>

Promoting entrepreneurship. *European Commission* [online]. 2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/promoting-entrepreneurship/index_en.htm

Přehled programů OPPIK. *CzechInvest* [online]. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/prehled-programu-op-pik-4691.pdf>

RIS 3 Strategie. *CzechInvest* [online]. 2013 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/narodni-ris3-strategie>

Role malého a středního podnikání ve společnosti. *IPodnikatel.cz* [online]. 2011 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/O-podnikani/role-maleho-a-stredniho-podnikani-ve-spolecnosti.html>

Rozpočet. *Evropská unie* [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/financ/index_cs.htm

SME Annual Report. *European Commission* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

SME support in EU regions. *European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI\(2015\)568354_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/568354/EPRS_BRI(2015)568354_EN.pdf)

SMEs key to EU economic success. *The Parliament Magazine* [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <https://www.theparliamentmagazine.eu/articles/opinion/smes-key-eu-economic-success>

SMEs: the road to finance. *European Commission* [online]. 2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/access-to-finance/data-surveys/index_en.htm

SMEs' access to markets. *European Commission* [online]. 2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/access-to-markets/index_en.htm

Statistika úspěšných projektů. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://eaccount.czechinvest.org/Statistiky/StatistikaCerpaniDotaci.aspx>

Strategie Evropa 2020. *Evropská komise* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_cs.htm

Strukturální fondy. *MŠMT* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv>

The annual report 2015. *European Commission - SME Performance Review* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

Veřejná podpora a de minimis. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/verejna-podpora>

Vláda dnes dala zelenou návrhu MPO na vznik fondu na podporu startupů. *MPO* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument165184.html>

Vláda schválila dvacet programů podpory OP PIK. *MPO*. [online]. [cit. 2015-06-23]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument155807.html>

Výběr dodavatele. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/vyber-dodavatele-v-oppi-000>

Vybíráme dodavatele v OPPIK. *ENovation-Informační portál* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.oppiik.cz/dotacni-radce/vybirame-dodavatele-v-oppiik>

Výroční zpráva Operačního programu Podnikání a inovace za rok 2014. *MPO* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/cz-vz-oppi-2014-5358.pdf>

Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e519cda8-7280-40b8-b5d1-451a82f555ff/Vysledky-intervenci_verze_s_ISBN.pdf?width=0&height=0

Výzkum a inovace. *Evropská unie* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/rd/index_cs.htm

What is an SME? *European Commission* [online]. 2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition/index_en.htm

Zásadní změny pro podniky. *ENovation* [online]. [cit. 2016-04-27]. Dostupné z: <http://www.oppiik.cz/dotacni-radce/eurofondy-2014-zasadni-zmeny-pro-podniky>

Zimmermannová L., Brown L., Problematika čerpání prostředků ze strukturálních fondů v České republice: překážky limitující plynulé čerpání z fondů. *Vysoká škola ekonomická v Praze* [online]. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://nf.vse.cz/wp-content/uploads/fewpp_article-cerpani-SF-zimmermannova-brown.pdf

Změny statutu MSP. *CzechInvest* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/zmeny-statutu-msp-298.pdf>

Změny ve struktuře operačních programů v programovacím období 2014-2020. *Dotační.info* [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/zmeny-ve-strukture-operacnich-programu-v-programovacim-obdobi-2014-2020/>

Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2014. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zprava_2014_5.11.pdf

Tištěný zdroj

Mašek F., Využití peněz z evropských fondů dál brzdí byrokracie. *Příloha Peníze Hospodářských novin*. 29.3.2016.

Osobní rozhovory

Osobní rozhovor. Astrid Bartles. Generální ředitelství pro růst, Evropská komise. Září 2015, Brusel.

Osobní rozhovor. Gerhard Huemer, ředitel Asociace malých a středních podniků, UEAPME. Září 2015, Brusel.

Osobní rozhovor. Lukáš Jiříček. Analytik strukturálních fondů, CzechInvest. 1.4.2016, Praha

Osobní rozhovor. Pavel Csank, Jihomoravské inovační centrum. 31.3.2016, Brno

Osobní rozhovor. Pavel Černý, poradenská společnost EuroPartners Consulting. 6.4.2016, Praha

Osobní rozhovor. Vladimír Čížek. Projektový manažer společnosti ELLA-CS. 11.4.2016, Hradec Králové

Osobní rozhovor. Jan Malina. Ředitel společnosti SVT Park, 19.4.2016, Praha

Osobní rozhovor. Jiří Potůček. Ředitel společnosti Mediware. 1.4.2016, Praha

Osobní rozhovor. Petr Růžička. Oddělení implementace OPPI a PO3 OPPIK, Ministerstvo průmyslu a obchodu. 7.4.2016, Praha

Osobní rozhovor. Pan Lacina a Jandura, poradenská společnost EC Consulting. 15.4.2016, Praha

Osobní rozhovor. Roman Krejčí, poradenská společnost Euromanagers. 12.4.2016, Praha

Osobní rozhovor. Radoslav Lipták. Generální ředitelství pro regionální politiku, Evropská komise. Září 2015, Brusel.

Osobní rozhovor. Světlana Máčalová, oddělení EU fondů, Úřad vlády ČR. 13.4.2016, Praha

Rozhovor po skypu. Petr Mikšovič. Ředitel společnosti zabývající se internetovým marketingem. 14.4.2016

Emailová komunikace. Odborník z Oddělení koordinace programů, Ministerstvo pro místní rozvoj-NOK. 19.4.2016

Dotazník pro MSP

OPPI/OPPIK

- *V čem je podle Vás největší přínos OPPI pro ČR?*

Úspěchy MSP při žádostech

- *Co bylo Vaším hlavním podnětem pro podání žádosti o dotaci z OPPI/OPPIK?*
- *Jaké konkrétní kroky jste podnikl při žádosti MSP o dotaci z OPPI/OPPIK?*
  - *Jak dlouho Vám trvalo vypracování žádosti o dotaci?*
- *Co podle Vás bylo klíčovým faktorem úspěchu Vaší žádosti?*
- *Jaký měla dotace přínos pro Vaši firmu?*

Překážky MSP při žádostech

- *Co považujete za hlavní problémy, se kterými jste se potýkali během podání žádosti o dotaci?*
- *Bylo pro Vás obtížné získat informace o možnostech a podmínkách podpory? Spolupracovali jste s CzechInvestem, MPO?*
- *Jak hodnotíte administrativní náročnost OPPI?*
- *Byla Vám žádost vrácena k přepracování a proč?*
- *Co byste doporučil ostatním firmám, které uvažují o podání žádosti?*
- *Čerpali jste z komunitárních programů?*